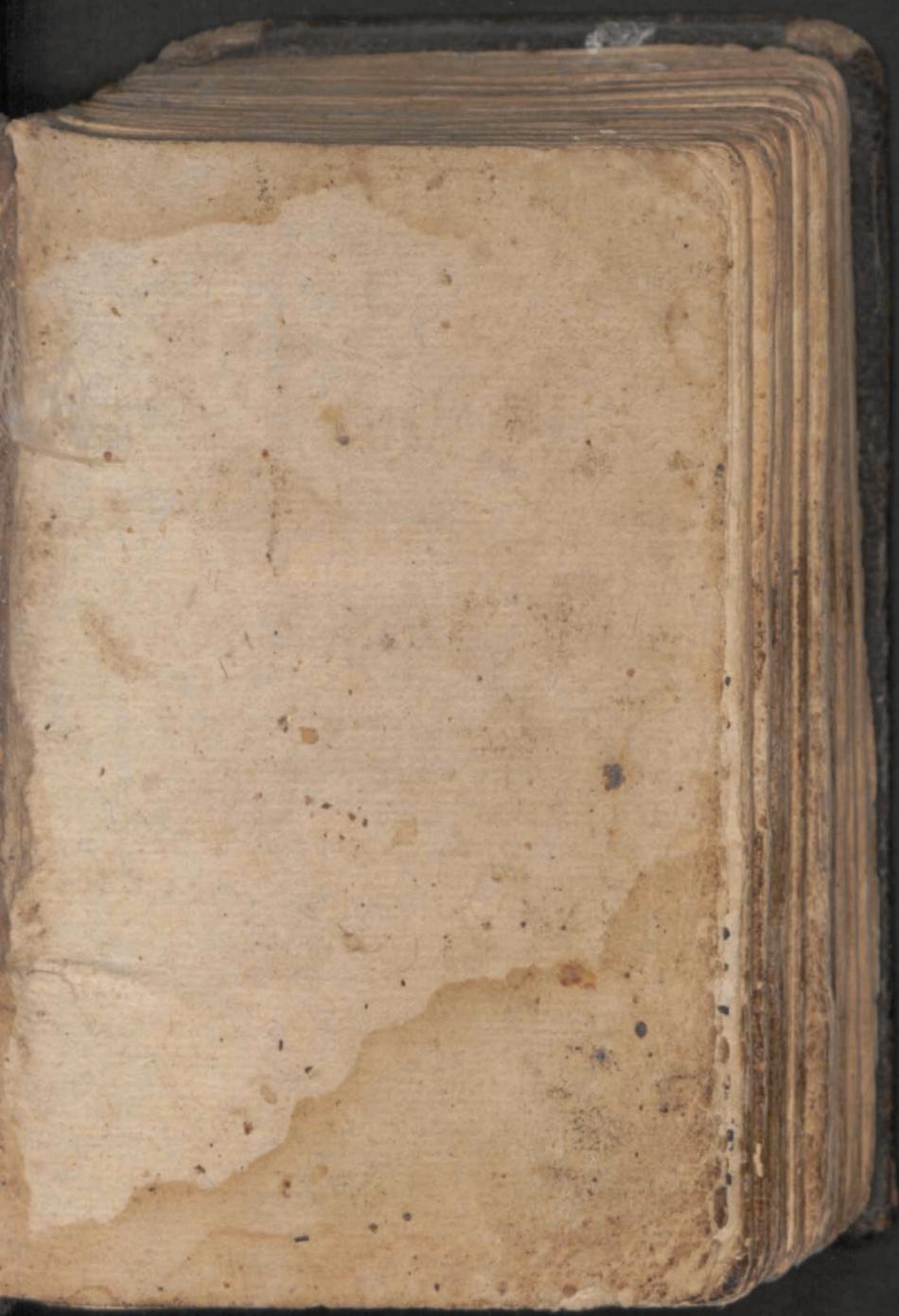

Kanglars

דניאל

MANUALE PIETATIS.

Ex probatis preeationum
libellis, jam ante.

CONCINATUM.

Nunc denuo selectioribus
devotionibus.

A U C T U M.

Unâ cum utilissimis Reso-
lutionibus pro infirmis, ac
Compendio Controver-

Eremi
Insulae siarum. Vignor
Editio Octava.

Cum licentia Superio-
rum, & Privilegio
S. R. M.

Typis Clari Montis Czecho-
boviensis. A. D. 1732.

Proloquium.

*Ad pios Sacerdotes & Fideles mysteriorum
Dei Dispensatores.*

Hæreditariam Sacerdotij nostri emi-
nentiam explicare, supervacane-
um hic autumo, hoc enim de boni-
tate Numinis in terra nobis concessan-
est, quod cœlicis spiritibus negatur
scimus. Solanter Asceticus Docto-
Thomas Kempensis in dulcedine sp-
ritus sui exclamat. lib. 4. cap. II.
quam magnum & honorabile est officium S-
acerdotum, quibus datum est Dominum M-
ajestatis verbis sacris consecrare, labüs be-
dicere, manibus tenere, ore proprio sume-
& ceteris ministrare. Ministerij tam
hujus Majestas quo gestu. quantæ
sollicitudine à nobis tractanda sit,
lud semper memoriæ inhæreat, ut
plus datum est, plus etiam ab eo,
licet gratitudinis, exigetur. Princeps
Ecclesia, & mōster Petrus que-

B. 3. Bier. B. I. 28

nostru

nostrum sic admonet. I. Petr. cap: 5.
Piscite qui in vobis est gregem, non coacte,
sed spontaneè secundum Deum neq; turpis lu-
cri gratia, sed voluntarie, neque ut domi-
nantes in Clero, sed forma facti greges ex
animis.

Quod, si cauta mente, fideli labore,
ac condigna vigilancia gesserimus, Of-
ficiumq; nostrum sicut excellens, ita
formidabile circumspecte tractaveri-
mus, non diurnum denarium, sed ex-
cellentissimi, quia æterni pretij merce-
dem indubitanter præstolemur. Com-
mensales Regis Regum sumus, Pasto-
res Christi ovium, non peculum, vi-
deamus igitur nè ad Mensam tam Sa-
cram immorigeri, ac in vigilancia gre-
gis Domini somnolenti compareamus.
Deus est, qui sudores exterget nostros,
sit nobis labor dulcis, quos præmia-
tanta seqventur, quæ omnibus opu-
entissima.

Vovet & precatur
indignus excrator.

R. Rudolphus Pollicz. O. S. PAULI P. F.

A.D.

EXER-

PARCE REDEMPTIS

EXERCITIUM MATUTINUM.

IN nomine Dei Patris , qui me creavit; Filii, qui me suo pretioso Sanguine redemit, & Spiritus S. qui me sanctificavit, surgo. Ipsi honor, laus, & gloria in saecula saeculorum. Amen.

Benedictus sis Deus meus,
Qui Protector eras meus.

Hac nocte præterita.

Cor meum & intellectum,
Memoriam & affectum,
Tibi Deus offero.

Quidquid loquar cogitabo
Agam, patiar, amabo.

Te Deus in omnibus
Malo mori quam peccare,
Contra vitia pugnare,
Volo totis viribus.

O! MARIA o Beati,
Este mei advocati,
Cum Custode Angelo;

A3

JESUS

MANUALE
JESUS, MARIA, JOSEPH,
Vobis dono cor meum, & animam
meam.

**Commendatio sui ipsius ad Beatam
V. MARIAM.**

O Domina mea Sancta MARIA, me
in tuam benedictam fidem, ac sin-
gularem custodiam, & in sinum mis-
ericordiae tuæ, hodie, & quotidie, & in
hora exitus mei, & animam meam, &
corpus meum tibi commendō: omnem
spem meam, & consolationem meam,
omnes angustias, & miferias meas, vi-
tam & finem vitæ meæ tibi committo,
ut per tuam sanctissimam intercessio-
nem, & per tua merita, omnia mea di-
rigantur, & disponantur opera, secū-
dum tuam, tuiq; Filii voluntatem. A.

O Amantissima Mater, gloriofa Dei
Genitrix MARIA, suscipio te novo
amaris affectu, in Matrem meam dul-
cissimam, unicè colendam, amandam,
imitandam, glorificandam: suscipe tu-
que.

PIETATIS. 3

quoquè me licet indignissimum, in pecularissimum filium: ad sis mihi in omnibus actionibus meis, nec me deseras in hora mortis, o clemens, o pia, o dulcis Virgo MARIA. Amen.

O Angele Dei, qui Cnstsos es mei me tibi commissum pietate supernâ, hac die illumina, custodi, rege, & gubernâ.

Actiones nostras quæsumus Domine aspirando præveni, & adjuvando prosequere, ut cuncta nostra oratio & operatio, à te semper incipiat & per te coepita finiatur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Actus Virtutum manè dicendi.

A Doro te Sanctissima Trinitas: Pater & Filius, & Spiritus S. tres Personæ, unus & solus Deus.

Dejcio me, in abyssō mei nihil sub conspectu dīnæ Majestatis tuæ.

Credo firmissimè, paratus nolle vitas profandere, in contemplationem

omnium eorum, quæ nobis in Sacra Scriptura revelasti, & per Ecclesiam tuam credendi proposuisti.

Omnem spem meam in Te colloco, & quidquid possum habere boni, sive spiritualis, sive corporalis, & in hac & in altera vita, id totum desidero, spero & volo solum consequi de Tua manu Deus meus, vita mea, & unica spes mea.

Consigno tibi hodie, & in perpetuum corpus, & animam meam, omnes potentias meas, memoriam, intellectum, voluntatem, & omnes sensus meos.

Protestor me non consentire, neq; consensurum unquam, quantum in me est, in ullam rem, quæ fiat, vel cum minima offensa tuæ Divinæ Majestatis.

Propono firmissimè, impendere omnē esse meum, facultates ac vires meas, ad servitum & gloriam tuam. Paratus sum suscipere, quascunq; adversitates mihi Paterna tua manus immiserit, ad dandum gustum beatissimo cordi tuo.

Vel.

PIETATIS.

5

Velle⁹ me totum, quantus quan-
tus sum impendere, & procurare, ut
ab omnibus tibi serviatur, atq; omnes
homines te glorifcent & ament, De-
um, Creatorem suum.

Gaudeo summè de tua æterna felici-
tate, & exulto de tua tam magna
gloria in cælo & in terra.

Gratias tibi ago infinitas, pro innu-
meris beneficiis, quæ mihi & toti mun-
do collata sunt, & in dies incessan-
ter à benighissima tua providentia
conferuntur.

Amo tuam infinitam Bonitatem,
propter seipſam, ex toto affectu cor-
dis & animæ meæ; & velle⁹, si pos-
sem amare eo amore, quo te amant
Angeli & homines justi, cum quorum
amore conjungo imperfectissimum a-
morem meum.

Offero Divinæ Majestati tuæ in uni-
one meritorum passionis vitæ & mor-
tis Christi Beatissimæ semper Virgi-
nis, & omnium Sanctorum, ex nunc

A5

pro

pro semper omnia opera mea pre-
fissimo Sanguine JESU Redemptoris
nostris lota; & involuta.

Statuo omnio participem me face-
re, quantum possibile est Indulgentia-
rum per actiones hujus diei, & illas
applicare per modum suffragij pro ani-
mabus purgatorijs.

Volo etiam omne illud quod pos-
sum offere in poenitentiam, & satis-
factionem meorum peccatorum.

Deus meus, cum tu sis infinitè di-
gnus omni amore & servitio, siqui-
dem tu es, qui es, doleo quantum pos-
sum maximè de omnibus meis pecca-
tis, illaq; detestor, supra omnia mala-
peto humillimè veniam, facioq; firmis-
simum propositum, nunquam offend-
endi tuam Bonitatem in æternum.

In tua vulnera me projcio, o JESU
ibi me absconde & defende, hodie &
semper donec mihi largiaris gratiam
videndi tui, & amandi in æternū. A.

PIETATIS

7

Salutatio SS. SACRAMENTI.

O Amantissime Domine JESU, qui
hic sub mirabili Sacramento con-
tineris sis in æternum benedictus &
ultra: qui me ingratum hucusq; tol-
lerasti. Agnosco bonitatem tuam, &
gratias ago, laudo, glorifico, æter-
numq; ingeminare desidero Sanctus,
Sanctus, Sanctus Dominus Deus Saba-
oth. In te credo o ineffabilis Veritas,
in te spero o æterna Bonitas te amo
ampliusq; amare desidero o summa
Bonitas: Gaudeo de omni honore ti-
bi unquam exhibito, compatior de in-
juriis & diminutione gloriæ tuæ. O si
resarcire liceret! Placet quod propo-
sui, renovo quod vovi. Utinam & ipse
te unquam offendissem: doleo! do-
leo! de omnibus peccatis firmiterq; sta-
tuo amplius non peccare, & præcipue
peccato N. Insuper statuo omnia in
gloriam & complementū tui benepla-
citi facere, maximè opus N. Sed quia

A6

nihil

M A N U A L E

nihil possum sine te, & omnia in te,
illumina tenebras meas. Adjuva im-
becillitatem, largire gratiam & tuam
sanctam benedictionem. Amen.

Gratiarum actio pro Statu Sacerdotali;

Gratias tibi ago misericors Deus,
quod me indignum peccatorem
ad officium Sacerdotale elegisti meq[ue]
medium inter te, & populum fieri vo-
luisti, ut tuam pro me peccatore, &
pro eodem populo tuo misericordiam
exorarem. Certè Angelicam purita-
tem, & conservationem deberem ha-
bere, ego peccator & impurus, cujus
in manibus ad eloquiorum cælestium
prolationem Corpus tuum o Christe de-
panis consecratur materia, qui te ad
libitum & tracto manibus & ore per-
cipio, & fidelibus distribuo. Adjuva
me Deus omnipotens, ut huic officio,
& statui meo ad tui nominis laudem
meamq[ue] & populi salutem prodesse &
satisfacere valeam, quod tibi benepla-
citum.

PIETATIS.

9

citum est semper cogitem & inten-
dam, aliis vitâ & exemplo præluce-
am, honorem tuum animarumq; pro-
fectum quantum in me est promove-
am, orationi diligenter vaccem: tibi
Deo meo ardenter & libenter deser-
viam, spirituique potius intendam quâ
earni. Da bone JESU ut corde &
corpore mundus sim, & pudicus in
omni tempore, sim corde humilis.
conservatione Sanctus, temporalium
contemptor facultatum, & à terreno-
rum sollicitudine liber, quatenus tibi
Deo meo expeditius vacem, atq; Sa-
cramentalis panis sumptione dignior
efficiar, ut in omnibus deniq; meis
actionibus glorificeris o Christe. Qui
vivis, & regnas, &c.

O M̄hi potens & misericors Deus, ad
humilitatis m̄æ preces benignus
intendes & me famulum tuum, quem
nullis suffragantibus meritis, sed im-
mensa clementia tuæ largitate cœle-
stibus.

MANUALE

stibus mysteriis servire tribuisti, dignum sacris Altaribus fac ministru m, ut quod me a voce deponitur, tua sanctificatione firmetur. Per Dominū, &c.

*Oratio dicenda ante Diuitum Offici-
um ex Romano Diurnali.*

Aperi Domine os meum ad benedicendum Nomen Sanctum tuum; munda quoq; cor meum ab omnibus vanis, perversis, & alienis cogitationibus. Intellectum illumina, affectum inflamma; ut dignè attente, ac devote hoc Officium recitare valeam, & exaudiri merear ante conspectum Divinæ Majestatis tuæ. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Domine, in unione illius divinæ intentionis, qua ipse in terris laudes Deo persolvisti, has tibi horas persolvo.

P R A X I S.

Offrendi Horas Canonicas.

DEUS, cuius immensam Majestatem adorat omnis Ecclesia Sanctorum

PIETATIS.

ii

Qorum: offero tibi has Ecclesiæ tuæ
preces, à me indigno, die hodierna
recitandas. Offero imprimis omnes à
Matutino usq; ad Completorium ho-
ras, offero omnes earum affectos, &
sensus à Spiritu S. & ab Ecclesia spon-
sa Tua intentos, atq; hic depositos,
offerо earum omnia puncta, commata,
sententias, verba, literas: offero omnes
motus linguae meæ, & manuum mea-
rum, ictus oculorum, omnes respi-
rationes omnes cogitationes, & affe-
ctiones animæ meæ, omnes mei totius
commotiones in hac præsenti oratione
intercursus. Accepta igitur hoc tri-
butum servitutis meæ. Tu qui es Do-
minus meus, Rex meus, Deus meus,
solus, unicus, naturalis, meq; manci-
pium tuum naturale, & voluntarium,
Spiritu tuo Sancta, & gratia efficaci,
atq; abundanti purifica, confirma, san-
ctifica, ut Tibi servitum meum in
sanctitate, & justitia, & perseverantia
semper exhibere valeam. Qui in Tri-
nitate.

M A N U A L E
 nitate perfecta, vivis, & regnas unus
 Deus, in sæcula benedictus. Amen.

Orationem sequentem d' votè post Officium
 recitavitibus LEO Papa X defectus &
 culpas in eo persolvendo ex humana fra-
 gilitate contraditas indulxit.

SAcrosanctæ & individuæ Trinitati;
 Crucifixi Domini nostri JESU Chri-
 sti humanitati, Beatissimæ & glorio-
 sissimæ semperq; Virginis Mariæ fœ-
 cundæ integritati, & omnium San-
 ctorum universitati, sit sempiterna laus;
 honor, virtus, & gloria, ab omni cre-
 atura, nobisq; remissio omnium pec-
 catorum, per infinita sæcula sæculo-
 rum. Amen.

¶. Beata Viscera Mariæ Virginis;
 quæ portaverunt æterni Patris Filium.

¶. Et beata Ubra quæ lactaverunt
 Christum Dominum.

Pater noster, Ave Maria.

PRA.

PIETATIS 13

P R A X I S

Examinis Conscientiæ

I. Solye D E O Grates.

O Pater misericordiarum! ô mi Crea-
tor! mi Salvator! mi Redemptor!
mi Protector! Te benedico cùm omni-
bus Angelis, & curia Sanctorum uni-
versa, & ex intimis præcordiis gratias
ago, pro omnibus & singulis animi
& corporis donis, liberalissimè mihi
alijsq; collatis, præsertim hoc mense,
hodieq; his & his N. N. Et quid pro
his retribui tibi, aut retribuam?

II. Pete Lumen.

Llumina me Domine, qui observa-
sti omnes semitas meas, & vestigia
pedum meorum considerasti. O veni
lux vera, & pelle tenebras cordis mei,
ut videm quid desit mihi, & quid,
displaceat tibi, ut omnem iniquitatem
odio habeam, & per gratiam tuam se-
niò emendem.

III. Di-

III. Discute mentem.

Cogitata, dicta, facta, diei tecum
expende.

I. An rectâ in rebus tuis intentio-
ne processeris. An inspirationes di-
vinas neglexeris. An suspitionibus, ju-
dicijs temetarijs, ambitione, libidine,
odio, vana gloriâ, &c. laboraveris.

II. An in verbis tuis vanitas, acer-
bitas, mendacium, irrisio, detracatio,
murmuratio, juramentum, &c. locum
habuerint.

III. An in actionibus aliquid Dei
gloriæ, proximi commodis; tuæ salutis
obfuerit. Hic reflete ad manus offi-
cij tui; status; obligationis: item reco-
gnita successum in Officio divino, in
Missâ Sacrificio. Tandem percurre
Decalogi, Ecclesiæ, &c. præcepta.

III. Delicti veniam posce.

Opater amantissime, quem amo su-
per omnia, ecce hæc reddidi mala
pro bonis tuis, Doleo ex toto corde
meo

PIETATIS.

15

meo, & intimis medullis, me infinitam bonitatem tuam toties offendisse. Ignosce indignissimo mihi o omne bonus meum! Parce o benignissime IESU, his & omnibus occultis meis! per gemitus tuos & lachrymas, per spinas & flagra per Crucem & Vulnera, per omnes misericordias tuas.

V. Recide malum.

Ierumne peccabo? corpus & animam meam, vulnera, Sanguinem Christi, calum, & omnia bona ob rem nihil prodigam? Non faciam o bone IESU non faciam, meritis quis fatus & gratia. Persequar inimicos, id est vitia mea & cadent subitus pedes meos. O succurrere romanes Cœlestes peccatrii huic animæ! tuq; o misericordæ Mater, quæ nullum derelinquis, tuq; Angele mei Gustos, voq; Patroni mei, coram quibus propono hæc peccata N.N. emendare, tales pendi occasiones subterfuge, para-

TUS

tus ad Dei gloriam hæc N. agere &
illa N. quando occurrent tolerare.

Actus Contritionis.

Domine mi JESU Christe, verus Deus & verus Homo, Creator & Salvator meus, doleo ex toto corde meo, quod te offenderim: quia tu Deus meus es, & te amo super omnia, firmiterque statuo, nunquam posthac peccare, sed omnes peccandi occasionses evitare. Propono quoque peccata mea confiteri: pœnitentiam, quæ injuncta fuerit, extolvere, & si quid alicui debeam, restituere. Amore etiam tui remitto injuriam omnem à quocunq; mihi illatam: Insuper ad expianda peccata mea offero Majestati tuæ vitam, labores, & bona opera mea universa. Ut verò humillimè peccatorum meorum remissionem effligito; ita confido, ab infinita bonitate tua, per merita sanctissimæ Passionis, Sanguinis & Mortis tuæ, ea mihi remittendas:

&mittenda: præstandam etiam gratiam,
quâ vitam meam emendem, & in san-
ctissimo servitio tuo in finem usque
perseverem. Amen.

Brevior.

O Deus meus, doleo ex animo de
omnibus ac singulis peccatis meis;
idque maximè, quia divinæ tuæ di-
splicent Majestati.

Alius

O JESU, doleo ex amore tui, quod
offendim te. Peccavi: ô quam do-
lo, ex solo amore tui!

Deus propitius esto mihi maximo
peccatori.

Oratio ad Beatam Virginem Mariam.

OMARIA Dei Genitrix & Vir-
go grata omnium defolatorum;
ad Te clamantium Consolatrix vera,
per illud magnum gaudium, quo con-
solata

MANUALE

solata es, quando cognovisti Dominum
 Jesum die tertiani a mortuis impassibili-
 lem resurrexisse, sis Consolatrix ani-
 mæ meæ, & apud eundem Tuum
 Dei natum unigenitum in die novissi-
 mo, quando cum anima & corpori
 ero resurrectus, & de singularis
 Ætis rationem redditurus me digner-
 juyare, ut perpetuae damnationis sen-
 tentiam per Te pia Mater & Virgo
 valeam evadere, & cum electis De-
 omnibus ad æterna gaudia felicite-
 pervenire. Amen.

Memento hic eorum qui te precesserunt
 & dormiunt in somno pacis: & die pri-
 ei Psalm: De Profundis.

DISPOSITIO

Ad CONFESSIONEM
 SACRAMENTALEM.

Suscipe Confessionem meam pia-
 me ac clementissime Domine J

PIETATIS 19

SU Christe, unica spes salutis animæ
meæ: & da mihi obsecro contritio-
nenem cordis & lachrymas oculis meis,
ut defleam diebus ac noctibus, omnes
negligentias meas cum humilitate, &
puritate cordis. Appropinquet oratio
mea in conspectu Tuo Domine. Si
iratus fueris contra me, quem adjuto-
rem quæram? Quis miserebitur iniqui-
tatibus meis? Memento mei Domi-
ne, qui Chananaeum, & Publicanum
vocabili ad pœnitentiam, & Petrum la-
chrymantem suscepisti. Domine De-
us meus, suscipe preces meas. Salva-
tor mundi JESU bone, qui Te Crucis
morti dedisti, ut peccatores salvos fa-
ceres, respice me miserum peccato-
rem invocantem Nomen tuum: & no-
li sic attendete malum meum, ut o-
bliviscaris bonum tuum. Et si com-
missi unde me damnare potes, tu non
misisti unde salvare soles. Parce er-
go mihi, qui es Salvator meus: & mi-
serere peccatrici animæ meæ Solve
vincula

vincula ejus, & sana vulnera Domina
ne JESU! Te desidero, Te quæro, Te
volo, ostende mihi Faciem Tuam & ta
salvus ero. Emitte igitur, piissime Do
mine, meritis purissimæ & Immacula
tæ semper Virginis Genitricis Tuæ
MARIAE & Sanctorum tuorum, lu
cem tuam, & veritatem tuam in ani
mam meam, quæ omnes defectus me
os in veritate mihi ostendat, quo
confiteri me oportet, atque juver
& doceat ipsos plenè & contrito
corde explicare. Qui vivis & regnas,
in sæcula. &c.

Actus solidae Contritionis.

O Amabilissime Domine JESU,
Christe, amor meus, pro me cu
cifice, amo te super omnia toto corde,
ob infinitam bonitatem, omnesq; di
vinas perfections tuas; & si possem
omnium Angelorum & Sanctorum tu
orum amore Te amarem, nam omni
amore es dignissimus. Et quia sic te
amo,

PIETATIS

21

misericordia, pœnitet me, & toto mentis affe-
ctu doleo, quod ego vilissima creatu-
ra tua, contra Te optimum Deum me-
um, cui omne peccatum vehemen-
tissime displaceat, unquam peccaverim
o si te non offendisse! o non egis-
sem id quod Sanctissimæ Tuæ volun-
tati & amori sic contrarium est! Re-
voco, retracto, detestor, annulo, &
quantum possum annihilo, quidquid
feci cogitatione, verbo, opere, &
omissione contra Te, cupioq; ac desi-
dero totâ animâ meâ id me non fecisse.
Heu! pœnitet me iterum atq; iterum,
& millies pœnitabitq; totâ vitâ meâ.
Et quamvis nulla pœna aut infernus
esset, nullum cœlum; tua tamen ama-
bilissima bonitas, à me (heu mihi)
offensa sufficit, ut mihi cor dolore
disrumpatur, & oculi flumina ac ma-
ria lachrymarum profundant. Propo-
no firmissimè cum gratia tum Sanctissimæ
Tuæ Legi imposterum obedire;
peccatum quodvis super omne aliud

B

malum

malum vitare; integre confiteri, pœnitentiam injunctam explere, proximo meo si quid teneor & debo, satisfacere; offendendi Te occasiones, quantum possum fugere. Condono omnibus omnes injurias & offendatas mihi factas, sicut meas à te mihi peto condonari. Offero tibi vitam & actiones meas bonas, cum gratia tua à me faciendas, & omnes afflictiones (quas justè pro peccatis meis mereor) à me sustinendas, in aliquam compensationem tot offendarum, & injuriarum à me tibi illatarum: Insuper offero tibi intensissimos compunctionis, contritionis, & detestationis, affectus, quos unquam verè pœnitentes & suavem aliena peccata deflentes elicuerunt, & deinceps eliciunt; quos omnes si ego solus possem, & si tibi placeres eos mihi dare, & alios omnes possibiles elicere desidero. Offero inquam hæc omnia in unione perfectissimam lachrymarum tuarum, quibus amantis

PIETATIS.

23

amantissime JESU nostra delicta defle-
visti; laborum item & cruciatum, qui-
bus eadem expiasti; & omnium meri-
torum tuorum per quæ spero veniam
peccatorum meorum, & uberem gra-
tiam à misericordissimis visceribus tu-
is, ut me emendem: & piam ac bo-
nam vitam instituam.

ORATIONES.

Post Confessionem.

ORATIO I.

SIt tibi Domine obsecro, meritis be-
atae semper Virginis Genitricis tuæ
Mariæ, & omniū Sanctorū grata & ac-
cepta ita Confessio mea: & quidquid
mihi defuit nunc & alias de sufficien-
tia contritionis, de puritate & inte-
gritate confessionis suppletat pietas
tuæ & misericordia. & secundum illam
digneris, me habere plenius & perfe-
ctius absolutū in cœlo. Qui vivis, &c

ORATIO II.

AD te ô benignissime JESU, reverendor,
Ba & gra-

& gratias ago, quod à fœdi s̄ima pec-
catorum meorum lepra mundare me
dignatus fueris. Sit nomen tuum, ô
Iesu benedictum in s̄ecula. Verè tu
Iesus, hoc est, Salvator es, qui nemini
nē à te quantumlibet flagitiosū repel-
lis, qui omnes serio p̄enitentes in gra-
tiam recipis, & in numerum filiorum
tuorum adscribis. Misericordiae tuæ
viscera ò Iesu, agnosco & amplector,
meque totum servitio tuo deinceps
addico. Aduva, obsecro, imbecilita-
tem meam, ut nunquam hujus tui m̄hi
præstigi beneficij oblitus amore illius
delectationis, aut præposteri affectus
impulsi, in priora peccata relabar,
meque à te separem. Cor & animam
meam dilectionis tuæ brachijs ita te-
cum constringo ut dicere cum Apo-
stolo audeam Quis me separabit à Chri-
titate Christi Rom: 8. 35.

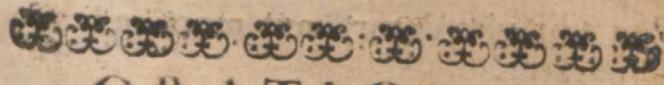
Inanis est p̄enitentia, quam sequens culpa
conquinat, Ut nihil prosunt lamenta si
replicantur.

PIETATIS.

25

replicantu peccata. S. August. dist: 3
de pochit.

Sanitate indignus est, qui seipsum postquam
curatus est vulnerat. S. Chrys:

ORATIONES

Ante Celebrationm Missæ.

à Sacerdotibus usurpandæ.

Sacerdos non legitimè in peditus, celebrare
emittens, quantum in eo est, privat > S.
Trinitatem laude & gloria. Angelos
lætitiæ, peccatores veniam, in purgato-
rio existentes r. frigerio. Ecclesiam spiri-
tuali Christi beneficio, & seipsum me-
dicinâ & remedio. V. Beda.

Quando Sacerdos celebrat, Deum bono-
rat, Angelos lætificat, Ecclesiam æ-
ficiat, viros adjurat, defunctoris requiem

B3

præstat.

MANUALE

*præstat, & sese omnium bonorum parti-
cipem efficit Tom. a Kemp. I. 4 c. 5.*

Ad Celebraturum.

Presbyter in Mensa Christi quid agas.
pensa.

Aut tibi vita datur, aut mors æterna
paratur.

Cor prius exterge, sic mundior ad Sa-
cra perge.

Vivere vis, sive mori, confert quod
datur ori,

Praxis intentionis ante Sacrificium.

O Altissime Deus, ecce me proiecio-
ad sacratissimos pedes bonitatis tuæ
qui intendo hodie, Sacratissimam Mis-
sam celebrire, & facere quod Chri-
stus fecit in ultima Cœna quodq; San-
cta Ecclesia tua quotidie facit, vide-
licet transubstantiare Panem in Cor-
pus, & vinum in Sanguinem Christi,
secundum intentionem ejusdem Re-
deptoris mei, & Ecclesiæ, ad laudem
& gloriam.

& gloriam tui ipsius, & honorem San-
ctissimæ, & semper Immaculatæ Vir-
ginis MARIÆ, simul & Sancti, (*vel
sanctæ*) N. cuius hodie celebratnr Fe-
stivitas, & ad salutem meam, & omni-
um fidelium vivorum, atq; mortuorum
ut prospicit unicuiq; secundum quod Tu
Deus optime scis eis competere. Sed
& ego indignus hujus Sanctissimi Sa-
crificij Minister desidero, ut istud
Venerabile Sacramentum, sit spiritu-
alis refectio animæ meæ, confortans me
in omni operatione virtutum, & alio-
rum Sanctorum exercitorum, tam
spiritualium, quam corporalium, va-
leatq; ad resistantiam vitiorum, & ten-
tationum carnis, mundi, & diaboli.
Desidero deniq; ut istud Venerabile
Sacrificium, præsit mihi ad augmen-
tum dilectionis tuæ, o Deus meus &
incrementum amoris proximorum. I-
tem ad inseparabilem unionem cum
Sanctissima voluntate tua. Adjuva me
Sancte Pater, confirma me Sancte Fi-

li, significa me S. Spiritus, quos semper totis affectibus amo, & æternum amare volo.

Alia Forma Intentionis.

Quam devote recitantibus, Gregorius XIII. Pontif Max. concessit 50. annorum Indulgentias.

FGo volo celebrare Missam, & confidere Corpus & Sanguinem Domini nostri IESU Christi, juxta Ritum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ ad laudem, & gloriam omnipotentis Dei, totiusq; Curiæ triumphantis ad utilitatem meam, totiusque Curiæ militantis: pro omnibus, qui se commendaverunt orationib; meis, & in genere, & in specie: & pro felici statu Sanctæ Romanæ Ecclesiæ. Amen.

Gaudium cum pace, emendationem vitæ spatum veræ pœnitentiar; gratiam, & consolationem Sancti Spiritus, perseverantiam in bonis operibus, tri-
bu;

PIETATIS.

29

Buat nobis omnipotens & misericors
Dominus. Amen.

PRÆPARATIO.

Ad MISSAM.

*Ex Diurnali Romano, pro opportunitate
Sacerdotis facienda.*

Ne reminiscaris Domine dilecta nostra
vel Parentum nostrorum, neq; vin-
dictam sumas de peccatis nostris.

*Quæ Antiphona in Festis Duplicibus tantum
duplicatur, & tempore Paschali additur
in fine Alleluja Deinde dicuntur se-
quentes Psalmi:*

PSALMUS 83.

*Quam dilecta tabernacula tua Do-
mine virtutum * concupiscit, &
deficit anima mea in atria Domini
Cor meum & caro mea * exultave-
runt in Deum vivum.*

Etenim passer invenit sibi domum
& turtur nidum sibi, ubi ponat pullos
suos.

Altaria tua Domine virtutum * Rex
meus, & Deus meus.

Beati qui habitant in domo tua Do-
mine * in sæcula sæculorum lauda-
bunt te.

Beatus vir, cuius est auxilium abs-
te * ascensiones in corde suo dispo-
suit, in valle lachrymarum in loco
quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legisla-
tor, ibunt de virtute in virtutem * vi-
debitur Deus deorum in sion.

Domine Deus virtutum exaudi ora-
tionem meam * auribus percipe Deus
Jacob.

Protector noster aspice Deus * &
respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atris
tuis * super millia.

Elegi abjectus esse in Domo Dei
mei * magis quam habitare in taberna-
culis peccatorum.

Quia

P I E T A T I S.

31

Quia misericordiam, & veritatem
diligit Deus * gratiam & gloriam dabit.
Dominus.

Non privabit bonis eos, qui ambu-
lant in innocentia * Domine virtutum,
beatus homo qui sperat in te..

Gloria Patri & Filio, &c.

P S A L M U S. 84.

Benedixisti Domine terram tuam *
avertisti captivitatem Jacob.

Remisisti iniquitatem plebis tuæ *
operuisti omnia peccata eorum.

Mitigasti omnem iram tuam * aver-
tisti ab ira indignationis tuæ.

Converte nos Deus salutaris noster *
& averte iram tuam a nobis.

Nunquid in æternum irasceris nobis
* aut extendes iram tuam a generatio-
ne in generationem?

Deus tu conversus vivificabis nos *
& plebs tua latabitur in te.

Ostende nobis Domine misericordi-
am tuam * & salutare tuum da nobis.

Audiam quid loquatur in me Dominus Deus * quoniam loquetur pacem in plebem suam.

Et super Sanctos suos * & in eos qui convertuntur ad cor.

Verum tamen prope timentes eum salutare ipsius * ut inhabitet gloria in terra nostra.

Misericordia & veritas obvia erunt sibi * justitia & pax osculatae sunt.

Veritas de terra orta est * & justitia de cœlo prospexit.

Etenim Dominus dabit benignitatem * & terra nostra dabit fructum suum.

Justitia ante eum ambulabit * & posset in via gressus suos.

Gloria Patri & Filio, &c.

P. S. A. L. M. U. S., SS.

Inclina Domine aurem tuam, & exaudi me * quoniam inops & pauper sum ego.

Custodi animam meam, quoniam sanctus.

PIETATIS.

38

Sanctus sum * salvum me fac servum
tuum Deus meus, sperantem in te.

Miserere mei Domine, quoniam ad
te clamavi tota die * laetifica animam
servi tui, quoniam ad te Domine ani-
mam meam levavi.

Quoniam tu Domine suavis & mi-
ris * & multæ misericordiae omnibus
invocantibus te..

Auribus percipe Domine oratio-
nem meam * & intende voci depre-
cationis meæ..

In die tribulationis meæ clamavi ad
te * quia exaudisti me..

Non es similis tui in diis Domine *
& non secundum opera tua.

Omnes gentes quascunque fecisti.
Venient & adorabunt coram te Domi-
ne * & glorificabunt nomen tuum.

Quoniam magnus es tu, & faciens
mirabilia * tu es Deus solus.

Deduc me Domine in via tua, &
ingrediar in veritate tua * laetetur cor
meum ut timeat nomen tuum.

B7

Con-

Confitebor tibi Domine Deus meus in toto corde meo * & glorificabo Nomen tuum in æternum.

Quia misericordia tua magna est super me * & eruisti animam meam ex inferno inferiori.

Deus iniqui insurrexerunt super me, & Synagoga potentium quæsierunt animam meam * & non proposuerunt te in conspectu suo.

Et tu Domine Deus miserator, & misericors * patiens & multæ misericordiæ & verax.

Respice in me & misere mei * dай imperium tuum puerō tuo & salvum fac filium ancillæ tuæ

Fac mecum signum in bonum, ut videant qui oderunt me, & confundantur * quoniam tu Domine adjuvasti me, & consolatus es me.

Gloria Patri & Filio & Spiritui S. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæcuorum. Am.

PSALMUS. 115.

CRedidi propter quod locutus sum*
Ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo * omnis
homo mendax.

Quid retribuam Domino* pro omni-
bus quæ retribuit mihi.

Calicem salutaris accipiam * & no-
men Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam coram
omni populo ejus * pretiosa in conse-
etu Domini mors Sanctorum ejus.

O Domine quia ego servus tuus *
ego servus tuus & filius ancillæ tuæ.

Dirupisti vincula mea * tibi sacrifi-
cabo hostiam laudis: & nomen Domini
invocabo.

Vota mea Domino reddam in con-
spectu omnis populi ejus * in atrijs do-
mûs Domini in medio tui Jerusalēm.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui S.

Sicut erat in Principio, & nunc, &
semper, & in saecula saeculorum Am-

PSAL-

DE profundis clamavi ad te Domine * Domine exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentæ * in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris Domine *
Domine quis sustinebit:

Quia apud te propitiatio est * &
propter legem tuam sustinui te Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus *
Speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usq; ad noctem * speret Israel in Domino.

Quia apud Dominum misericordia *
& copia sa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israel * ex omnibus
iniquitatibus ejus.

Gloria Patri & Filio. &c.

Deinde repetitur Antiphona.
Ne reminiscaris Domine delicta, &c.

Postea Sacerdos dicit.
Kyrie eleison. Christe eleison.

Kyrie

PIETATIS.

37

Kyrie eleison. Pater noster, &c. ¶ Et ne nos inducas in temptationem. ¶ Sed libera nos à malo. ¶ Ego dixi Domine miserere mei. ¶ Sana animam meam, quia peccavi tibi. ¶ Convertere Domine aliquantulum. ¶ Et depare super servos tuos. Fiat misericordia tua Dñe. super nos. ¶ Quemadmodum speravimus in te. ¶ sacerdotes tui induantur justitiam. ¶ Et Sancti tui exultent. ¶ Ab occultis meis munda me Domine. ¶ Et ab alienis parce servo tuo. ¶ Domine exaudi orationem meam. ¶ Et clamor meus ad te veniat. ¶ Dominus vobiscum. ¶ Et cum Spiritu tuo.

OREMVS.

Aures tuæ pietatis, mitissime Deus,
Inclina precibus nostris, & gratia
Sancti Spiritus illuminacor nostram,
ut tuis mysterijs dignè ministrare, te-
que æterna charitate diligere merea-
mur.

Deus

Deus cui omne cor patet & omnis voluntas loquitur, & quem nullum latet secretum, purifica per infusionem Sancti Spiritus cogitationes cordis nostri ut te perfecte diligere, & dignè laudare mereamur.

Ueré igne Sancti spiritus renes nos, & eorum nostrum Domine, ut tibi casto corpore serviamus & mundo corde placeamus.

Mentes nostras quæsumus Domine, Paracitus qui a te procedit, illuminet & inducat in omnem sicut ipius promisit Filius veritatem.

Adgit nobis quæsumus Domine, virius spiritus Sancti: quæ & corda nostra clenerenter expurget, ab omnibus tueatur adversis.

Deus, qui corda fidelium Sancti spiritus Iustitione docuisti, da nobis in eodem spiritu recta sapere & de ejus consolatione semper gaudere.

Conscientias nostras quæsumus Domine, visitando purifica ut veniens.

P I E T A T I S.

39

ens Dominus noster JESUS Christus
Filius tuus, paratam sibi in nobis in-
veniat mansionem. Qui tecum vivit, &
regnat in unitate Spiritus Sancti De-
us, per omnia saecula saeculorum. A.

O R A T I O

S. AMBROSII EPISCOPI.

D I E D O M I N I C A.

Summe Sacerdos, & vere Pontifex
J E S U Christe, qui te obstulisti
Deo Patri hostiam puram, & imma-
culatam in ara Crucis pro nobis mi-
seris peccatoribus, & qui dedisti no-
bis Carnem tuam ad manducandum,
& Sanguinem tuum ad bibendum;
& posuisti mysterium istud in virtute
Spiritus Sancti tui dicens: Hæc quo-
tiescumque feceritis in mei memori-
am facietis Rogo per eundem San-
guinem tunum, magnum salutis nostre
precium, rogo te, per hanc miram, &
ineffabilem charitatem, qua nos mi-
seros, & indigos sic amare dignatus
es ut

es, ut lavares nos a peccatis nostris
in Sanguine tuo: Doce me servum tu-
um indignum, quem inter cætera do-
na tua etiam ad officium Sacerdotale
vocare dignatus es nullis meis meri-
tis, sed sola dignatione misericordiæ
tuæ: doce me quæso, per Spiritum
Sanctum tuum, tantum tractare my-
sterium eâ reverentiâ, & honore, eâ
devotione, & timore, quibus oportet,
& decet. Fac me per gratiam tuam
semper illud de tanto mysterio cre-
dere & intelligere, sentire, & firmi-
ter teatere, dicere & cogitare, quod
tibi placet, & expedit animæ meæ.
Intret Spiritus tuus bonus in cor me-
um, qui sonet ibi sine sono, & sine
strepitu verborū, loquatur omnē verita-
tem tantorū Mysteriorū. Profunda quip
pe sunt nimis, & sacro testa velamine
præpt̄ magnā clementiā tuā, cōcede
m̄hi Misericordia Solemnia mundo cor-
de, & pura mente celebrare. Libera
cor meum ab immundis, & nefandis,

Vanis,

PIETATIS.

41

Vanis & noxis cogitationibus. Munni me beatorum Angelorum piâ, & fidâ custodiâ ac tutelâ fortissimâ, ut hostes omnium bonorum confusi descendant. Per virtutum tanti mysterij & per manum Sancti Angeli tui repellere à me & à cunctis servis tuis durissimum spiritum superbiæ & cænodoxiæ, invidiæ, & blasphemiae, fornicationis, & imundicitæ, dubietatis, & dissidentiæ, Confundantur, qui nos perfidunt: pereant illi, qui nos perdere festinant.

FERIA II

REx Virginum, amator castitatis, & integratatis, cœlesti rore benedictionis tuæ extingue in corpore meo somitem ardoris libidinis, ut maneat in me tenor castitatis corporis & animæ. Mortifica in membris meis carnis stimulus, omnesque libidinalis commotiones, & da mihi veram & perpetuam castitatem, cum ceteris donis.

donis tuis, quæ tibi placent in veritate,
te, ut sacrificium laudis casto corpore,
& mundo corde valeam tibi offerre.
Quantæ enim cordis contritione, &
tremore, quanta corporis castitate, &
animæ puritate istud Divinum & ca-
lestè sacrificium est celebrandum, ubi
Caro tua in veritate sumitur, ubi San-
guis tuus in veritate bibitur, ubi ima-
summis, terrena Divinis junguntur,
ubi adest Sanctorum Angelorum præ-
sentia, ubi tu es sacrificium & Sacer-
dos mirabiliter, & ineffabiliter con-
stitutus.

FERIA III.

Quis dignè hoc celebrare poterit,
nisi tu Deus Omnipotens offe-
rentem faceris dignum? Scio Domi-
ne, & verè scio, & ipsum pietat-
tuæ confiteor, quia non sum dignus
accedere ad tantum mysterium pro-
pter nimia peccata mea, & infinita
negligentias meas. Sed scio, & vera-
citer ex toto corde meo, & ore con-
fiteor

sitior qui tu potes me facere dignum,
qui solus potes facere mundam, de
immundo conceptum semine, & de
peccatoribus justos & sanctos. Per hanc
omnipotentiam tuam, te rogo Deus
meus, ut concedas mihi peccatori hoc
sacrificium celebrare cu n timore, &
tremore, cum cordis puritate, & la-
chrymarum fonte, cum laetitia spiri-
tuali, & coelesti gaudio. Sentiat mens
mea dulcedinem beatissimæ præsentia-
tuæ, & excubias Sanctorum Angeloi-
cum tuorum in circuito meo.

F E R I A IV.

E Go enim Domine, memor ve-
randæ passionis tuæ accedo ad Al-
tare tuum licet peccator, ut offeram
tibi sacrificium, quod tu instituisti, &
offerri præcepisti in commemoratione
tui pro salute nostra. Suscipe illud
quæso, summe Deus pro Ecclesiæ san-
cta tua, & pro populo quem acqui-
sivisti sanguinetuo. Et quoniam me
pecca-

peccatorem inter te, & eundem popo-
lum tuum medium esse voluisti, licet
in me aliquod boni operis testimoniu-
m non agnoscas, officium saltian di-
spensationis creditae non recules nec
per me indignum, eorum salutis pe-
reat pretium, pro quibus victimam sa-
lutaris dignatus es esse redemptio. Pro-
fero etiam Domine (si digneris propi-
tius intueri) tribulationes plebium,
pericula populorum, captivorum ge-
mitus, miseras orphanorum, necessita-
tes peregrinorum, inopiam debilium,
desperationes languentium, defectus
sensum, suspiria juvenum, vota virgi-
num, lamenta viduarum.

FERIA V.

TU enim miseraris omnium Domine
& nihil odisti eorum quæ feci-
sti. Memorare quæ sit nostra substanc-
tia: quia tu Pater noster es, quia tu
Deus noster es, nè irascaris fatis ne-
que

Que multitudinem viscerum tuorum
super nos contineas. Non enim in
justificationibus nostris prosternimus
preces ante faciem tuam: sed in mi-
serationibus tuis multis. Aufer à no-
bis iniquitates nostras: & ignem San-
cti Spiritus in nobis clementer accen-
de. Aufer cor lapideum de carne no-
stra, & da nobis cor carneum quod
te amet, te diligat, te delectetur, te se-
quatur, te perfruatur. Oramus Domine
clementiam tuam, ut sereno vultu
familiam tuam, Sacri tui Nominis
officia prætolantem, aspicere digne-
ris: & ut nullius sit irritum votum,
nullius vacua postulatio, tu nobis pre-
ces suggere, quas ipse propitius audi-
re, & exaudire delecteris.

F E R I A VI.

Rogamus etiam te, Domine Sancte
Pater, & pro spiritibus fidelium De-
functorum: ut sit illis salus, sanitas,
gaudium, & refrigerium, hoc ma-

gnum pietatis Sacramentum. Domi-
ne Deus meus, fit illis hodie magnum
& plenum convivium de te Pane vir-
go, qui de cœlo descendisti, & das
vitam mundo de tua carne sancta &
benedicta Agni videlicet immaculati,
qui tollis peccata mundi, quæ de
sancto, & glorioso Beatæ Virginis
MARIAE utero est assumpta, & de
Spiritu S. concepta; ac de illo pietat-
is fonte, qui per lanceam militis: ex
tuo sacratissimo latere emanavit: u-
deinde refecti & satiati, refrigeratis
& consolati exultent in laude, & glo-
ria tua. Peto clementiam tuam Domi-
ne, ut descendat super panem tibi
sacrificandum plenitudo tuæ benedi-
ctionis & sanctificatio tuæ divinitatis.
Descendat etiam Domine illa Sancti
spiritus tui invisibilis incomprehensi-
bilisque majestas sicut quondam i-
patrum hostias descendebat, qui & o-
blationes nostras Corpus & Sangu-
inem tuum efficiat & me indignum Sa-
cerdos.

Cerdotem doceat tantum tractare mysterium cum cordis puritate, & lachrymarum deyotione, cum reverentia, & tremore, ita ut placide ac benignè suscipias sacrificium de manibus meis ad salutem omnium, tam vivorum, quam defunctorum.

SABBATO.

Rogo etiam te Domine, per ipsum Sacrosanctum mysterium Corporis, & Sanguinis tui, quō quotidie in Ecclesia tua pascimur, & potamur, abluiamur, & sanctificamur, atque unus summae divinitatis participes efficiamur, da mihi virtutes tuas Sanctas, quibus repletus bona conscientiā ad altare tuum accedam, ita ut hæc celestia Sacra menta efficiantur mihi salus & vita. Tu enim dixisti ore tuo Sancto & benedicto. Panis quem ego dabo caro mea est pro mundi vita. Ego sum Panis vivus, qui de cœlo descendit. Si quis manducaverit ex hoc pane

pane, vivet in æternum. Panis dulcissime, sana palatum cordis mei, ut sentiam suavitatem amoris tui. Sana illud ab omni languore, ut nullam præter te sentiam dulcedinem. Panis candidissime, habens omne delectamentum, & omnem saporem, qui nos semper reficiat, & nunquam in te deficiat: comedat te cor meum, & dulcedine saporis tui repleantur viscera animæ meæ. Manducat te Angelus ore pleno; manducet te peregrinus homo pro modulo suo, ne deficere possit in via, tali recreatus viatico: Panis Sancte, Panis vive, Panis mundus, qui descendisti de cœlo & das vitam mundo, veni in cor meum, & munda me ab omni inquinamento carnis & spiritus. Intra in animam meam, sana & munda me interius & exterius. Esto tutamen, & continua salus animæ & corporis mei. Repelle a me insidiantes mihi hostes: recedant procul a prætentia potentia tua, ut foris & intul per

PIETATIS.

49

per te munitus, recto tramite ad tu-
um regnum perveniam, ubi non in my-
sterijs, sicut in hoc tempore agitur,
sed facie ad faciem te videbimus, cum
tradideris regnum Deo & Patri, & eris
Deus omnia in omnibus. Tunc enim
me de te satiabis satietate mirificâ ita
ut nec esuriam, nec sitiam in æter-
num. Qui cum eodem Deo Patre, &
Spiritu Sancto, vivis, & regnas, per
omnia sæcula sæculorum. Amen.

Alia Oratio ante Missam.

AD Mensam dulcissimi convivij tui,
pie Domine JESU Christe, ego
peccator, de proprijs meritis nihil
præsumens, sed de tua confidens mi-
sericordia & bonitate, accedere vere-
or & contremisco. Nam cor & cor-
pus habeo multis criminibus maculatum,
mentem & linguam non cautê custo-
ditam. Ergo ô pia Deitas, ô tremen-
da Maiestas, ergo miser inter angusti-
as deprehensus, ad te fontem miseri-

C3

cordiae

cordisæ recurro, ad te festino sanan-
dus, sub tuam protectionem fugio &
quem judicem sustinere nequeo, Sal-
vatorem habere suspiro. Tibi Domi-
ne plagas meas ostendo, tibi verecun-
diam meam detego. Scio peccata mea
multa & magna, pro quibus timeo.
Spero in misericordias tuas, quarum
non est numerus. Respice ergo in me
oculis misericordiæ tuæ Domine JE-
SU Christe, Rex æterne, Deus, &
Homo, crucifixus propter hominem.
Exaudi me sperantem in te: miserere
mei, pleni miserijs & peccatis: tu qui
fontem miserationis nunquam mana-
re cessabis. Salve salutaris victima,
pro me & omni humano genere in
patibulo crucis oblata. Salve nobilis
& pretiosa Sanguis de Vulneribus
crucifixi Domini mei JESU Christi
profluens, & peccata totius mundi
abluens. Recordare Domine creatu-
ræ tuæ, quam tu Sanguine redemi-
sti. Pœnitet me peccasse, cupio emen-
date

PIETATIS

55

dare quod feci. Aufer ergo à me clementissime Pater omnes iniquitates & peccata mea: ut purificatus mente & corpore, dignè degustare merear sancta sanctorum: & concede, ut sancta prælibatio Corporis & Sanginis tui, quam ego indignus sumere intendo, sit peccatorum meorum remissio, sit delictorum perfecta purgatio, sit turpium cogitationum effugatio, ac bonorum sensuum regeneratio, operumque tibi placentium salubris efficacia, animæ quoque & corporis, contra inimicorum meorum insidias, firmissima tutio. Amen.

Oratio Sancti Theou Aquinatis.

O Mnipotens sempiterne Deus, ecce accedo ad Sacramentum Unigeniti Filii tui, Domini nostri JESU Christi: accedo tanquam infirmus ad Medicum vitæ, immundus ad fontem misericordiæ, cœcus ad lumen claritatis æternæ, pauper & egenus ad Do-

minum coeli & terræ. Rogo ergo im-
mensæ largitatis tuæ abundantiam,
quatenus meam curare digneris. insfir-
mitatem, lavare feditatem, illumina-
re cæcitatem, ditare paupertatem, ve-
stire nuditatem: ut panem Angelo-
rum, Regem regum, Dominum domi-
nantium, tantâ suscipiam reverentiâ,
& humilitate, tantâ contritione & de-
votione, tantâ puritate & fide, tali
proposito & intentione, sicut expe-
dit saluti animæ meæ. Da mihi quæ-
so, Dominici Corporis & Sanguinis
non solum suscipere Sacramentum,
sed etiam rem & virtutem Sacramen-
ti. O mittissime Deus, da mihi Cor-
pus Unigeniti Filij tni Domini nostri
JESU Christi, quod traxit de Vir-
gine MARIA, sic suscipere, ut cor-
pori suo mystico merear incorporari,
& inter ejus membra connumerari.
O Amantissime Pater, concede mihi
dilectum Filium tuum, quem nunc
velatum in via suscipere propono, re-
velatæ

PIETATIS.

53

Velatâ tandem facie perpetuo contem-
plari. Qui tecum vivit & regnat in
unitate Spiritus Sancti Deus, per o-
mnia sacula sacerdorum. Amen.

Alia Oratio dicenda ante Missam.

D E U S, qui de indignis dignos fa-
cis, & de peccatoribus justos,, &
de immundis mundos munda cor &
corpus meum ab omni contagio, &
sorde peccati, & fac me dignum at-
que strenuum sanctis Altaribus tuis
ministrum: concede propitius, ut in
hoc Altari, ad quod indignus accedo
hostias acceptabiles offeram pietati-
tuæ, pro peccatis & offenditionibus me-
is, innumerisq; & quotidianis excessi-
bus meis, atque cunctorū simul Chri-
stianorum culpis abluendis. Et per e-
um sit tibi votum meum acceptabile,
qui se tibi Deo Patri pro nobis obtu-
lit sacrificium. Qui tecum vivit, &
regnat, in unitate Spiritus S. Deus per
omnia sacula sacerdorum. Amen.

C5

Cle-

Clementissime Deus, Pater Domini nostri J E S U Christi, & substantiæ nostræ munificentissime Creator, qui in hoc admirabili Missæ Sacrificio eiusdem amantissimi Filij tui dispositione, omnes opes conclusisti, accedo ad te, tanquam ad unicum refugium meum, spem, & consolationem meam, & effundo cor meum in conspectu tuo, tibiq; hoc Sacrosanctum Sacrificium offero in gratiarum actionem, pro omnibus beneficijs tuis, a te mihi collatis, ab istanti conceptiōnis meæ quorum numerus mensura, & pondus apud te solum est, præser-tim pro hac vocatione Sacerdotali. Quod si præsenti pio desiderio meo non delectaris super omnia præponende Deus, suppleat tenuitatem meam virtus infinita hujus Sacrificij. Respicere in faciem Christi tui, & quas pro me indignissimo suo mancipio gratis offert, eas benignus tanquam Pater admitte.

Alia.

*Alia ad placitum forma offerendi Sa-
crificium Missæ.*

AD laudem, & gloriam Sanctissimæ Trinitatis, in memoriam Salvatoris nostri J E S U Christi vitæ, Passio- nis, mortis, ac Resurrectionis, ac in operum, & meritorum suorum omniumque Sanctorum unionem. Ad laudem quoque & exaltationem Beatissimæ Virginis Mariæ, cælestium Angelorum, Sanctorum, atque Sanctorum & singulariter N. N. & aliorum Sanctorum, offero etiam cum ipsorum Beatorum Spirituum laudibus, Sanctorum que omnium precibus & meritis, nunc & semper hoc. & omnia alia sacrificia, officia, orationes, & bona opera totius mundi, pro meis praesentibus & futuris animæ, & corporis necessitatibus, in auxilium & consolationem meam, & in remissionem omnium peccatorum meorum, quorum veram contritionem semper habere intendo, con- nor, & cupio, omniumque vivorum

& defunctorum, meorum parentū, &
consanguineorum, amicorum, & inimi-
corum, benefactorum in spiritualibus,
& temporalibus, ac illorum quibus
fui gravamen, scandalum, & occasio-
peccandi. Pro omni gradu Sanctæ Ca-
tholicæ Ecclesiæ, ac illius conservati-
one, augmento, & exaltatione, Chri-
stianorum Principum unione, hære-
sum extirpatione, Summi Pontificis
salute, & animarum in purgatorio exi-
stentium libertatione. Pro conservatio-
ne, & augmento omnium Religionum.
Pro conversione omnium infidelium:
pro mihi commissis, & commendatis.
Denique pro illis omnibus vivis, atq;
defunctis, pro quibus Dominus noster
J E S U S Christus, & eius Mater sci-
unt, & volunt me debere orare, &
sacrificare; sic oro, obsecro, ac ora-
re, obsecrare, sacrificare intendo, ac
propono, ac juxta intentionem san-
ctæ Catholicæ Ecclesiæ Ego N. Min-
ister licet iadignus.

Præceps.

PIETATIS.

57

Precatio ad B. Virginem Mariam.

O Mater pietatis, & misericordiae,
Beatissima Virgo M A R I A, ego
miser & dignus peccator, ad te con-
fugio toto corde & affectu, & precor
pietatem tuam, ut sicut dulcissimo Fi-
lio tuo in Cruce pendenti adstitisti;
ita & mihi misero peccatori, & Sacer-
dotibus omnibus, hic & in tota sancta
Ecclesia hodie offerentibus, clemen-
ter assistere digneris: ut tuâ gratiâ ad-
inti, dignam & acceptabilem hosti-
am in conspectu summae & individuæ
Trinitatis offerre valeamus. Amen.

Alia Oratio ad Beatam Virginem.

PER te accessum habeamus ad Fili-
um, ô benedicta inventrix Gratiae
Genitrix Vitæ, Mater salutis, ut per
te nos suscipiat, qui per te datus est
nobis. Excusat apud ipsum integritas
tua culpam nostræ corruptionis; &
humilitas Deo grata, nostræ veniam
impetrat vanitati: copiosa charitas

C7

tua

tua nostrorum operat multitudinem
peccatorum; & fœcunditas gloria, fœcunditatem nobis conferat merito-
rum. Domina nostra, Mediatrix no-
stra, Advocata nostra, tuo Filio nos
reconcilia, tuo Filio nos commenda,
tuo Filio nos repræsenta: Fac o be-
nedita per gratiam, quam invenisti;
per prærogativam, quam meruisti, per
misericordiam, quam peperisti: ut qui
te mediante fieri dignatus est parti-
ceps infirmitatis & miseriae nostræ, te
quoq; intercedente particeps facias
nos gloriæ & beatitudinis suæ J E-
S U S Christus Filius tuus Dominus
noster, qui est super omnia Deus be-
neditus in sæcula. Amen.

G R A T I A R U M A C T I O P O S T M I S S A M.

Antiph. Trium puerorum cantemus
hymnum: quem cantebant Sancti in-
cam-

PIETATIS.

59

caminis ignis, benedicentes Dominū.

Qua Antiphona in Festis duplicebus tan-
tum duplicatur, & tempore Paschali addi-
tur in fine Alleluja.

Canticum trium Puerorum.

Benedicite omnia opera Domini
Domino.* laudate & super exalta-
re eum in sæcula.

Benedicite Angeli Domini Domi-
no: * benedicite cœli Domino.

Benedicite aquæ omnes, quæ super
cœlos sunt Domino: * benedicite o-
mnes virtutes Domini Domino.

Benedic te Sol, & Luna Domino.*
benedicite Stellæ cœli Domino.

Benedicite omnis imber, & ros
Domino: benedicite omnes spiritus
Dei Domino.

Benedicite ignis & æstus Domino:
benedicite frigus & æstus Domino:

Benedicite rores: & pruina Domi-
no: benedicite gelu & frigus Dno.

Benedicite glacies, & nives Domi-
no be-

no : benedicite noctes & dies Dño.

Benedicite lux & tenebrae Domi-
no : benedicite fulgura & nubes Dño.

Benedicat terra Domino : lau-
det & suprexit eum in sæcula.

Benedicite montes & colles Do-
mino : benedicite universa germinatia
in terra Domino.

Benedicite fontes Domino : bene-
dicite maria & flumina Domino.

Benedicite cete, & omnia quæ mo-
ventur in aquis Domino : benedicite
omnes volucres cœli Domino.

Benedicite omnes bestiæ & pecora
Domino : benedicite filij hominum
Dominum.

Benedicat Israel Dominum : lau-
det & superexaltet eum in sæcula.

Benedicite Sacerdotes Domini Do-
mino : benedicite servi Domini Dño.

Benedicite Spiritus, & animæ justo-
rum Domino : benedicite Sancti &
humiles corde Domino.

Benedicite Anania, Azaria, Misael
Domi-

P I E T A T I S. 61

Domino: laudate, & superexaltate
eum in sæcula.

Benedicamus Patrem, & Filium,
cum Sancto Spiritu: laudemus, su-
perexaltemus eum in sæcula.

Benedictus es Domine in firmamen-
to cœli, & laudabilis, & gloriosus,
& suprexitatus in sæcula.

P S A L M U S 150.

Laudate Dominum in Sanctis ejus:
laudate eum in firmamento virtu-
tis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus:
laudate eum secundum multitudinem
agitudinis ejus.

Laudate eum in sono tubæ: lauda-
te eum in Psalterio & Cythara.

Laudate eum in tympano, & choro:
laudate eum in chordis & organo.

Laudate eum in Cymbalis beneso-
nantibus: laudate eum in cymbalis ju-
bilationis: omnis spiritus laudet Do-
minum. Gloria Patri, &c.

Deinde

Deinde repetitur Antiphona.

Trium puerorum cantemus hymnum
quem cantabant Sancti in camino
ignis benedicentes Dominum.

Deinde Sacerdos dicet.

Kyrie eleison. Christe eleison.

Kyrie eleison. Pater noster. &c.

¶. Et ne nos inducas intentionem.

¶. Sed libera nos à malo: ¶. Confi-

teantur tibi Domine omnia opera tua.

¶. Et Sancti tui benedicant tibi. ¶.

Exultabunt Sancti in gloria. ¶. La-

tabuntur in cubilibus suis. ¶. Non ne-

bis Domine non nobis. ¶. Sed No-

mini tuo da gloriam. ¶. Domine exau-

di orationem meam. ¶. Et clamor me-

us ad te veniat. ¶. Dominus vobis

scum. ¶. Et cum Spiritu tuo.

O R E M U S.

DEUS, qui tribus pueris mitigasti
flammas ignium, concede propi-
tius, ut nos famulos tuos non exure
flamma vitiorum.

Acti-

PIETATIS

¶

A ctiones nostras quæsumus Domine, aspirando præveni, & adjuvando prosequere, ut cuncta nostra oratio & operatio à te semper incipiat, & per te cœpta finiatur.

Da nobis quæsumus Domine, vitiorum nostrorum flamas extinguere: qui Beato Laurentio, tribuisti tormentorum suorum incendia superare. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Oratio S. Thomas de Aquino.

G ratias ago tibi Domine Sancte Peter, Omnipotens æterne Deus, qui me peccatorem indignum famulum tuum, nullis meis meritis, sed sola dignatione misericordiae tuæ, satiare dignatus es, precioso corpore & sanguine Filii tui Domini nostri JESU Christi. Et precor, ut hæc Sancta communio, non sit mihi reatus ad pœnam, sed intercessio salutaris ad veniam. Sit mihi armatura fidei, & scutum bonæ voluntatis. Sic vitiorum meo-

meorum evacuatio , concupiscentiæ & libidinis exterminatio, charitatis, & patientiæ, humilitatis, & obedientiæ, omniumque virtutum augmentatio contra insidias inimicorum omnium, tam visibilium, quam invisibilium, firma defensio : motuum meorum, tam carnalium quam spiritualium, perfecta quietatio: in te uno ac verò Deo firma adhæsio: atque finis mei felix consummatio. Et precor te, ut ad illud ineffabile convivium me peccatorum perducere digneris: ubi tu cum Filio tuo & Spiritu Sancto, Sanctis tuis es lux vera, satietas plena, gaudium sempiternum, jucunditas consummata, & felicitas perfecta. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Alia Oratio S. Bonaventura.

Transfige dulcissime Domine JESU , medullas & viscera animæ meæ suavissimo, ac saluberrimo amoris tui

Eis tui vulnere, verâ, serenaque &
Apostolica Sanctissima charitate, ut
langueat & liquefiat anima mea solo
semper amore & desiderio tui te con-
cupiscat & deficiat in atria tua, cu-
piat dissolyi, & esse tecum, Da ut ani-
ma mea te esuriat, Panem Angelorum
refectionem animarum sanctorum, pa-
nem nostrum quotidianum, supersub-
stantialem, habentem omnem dulcedi-
nem & saporem, & omne delectamen-
tum suavitatis, te, in quem desiderant
Angeli prospicere, semper esuriat,
& comedat cor meum, & dulce-
dine saporis tui repleantur viscera
animæ meæ te semper sitiat fontem
vitæ, fontem sapientiæ, & scientiæ,
fontem æterni lumenis, torrentem
voluptatis, ubertatem Domus Dei: te
semper ambiat, te quærit, te inve-
niat, ad te tendat, ad te perveniat, te
meditetur, te loquatur, & omnia ope-
retur in laudem, & gloriam Nominis
tui, cum humilitate, & discretione,

cum

cum dilectione, & delectatione, cum
felicitate, & affectu, cum perseveran-
tia usque in finem: & tu sis solus sem-
per spes mea, tota fiducia mea, divi-
tiae meæ, delectatio mea, jucunditas
mea, gaudium meum quies & tran-
quilitas mea, odor meus, dulcedo
mea, cibus meus refectio mea: refu-
gium meum, auxilium meum, sapientia
mea, portio mea, possessio mea, the-
saurus meus, in quo fixa & firma, &
immobiliter temper fit radicata mens
mea, & cor meum. Amen.

A Nima Christi, sanctifica me, Cor-
pus Christi, salva me, Sanguis
Christi, inebria me, Aqua lateris Christi,
laya me; Passio Christi, conforta
me; O bone J E S U exaudi me, in-
tra vulnera tua, absconde me, & ne
perimitas me, separari à te, ab hosti-
ali igno, defende me: in hora mortis
mihi voca me; & jube me venire a
te, ut cum Sanctis & Electis tuis la-
dem te in tæcula tæculorum. Amen.

Degre-

PIETATIS.

67

Deprecatio, quæd minus dignè, & recol-
lectè celebraveris cum exortatione ut
fructuofissima fiat Sacra Oblatio.

BENIGNISSIME J E S U , utinam mil-
le mihi essent corda, & mille lin-
guæ, ut possim te incessanter benedi-
cere, ac laudare maximum benefi-
cum, quo nunc me affecisti, atq; ut te-
cum os ad os laquerer. permisisti; ad
mea verba è cœlis meas in manus de-
lapsus es, & in me fædissimum descen-
dere non horruisti. Tibi omnes cœli
Cives, ac universæ Orbis creaturæ,
eternas pro me gratias rependant.
Quis me nunc dition? quis beatior?
qui Regem cœli & terræ, felicitatis
eternæ abyssum, beatitudinis ræférām,
meis ampliætor præcordijs. Utq; Do-
mine, & dtissimus, & felicissimus
beatissimus essem, nisi etiam in tanto
munere recipiendo ingratus essem,
cum enim exactissimâ devotione; ac
reverentia celebrare devousssem; plu-
rimas admisi distractiones; magnaq;

cora.

cordis ariditate Sacratissimum Corpus, & Sanguinem tuum sumpsi. Me miserum! quomodo insensata facta est anima mea, ut igne cœlesti nè minimum quidem incalefacat! Ingemisco Domine mi, & erubesco, quod tam indevotè & irreverenter ad te accelerim, quod modò saltem, non p. com. pungas, nec lugeam scelera mea, qui cùm tam sæpe, imò quotidie hâc cœlesti mensa pascar, eadhuc tam mundanus, tam carnalis, immundus, & tam plenus passionibus, concupiscentiarum motibus inveniar: Ignosce mihi clementissime J E S U & hac ipsa imbecilitas mea tuam ineffabilem fle. Etat misericordiam, nam qualiter unq; hoc obtulerim Sacrificium, imperfictum tanq; meum intra suavissimum lateris tui vulnus, emendandum, & corrigendum commendo. O! Bone J E S U, esto mihi JESUS, & quem ex misericordia tua & sceribus, ad Sacerdotij dignitatem sublimare, Cologn.

PIETATIS

19

porisq; & Sanguinis tui nectare cibari dignatus es, pro tua pietate, hujus Sacramenti operationibus, & virtutibus cunctis, implere misericorditer velis. Reforma Domine, corpus & animam meam, & propter vitæ, ac passionis tuæ thesaurum, Sanctissimæq; Genitricis tuæ Mariæ, perfice quod meæ deest contritioni, & pœnitentie, cogitationes, locutiones, & operationes meas iuxta tuum æternum beneplacitum dispone, meq; inter prospera, & adversa gradientem, semper & ubiq; custodi. Resuscita me à morte peccati, & esto mihi vita pennis. Reprime quæso in me, fomentum libidinis, cæterorumq; vitorum, sisq; mihi ad ardua quæcunq; robur, & fortitudo. Adauge mihi gratiam, virtutes infunde, Sancti Spiritus doma largito, fervorem tribue, intellegum, sensus, omnesq; animæ meæ vires illumina, nec permittas me ad priora errata m' a redire; sed esto mihi

D

con-

contra Sathanæ insidias, carnis ille-
cebras, mundi q; oblectamenta, muni-
men, & pæsidium, quin & à terrenis,
me abstrahere, cor meum liquefacito,
sicq; me absorbeat melliflua vis amo-
ris tui, ut me totum penetret, tecumq;
unum efficiat. Exaudi me Domine,
quia abyssus misericordiarum mearum abyss-
ium invocat tuarum misericordiarum.
O! dulcis I E S U, nè discedas à me,
quia nolo amplius esse sine te, sed te-
cum ac tibi deinceps vivere, & mori,
qui es vera vita viventium, vivisq;
regnas cum Deo Patre & Spiritu San-
cto. Amen.

Alia brevior deprecatio S. Thoma Aquini.

Plissime DEUS meus, misericordia
mea, remitte mihi indigno Sacer-
doti, quod ad celebranda Sanctissima
Altaris tui mysteria accedere præsum-
psi, tam indignè & indispositè quod
Sanctissimum Corpus tuum, & Sacra-
missimum Sanguinem tuum tractavi, &
sumpsi

PIETATIS

72

Iumpsi tam indevote & irreverenter.
Remitte mihi clementissime Deus,
quidquid in hac Missa tam in dicendis,
quam in agendis transivi incaute, &
negligenter. Mi Domine Deus, omnē
indignitatem, & impudentiam, omnē
indevotionem, & irreverentiam, omnē
incuriam, & negligentiam, omnemq;
ingratitudinem, & indecentiam meam,
quam commisi circa hoc tuum Vene-
rabile Sacramentum, oro dimitte mihi
Pater misericordiarum, pro tua miseri-
cordia in æternum.

O Dulcedo cordis mei, & vita ani-
mæ meæ & jucunda requies spiri-
tus mei, dulcis I E S U immortales
tibi ago gratias pro omnibns benefi-
cijs mihi collatis; singulariter vero,
quia hodie me dignum fecisti, verum,
& immaculatam Corpus & Sangui-
nem tuum pretiosum consecrare, per-
tractare, illudque tibi offero in me-
moriā tuorum mirabilium, ad tuam

Da

gloriam.

gloriam, & in remissionem omnium
peccatorum, tam meorum, quam illo-
rum, pro quibus orare, sacrificare, &
offerre proposuis illoque in salutem,
& consolationem animæ meæ cibari,
& nutririri, quapropter verè dicere
audeo, Cibus meus Christus, & ego
eius. Multiplico ergo: & quotiescum-
que respiro, multiplicare intendo me-
am voluntatem in infinitum in tuis
laudibus: Precorque Beatissimam Vir-
ginem, Angelos, Sanctos, Sanctas, &
Creaturas universas, pro me immen-
sas tibi referre gratias, imo quia istæ
minime sufficiunt. Te supplico; tibi
ipsi gratias agere, te laudare, & glo-
rificare complaceas: & quia dignatus
es istam indignau, tuam tamen facere
habitationem, dignare quoque apud
ipsam perpetuam facere mansionem:
Effice me hominem secundum cor tu-
um: Uni me tibi intimè. & totum
transforma, & trasmuta in te, Salva
me IESU Christe, & cunctam à me
hostis

PIETATIS.

73

hostis antiqui depelle nequitiam per
tuam innocentissimam passionem. O-
ro tandem & digneris gratias & indul-
gentias omnes, quas hoc sacrificio,
vel communione mediante requirere,
& lucrari possum, concedere tam
mihi, quam alijs vivis, & defunctis,
quibus & tu vis, & Sanctissimus Pon-
tifex intendit hac de causa me debe-
re orare. Amen.

Alia Oratio

O Clementissime, & misericordissi-
me IESU, miserere Ecclesiae tuæ
miserere hujus loci, huius Congrega-
tionis. Concede, ut sit hic humilitas,
pax, charitas, continentia, puritas.
Concede, ut omnes dignè emende-
mus & corrigamus nos, & timeamus
te & serviamus tibi fideliter, & dili-
gamus te, & placeamus tibi. Commen-
do pietati tuae omnia negotia, & o-
mnes necessitates nostras. Miserere
omnium hominum, pro quibus Sacro-

Dominus

Sancta

sanctum Sanguinem tuum fudisti. Eis
converte, & revoca miseros peccato-
res. Da vivis veniam & gratiam. Da
fidelibus defunctis requiem, lucem-
que sempiternam. Amen.

*Alia Oratio ex lib. 8. Confit: Apost.
Clementis I. Pont. Max.*

Domine Deus, omnipotens Pater
Christi, Filij tui benedicti, exau-
ditor invocantium te in restringendis,
qui scis interpellationes tacentium:
gratias tibi agimus, quod fecisti nos
dignos participationis Sanctorum my-
steriorum tuorum, quæ præbueristi no-
bis in confirmationem eorum, quæ
benè condita sunt in custodiam pietatis,
& in remissionem peccatorum:
quoniam nomen Christi tui invoca-
tum est super nos, & tibi conciliati-
sumus.

Qui segregasti nos à communica-
tione impiorum, coniunge nos cum
consecratis tibi. Confirmans nos in ve-
ritate

PIETATIS.

75

titate Sancti Spiritus. Ignorata reve-
la, quæ desunt exple, cognita corro-
bora: Sacerdotes: immaculatos tuere
in servitute tua: Reges conserva in
pace, Magistratus in justitia, cœlum
in salubritate, fructus in fertilitate,
mundum in providentia omni ex par-
te sufficienti.

Nationes bellicosas reprime, erran-
tes converte, populum tuum sanctifi-
ca. Virgines conserva, matrimonio
junctos custodi in fide, ignorantes cor-
robora, infantes perduc ad virilem
etatem, novitos confirma, catechu-
menos instrue, & immutatione dignos
redde, nosq; omnes congrega in re-
gnum cœlorum, in Christo I E S U
Domino nostro; cum quo tibi gloria,
honor cultus, & Sancto Spiritui in
secula. Amen.

Oratio ad B. V. Mariam.

O MARIA Virgo dulcissima, & Ma-
ter Dei dignissima, miserere mei
vili*u*

Domin*u*s

vilissimi peccatoris. Saluto & venero te toto corde. Impetra mihi, obsecro, plenam omnium peccatorum remissionem. Imperta perfectam mei mortificationem & obnegationem. Impetra veram humilitatem, patientiam, charitatem, & linguæ atque sensuum omnium continentiam. Impetra puritatem, simplicitatem, nuditatem, libertatem quietis & perfectam cum Dei voluntate conformitatem, ut sim homo secundum cor Filij tui. Amen.

Allia ad Beatam Virginem.

O Serenissima & inctyla Virgo Maria Mater Domini nostri IESU Christi, Regina cœli & terræ: quæ eundem Creatorem omnium creaturarum in tuo sancto utero digna fuisti portare, cuius idem veracissimum Corpus, & Sanguinem, ego indignus sumere præsumpsi, rego te, per Virginalem humilitatem tuam. & per Passionem, & Mortem ejusdem Filij tui,
ut apud

PIETATIS.

77

Et apud ipsum pro me misero peccatore intercedere digneris, ut quid quid in ejus oblatione benedictissima ignoranter, vel incaute commisi tuis sanctissimis precibus mihi dignetur indulgere. Amen.

Ritualis Sancti Thomae ad Sacram Eucaristiam.

Adoro te devote latens Deitas,
Quæ sub his figuris verè latitas.
Tibi se cor meum totum subiicit,
Quia te contemplans, totum deficit.
Visus, tactus, gustus, in te fallitur,
Sed auditu solo tunc creditur.
Credo quid dixit Dei Filius,
Nil hoc verbo veritatis verius.
In cruce latebat sola Deitas,
At hic latet simul & humanitas:
Ambo tamen credens atq[ue] confitens,
Peto quod petivit latro p[re]tentens.
Plagas sicut Thomas non intueror,
Deum tamen meum te confiteor,
Ego me tibi semper magis credere,

D5

In 10

MANUALE

In te spem habere, te diligere.
 O memoriale mortis Domini,
 Panis vivus, vitam præstans homini:
 Præsta meæ menti de te vivere,
 Et te illi semper dulce sapere.
 Pie Pelicane I E S U Domine,
 Me immundū munda tuo Sanguine:
 Cuius una stilla salvum facere,
 Totum mundū quit ab omni scelere.
 J E S U quem velatum nunc aspicio
 Oro fiat illud quod tam sitio.
 Ut te revelatā cernens facie,
 Visu sim, beatus tuæ gloriae.
AMEN.

*Complucloria consideratio de excellentiis
 sed nisi caute tractetur nimis tremendo sit
 in Sacerdotali compendiaria ex Hebdomada
 Sacra, Praga edita. Anno D. 1703.*

AD hanc, quâ super omnes Reges
 terræ in ò supra Angelos excelliss.
 sacerdotij dignitate in elegit te ò Sa-
 credos non aliis nisi Deus, & quidem

P I E T A T I S. 79

tot alijs te longè melioribus reliquis,
ex sola pietate sua. Deus hic tuus
modo Pater est, si te in Mensa illius,
ut decet Filium amantem geras, sed
& supra alios severior tuus ludex erit,
si tam gravem obligationem tuam ne-
gligenter tractaveris: amasne Patrem,
timesne Iudicem.

Finis electionis tuae est iste; ut non
terrenæ tuae utilitati, sed divino ho-
nori, ac (non neglecta sua,) anima-
rum nimis caro sanguinis ipsius pretio
redemptarum saluti inservias, vide ergo,
ne plus pro temporali fructu, pro
decima, pro centu, quam pro æterna
tua, tibiq; commissorum salvatione
sudes, labores, & litiges.

Non ad montem Dei sed ad formi-
dandam cœlestis convivij mensam fe-
re quotidie vocaris, attende itaq; ut
nudis pedibus, mundatis scilicet exu-
tus aff. etibus ad celebrandum accedas,
pellutis labijs nunquam Corpus Chri-
sti consecres, cave ne impuris mani-

bus Sacramentū mundissimum tangas,
in cor tuum à peccatis non emundatū
fusciplias, nisi fortè potenter cum po-
tentibus cruciari, aut cum Udone iea-
puro hic & in æternum lugere velis.

Gravia sunt sæcularium sceleræ, sed
Sacerdotum maxima, quia à domesti-
cis, in Domo Dei, in Mensa tam san-
cta, in tanta ad pietates exercendas
obligatione perpetrata. Multum deli-
quit innocentem Christum apud colu-
mnam flagellans Carnifex, sed plus in-
finite peccavit, Iudas dolosè osculans,
quia Sacerdos, quia domesticus.

Suscepisti Sacerdotium, Sanctè itaq;
Sancta tangas, sine tædio, sine mur-
mure omnibus dignis Sacra menta mi-
nistres, divites non scandalises, pau-
peres Magnatibus indiscretè non post-
ponas, sed omnes tuæ curæ subditos
solutijs pasce, Sacra mentis Sacrosan-
ctis vele indigentes nutri, salutari do-
ctrinæ divitiae verbo sagina, & vel ma-
xime vitæ tuæ irreprehensibilis exem-

PIETATIS.

81

Pro cum humili gravitate cunctos ad
virtutem trahe.

Potestas tua, tanta est, ô Sacerdos,
ut pro tua voluntate, dum verba con-
secrationis profers, ad Altare Sanctum
descendat Filius Dei, panisq; in Cor-
pus ejus verum transubstantietur; Eti-
am coelestis januae dispensator factus
es; cave tamen, nè dum alijs superna
aperis ipse met reprobab conversatione
portam felicitatis tibi claudas, cumq;
alijs peccata dimittis, time nè tu ipse
ea contrahas. Insanctum quippe est, a-
lijs virtuosa suadere, & seipsum absur-
dè neglectu perdere.

Quanta aviditas quam zelosa pie-
tas, saecularium ad cibum hunc altaris
Sanctissimum accedentium? quid non
oporteat facere Sacerdotem, tam tre-
mendo negotio sele occupantem. Au-
cta nobis sunt dona, sed non diminu-
ta rationes donorum. Tenent digitii
cui cœlum sedes Redemptorem,
sunt nè puri? Rubet toties iacratiss.

fimo Christi Sanguine tua lingua, est
nè immunis, à vaniloquio, à detrac-
tione, ab otiositate? Intrat cor tuum
tam sæpe suavis IESUS, estnè sem-
per mundum, estnè ipsi fidele, estnè
pro tanta benevolentia gratum?

Agnus est quem manibus gestamus
inter lilia lilijs, id est castissimis virtu-
tibus enutritus, ô utinam! de hac pu-
ritate mentis & corporis huic Agno
digna pabula ministremus & non tan-
tum in alba linea, non tantum in pre-
tioso apparatu, sed magis in candida
sinceritatis compositione eidem Agno
serviamus. Nuga (declamatore Bernar-
do) inter faculares nuga sunt, in ore au-
tem Sacerdotis, blasphemia si de nugis
hoc sentit Sanctus Doctor, quid de
criminosis loquelis, maledictionibus?

Ecce mundus sacerdotibus plenus est: ait
Gregorius. O! utinam ferventibus, nè
Deus offendatur. O! utinam zelanti-
bus, nè proximus scandalizetur: O!
utinam vigilantibus, nè oves pericli-
tentur

PIETATIS.

83

tentur; O! utinam dignitatis suæ, periculiq; memoriam habentibus, nè plus lucra sæculi, quàm animarum tantò-
pretiô redemptarum quærantur.

Sed ô! Bone Deus: noster status,
gratiæ tuæ bonitas est, iugum no-
strum quod portamus suavitas tua est,
vocatio nostra, miseratio tua est, ergo
ulterius miserere, nos in laboribus ad-
iuva, nos in periculis tuere, nos vir-
tutibus tibi placitis adauge, ut felici
sorte, cum abundanti bonorum ope-
rum proventu, animarumq; lucro ad
te Sacerdotem maximum, quando tibi
placuerit revertamur.

Oratio Preparatoria ad audiendas Confessiones.

Antiphona.

Cor mundum crea in me Deus. &
spiritum rectum innova in visceribus
meis. Ne projicias me à facie tua, &
spiritum Sanctum tuum ne auferas à
me

me. Redde mihi lætitiam salutaris tui;
& spiritu principali confirma me. Do-
cebo iniquos vias tuas, & impij ad te
convertentur.

O R E M U S.

Omnipotens & misericors Deus,
qui me indignum Sacerdotalis officij
ministrum fecisti, atque ad orandum &
interpellandum Dominum nostrum JE-
SUM Christum Filium tuum, pro pec-
catoribus & ad poenitentiam reverten-
tibus, mediatorem constituisti; con-
cede mihi propitius, B. MARIA sem-
per Virgine intercedente cum BB.
Angelis Custodibus nostris, & omni-
bus Sanctis, tuae divinæ charitatis af-
fectione; ut quæ mei sunt muneris, di-
gnè valeam implere: ac famulis, fa-
mularibusque tuis, ad poenitentiam re-
vertentibus, spiritum veræ compun-
ctionis largiri digneris; ut resipiscant
à diaboli laqueis, quibus astricte tenen-
tur, & ad te, per dignam satisfactio-
nem, & emendationem revertantur.

Per

PIETATIS.

85

Per eundem Dominum nostrum JE-
SUM Christum Filium tuum, qui te
cum vivit & regnat in unitate Spi-
ritus Sancti Deus, per omnia saecula
saeculorum. Amen.

Cum accedit penitens signo Crucisfa-
cio super eum, dicit:

Dominus JESUS Christus sit in cor-
de tuo, & in labiis tuis; ut dignè &
competenter confitearis peccata tua,
ad laudem & gloriam nominis sui. A.

Absolutionis forma.

Cum igitur penitentem absolvere voluerit,
infundat ei prius, & ab eo acceptat salutari
penitentiā, prius dicit:

Misereatur tui omnipotens Deus, &
dimissis peccatis tuis, perducat te ad
vitam æternam. Amen.

Deinde dextrâ manu versus peniten-
tem elevatâ, dicat.

Indulgentiam, absolutionem, & re-
missionem

missionem omnium peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens & misericors Dominus Amen.

Dominus noster JESUS Christus te absolvat, & ego auctoritate ipsius te abservo ab omni vinculo excommunicationis, suspensionis, & interdicti, in quantum possum, & tu indiges.

Deinde ego te abservo a peccatis tuis, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

Si pœnitens sit Laicus, emittatur verbum Suspensionis.

Passio Domini nostri JESU Christi, merita B. MARIAE Virginis, & omnium Sanctorum, & quidquid boni feceris, & mali iustinueris, sit tibi in remissionem peccatorum, augmentum gratiae, & præmium vitæ æternæ. A.

In Confessionibus autem frequentioribus & brevioribus omitti potest Misereatur, &c. Satis erit dicere: Dominus noster JESUS

PIETATIS. 87

JESUS Christus, &c. ut suprà, usque ad
illud: Passio Domini nostri, &c.

Vrgente verò aliqua gravi necessitate in
periculo mortis, breviter dicere poteris: Ego
te absolvo ab omnibus censuris & pec-
catis, in nomine Patris, & Filiī &
Spiritū Sancti. Amen.

Oratio recitanda post auditas Con-
fessiones.

Domine JESU Christe, dulcis ama-
tor & sanctificator animarum, pu-
rifica, obsecro, per infusionem Sancti
Spiritū cor meum ab omni affectione
& cogitatione vitiosa, & quidquid à
me in meo munere, sive per negli-
gentiam, sive per ignorantiam, pecca-
tum est, pro tua infinita pietate & mi-
sericordia supplere digneris. Com-
mendo in tua amabilissima vulnera
omnes animas, quas ad poenitentiam
traxisti, & tuo pretiosissimo Sanguine
sanctificasti; ut eas a peccatis custodias,
& in amore conserves, in virtutibus
indies

indies magis promoteas, atque ad vitam perducas æternam. Qui cum Patre & Spiritu Sancto vivis & regnas in sæcula sæculorum. Amen.

P R E C E S

*Ad lacrandas (ram intra quin extra tempus
Iubilai) plenarias Indulgencias: vel sibi,
vel animabus in purgatorio applicandas.*

ORATIO PRÆPARATORIA.

O Mnipotens sempiterne Deus, cuius misericordia à peccatis omnibus æternæque damnationis reatu me absolutum confido, quamvis temporibus poenis obnoxius permaneam: cum verò his diluendis opera mea non sufficiant, ad anexhaustum meritorum Uigeniti Filij tui, Domini nostri IESU Christi, Sanctorumq; thesaurum confugio, ut hujus abundantia tenuitati & indigentiae meæ subveniatur. Promptum me ad omnia, quæ hunc insinem praestanda sunt, offero. Suscipe ea, o Pater misericordiarum, in unione Pas.

me Passionis & Mortis eiusdem Filij
tui plenariaeque hujus indulgentiae
me licet indignum fac participem: A.
Pater noster. &c. Ave Maria, &c.
I. ORATIO ad DEUM PATREM.

Pro exaltatione S. Matris Ecclesiae.

Memento ò Pater æterne, congre-
gationis tuæ, quam possedisti ab
initio. Agnosce Ecclesiam velut Spon-
sam Unigeniti Filij tui, pro qua ipse
Sanguinem suum profundere non du-
bitavit; hanc obsecro, sanctitatis de-
core, gratiarum opibus, hæreditatis
amplitudine, ita exalta; ut digna com-
pareat tali Sponso, tantoq; redempti-
onis pretio. Respice benignè ejusdem
S. Mattis filios, eorumque numero u-
niversas gentes associa, ut omnes te
Deum Patrem, & quem misisti Iesum
Christum, unâ cum S. Spiritu fide vi-
vâ agnoscant, spe firmâ invocent, &
charitate perfectâ complectantur. A.
Pater noster, &c. Ave Maria, &c.
V. Vide Domine, & visita vineam istam.

Ecce. Et perfice eam, quā plātavit dexteratus.

O R E M U S .

Respice, quæsumus Domine, super
hanc familiam tuam, pro qua Do-
minus noster IESUS Christus non du-
bitavit manibus tradi nocentium, &
Crucis subire tormentum. Qui tecum
vivit, & regnat, &c.

II ORATIO ad DEUM FILIUM.

Pro extirpatione Hæresum.

OJESU lux vera, quæ illuminas
omnem horinem venientem in
hunc mundū Fac oro, per inæstimabili-
lem passionis & mortis tuæ virtu-
tem, ut pulsis Hæresum & errorum
tenebris, veritatis tuæ lumen omnes
amplectantur; & in optatum Ecclesiæ
tuæ gremium confluant. O Pastor bo-
ne, qui animam tuam pro ovibus tuis
posuisti, gregem tuum protege, & con-
tra vim insidiasque eorum defende,
qui veniunt in vestimentis ovium in-
trinsecus aptem sunt lupi rapaces. Fac

ut h̄

PROTETATIS.

91

ut unum omnes Pastorem admittant,
& unum omnium sit ovile. Mane no-
biscum Domine, quoniam dixisti: Ec-
ce ego vobiscum sum omnibus diebus
usque ad consummationem seculi. O-
stende Ecclesiam tuam ædificatam es-
se super petram; & portas inferi non
prævalere adversus eam. Amen.

Pater noster, &c. Ave Maria, &c.

V. Ne tradas bestijs animas confitentes tibi,
R. Et animas pauperum tuorum ne oblivi-
scaris in finem.

ORE MUS.

Ecclesiæ tux, quæsumus Domine,
preces placatus admitte ut destru-
atis adversitatibus, & erroribus uii-
versis, secura tibi serviat libertate. Per
Dominum, &c.

III. ORATIO ad SPIRITUM S.

Pro concordia Christianorum Principum.

O S. Spiritus, Spiritus amoris, &
pacis, qui tot tamq; diuersas gen.

EGO IB

tes in unitate fidei congregasti: largire Christianis Principibus, eorumq; consiliarijs abundantiam tuæ gratiæ, novo que charitatis tuæ mandato, quod abiens ex hoc mundo discipulis suis Iesus dedit, eorum corda imbue, ut ex hoc omnes agnoscant, eos in numero electorum tuorum censendos, Christiano nomine dignos esse. Fac ne ullâ unquam cupiditate abducti quidquam moliantur, quod divinæ tuæ gloriæ, concordiæq; Ecclesiæ aduersetur. Sed unitis potius viribus ad pacis æternæ visionem, ad cœlestem Hierusalem populum sibi subiectum unâ secundum perducere nitantur. Amen.

Pater noster, &c. Ave Maria, &c.

Fiat pax in virtute tua.

Et abundantia in turribus tuis.

OREMUS.

DEUS, à quo sancta desideria, regta consilia, & justa sunt opera de servis tuis illam quam mundus dñe non

PIETATIS.

93

re non potest pacem, ut & corda nostra mandatis tuis dedita & hostium sublata formidine tempora sint tuâ protectione tranquilla. Per Dominum,

ORATIO ad SS. TRINIT.

Quæ per actorum operum ad indulgentias
Iuerandas prescriptorum fit oblatio.

Prætulisse nunc videor, ô Sanctissima Trinitas, quæcunque ad plenariam debitaram pœnarum Indulgentiam impetrandam præscipta fuerunt. Hæc multò plura absque eo divinæ Maiestatis tuæ, utpote innumeris eidem nominibus obstantes præstare nos opportuisset. Infinitæ bonitati tuæ, profuseq; in nos licet indignissimos liberalitati tribuendum est, quod tam cumulatè vilissima debite servitus nostræ opera remunereris. Suscipe ergo o Sanctissima Trinitas, à me quomodocunq; præstata opera, & fac, ut horum defectus Passione & morte Domini nostri JESU Christi, eiusdemq;

E

pro

94 pro nobis pretiosissimo effuso Sanguine suppleantur: atq; ita me (vel animam istam) plenariæ huius indulgentiæ fac participem. Pro quo beneficio tibi cœlum & terra mecum laudes, & gratiarum actiones cantent, nunc, & in perpetuum. Amen.

Pater noster, &c. Ave Maria, &c.

Te Deum laudamus, &c.

PRÆPARATIO

Ad Beatam Mortem.

*Fac modo que moriens facta fuisse
melis.*

ORATIO ad CHRISTUM,

Pro felici morte.

Jam commendo sanus & valens spir-
ritu meum ut commendatū habeas &
Christe, quando illum cōmendare non
potero amplius et si suis vinculis non
dum solutum. Timeo tempus illud
quo

Quo inter vivos ero, nec esse me sci.
am. Videmus in moribūdis plerisque id
sieri, spirant, vivunt, & vivere se ne-
sciunt. Quis palpitantem, tunc spiri-
tum & migrare trepitandem tandem
ex amico carcere migrantem recipiet,
si tu eum excludes orbis. Conditor
Christe patientissime, recordare etiam
te in illis extremis angustijs lachry-
marum, & deserique stum esse. Spi-
ritum Patri commendasse, exclamasse,
exspirasse. Ad te ego clamo, ut tu me-
us Servator spiritum meum tunc susci-
pias quoque morbo, tempore, lo-
co è corpore abeuntem. Recordare
bone IESU, in Cruce te brachia ex-
pandisse, pectus aperuisse, caput incli-
nasse. Ecce anima mea à rebus crea-
tis omnibus deserta, refugium quærit, in
illa tua brachia sese immittit, in illud
tuum pectus se ingerit; admitte obse-
cro miserā, neq; inde exturba, donec
ira Dei transeat. Hic secura, hic ab
inferorum satellitibus tuta lateat.

Ea

Ergo

Ergo in manus tuas Domine commendō spiritum meum, imò tuum,
quia tu eum creasti, & reparasti. Fi-
gmentum tuum, o Deus nè despice.

Denique commendo animam Cre-
atori, qui eam ex nihilo creavit? Sal-
vatori, qui pro eius salute vulneratus
in Cruce obiit, Spiritui Sancto, qui
se ei tam copiosè ommununicavit. Vir-
gini gloriosæ, Angelis meo custodi-
meque ipsum inter brachia Redempto-
ris mei dico, viuere volo, & mori-
cupio. In manus tuas commendō spi-
ritum. D E U S propitius esto mihi
peccatori.

Similiter protestor, quod quando
in agone constitutus amplius lingua
loqui nos valuero, me ex animo des-
derare DEO meo uniti, exnunc pro-
tunc illi offero agoniam, labores, su-
dores, & passiones meas uniendas ago-
nia, sanguineo sudori, doloribus, &
passionibus charissimi mei IESU Christi,
pro remissione peccatorum meo.

P I E T A T I S.

97

Eadem, & ad gloriam eius æternam:
omnesque ipsi assistentes Angelos to-
to corde deprecor, ut me in hoc mor-
tis articulo suis sublevent orationibus.

Aliciae Orationes.

A Gnosco Domine, creaturam tuam
non à Dijs alienis creatam, sed
à te D E O vivo, & vero, quia non
est alius D E U S præter te, & non
est secundum opera tua. Lætifica
Domine, animam servi tui, & deli-
cta juventutis, & ignorantias eius nè
meminoeris, sed secundum magnam
misericordiam tuam memor esto illius
in gloria claritatis tuæ. Liberet me
ab æterna morte Christus qui pro me
mori dignatus est, Christus verus ille
pastor me inter oves suas agnoscat, &
in foro electorum suorum constituat.
Ita precor, ita spero in nomine DEI
Patris Omnipotentis, qui me creavit,
in Nomine I E S U Christi Filij DEI
vivi, qui pro me passus est, in Nomine

Ez

Spiri.

Spiritus Sancti, qui in me gratiā tua
sæpius effusus est. Amen.

Domine JESU Christe, per illam
amaritudinem, quam pro me miseri-
mo sustinuisti in Cruce, maximè in il-
la hora, quando nobilissima anima tua
egressa est de benedicto Corpore tuo,
deprecor te, miserere animæ meæ in
egressu suo. Amen.

Qui passus es pro nobis, J E S U
Christe miserere nobis. Quinques

Ad Beatam V. Mariam.

O Domina mea dulcissima, visceri-
bus misericordiae plena, per se-
ptem dolores tuos, succurre mihi mi-
sero peccatori, antequam mors subi-
tanea & improvisa superveniat, ne
subito, & imparatus, de hoc mundo
transeam. Ora pro me Virgo MA-
RIA benedicta ob Unigeniti tui mor-
tem amarissimam, ut peccati detesta-
tione, & diaboli & operum eius ab-
negatione, vera contritione, pu-
na &c

ra & humili confessione, poenitentiâ,
& satisfactione, digna Dei acceptio-
ne, proximi dilectione, Filio tuo re-
conciliatus, de hoc mundo transeam.
Fac mecum misericordiam tuam Ma-
ter Dei, in illa tremenda hora, quan-
do spiritus vitales deficient, & mor-
tua lingua se movere non poterit ad
invocandum te, neque oculi mei lu-
cem tuam capere poterunt, auresq;
meæ nulli voci patescent. Memor esto
ō MARIA precum, quas nunc fundo
ad aures pietatis tuæ, & subveni mi-
hi in illa ultima hora necessitatis, ut
liberer à ministris diaboli, & collocer
eum Christi Filij tui servis, & amicis
tuis. Amen.

Alia ad eandem.

Audi gemitus, & dolores ultimos
seivi tui, dulcissima Virgo Ma-
ter MARIA, fons vitæ & veniæ, salus
omnium in te sperantium; audi & in-
tercede, ut à ministris Satanae libera-
tus cum Christi fidelibus, Filii tui
servis

Servis & amicis, in beata regione vi-
vorum collocer.

Maria Matet gratiæ, dulcis Parenſ
clementiæ, tu nos ab hoste protege,
& mortis horâ fuscipe.

Mater sanctæ ſpei, ô MARIA, in
mânibus tuis fortes meæ, adiuva me:
tibi me totum & judicium paupercu-
læ animæ meæ, tuæ misericordiæ
committo.

*Suffiria infirmi coram Cbristi Crucis
fixi effigie.*

AD te converto mē Redemptor me-
us: convertere & tu ad me ô Spes
mea unica !

Clementissime JESU, concede hu-
ic vilissimæ creature beneficium Re-
demptionis, & recipe miserabilem
hanc animam intra brachia tuæ mi-
sericordiæ.

Ne perdat me iniquitas mea, quem
fecit omnipotens bonitas tua.

Bone JESU, Sanguis ab his venis
pro

P I E T A T I S.

101

profluxit, ut me illo redimeres. Ego
sum illa merces tantō pretiō em pia.
Ego sum illa ovis perdita: reduc eam,
ō dulcis Pastor, & pone inter illas,
quæ sunt in ovili tuo.

Respice Domine Sancte Pater de
excelso cælorum habitaculo, ecce vox
Sanguinis Fratris nostri JESU pro no-
bis clamat ad te de Cruce.

Respice innocentes manus, quæ di-
flillant preciosum Sanguinem; ut di-
mittas iniquitatem meam, & nè requi-
ras opera manuum mearum.

Intuere illud lanceâ perfossum pe-
ctus, & amore mei apertum cor, me-
que ex sacro hoc fonte renova.

Per sacros illos pedes, duris clavis
perforatos, dirige gressus meos, ut
non recedant hac hora à semita lucis
& veritatis.

Defige oculos, ô Pater cœlestis, in
faciem hanc dilecti Filij tui & in mem-
bra conquassata Christi tui & per mi-
serias, quas ille amore mei sustinuit,

E5

misere

102 MANVALE

miserere animæ meæ.

Propter peccata populi tui, vulnerasti dilectum cordis tui: etia! Pater misericordissime, quod ego non meritor, meretur pro me Christus tuus, ejus amore amplectere me gratia tua ut filium, & da mihi osculū pacis æternæ.

Oratio pro felici morte impetranda.

O Sancte Joseph, qui in suavissimo IESU clientis tui, & dulcissimæ Sponsæ tuæ MARIAE complexu ex hac vita emigrasti, succurre mihi, ô Sancte Pater, cum JESU & MARIA, tunc potissimum, quando mors vitæ meæ finem imponet. illudq; (quod unice peto) solatium mihi impetra ut in iisdem Sanctissimis JESU & MARIAE brachijs expirem. In manus veras vivens & moriens commendō spiritum meum, J E S U S, M A R I A JOSEPH.

Ad S. Barbaram Virginem & Martyrem.

A Ve Matyr gloria Barbaraq; generosa: Karadisi vernans rosa: carita-

P I E T A T I S.

103

Charitatis lilyum. Ave Virgo pulchra tota, Charitatis fonte lota, dulcis misericordia, devota. Vas virtutum omnium. Ave criminis ignara: Sponsum audis, voce clara: Veni pulchra, veni chara: veni coronaberis. Ave Barbara serena: pulchra quasi luna plena, singulari cantilena Sponsum Agnum sequeris. Ave Barbara Beata, quæ cum Sponsa preparata: nuptiarum adoptata, transivisti gaudia. Ave fulgens margarita, in corona J E S U sita; tam in morte quam in vita: sis nobis propitia.

¶. Specie tua, & pulchritudine tua.

¶. Intende prospere procede & regne.

O R A T I O.

Intercessio nos quæsumus Domine,
Beatae Barbaræ Virginis & Martyris
semper adiuvet, ut non subito mori-
amur, sed ante diem mortis nostræ
Sanctissimi Corporis, & Sanguinis tui
facti q: olei unctionis Sacramentis fa-
briter muniamur, & ab omni malo
protégamus; & ad cœlestia regna per-
ducas.

E6

ducamur. Qui vivis, & regnas, cum
Deo Patre in unitate Spiritus S. Deus,
per omnia sacula saeculorum. Amen.

cos cos cos cos cos cos cos cos

PROTESTATIONES

S. CAROLI BOROMEI.

Pro felici morte impetranda.

PROTESTATIO I.

JN Nomine Sanctissimæ Trinitatis,
Patris, Filii, & Spiritus Sancti, ego
infelix & miser peccator, protestor in
præsentia tua, ô Angele Dei, assignate
mihi à Divina Maiestate pro ductore,
cùm primùm natus sum; velle & desi-
derare memori in ea Iola vera & Ca-
tholica fide, quam S. Romana & Apo-
stolica tenet & profitetur Ecclesia, &
in qua omnes Sancti, quotquot fuerū-
nt inquam vel uspiam mortui sunt: ne
desidero diutius vivere, quam placeat
Deo meo, cui omnem meam voluntati-
rem integrè, & ex toto subijcio.

PRO

PROTESTATIO II.

Protestor etiam, ô Angele Dei, desiderare & velle me sub tua sancta custodia ac protectione, discedere ex hac vita, cum spe divinæ misericordiæ, sine ulla titubatione in fide, non obstante quacunq; multitudine & gravitate peccatorum meorum: certò sciens ac firmissimè credens. etiam unam solam guttam pretiosissimi Sanguinis Domini nostri JESU Christi sufficien-tem esse & fuisse, non solum ut me salvaret, sed universum etiam genus humanum, quin & mille mundos, si ita placitum fuisset divinæ suæ Ma-jestati.

PROTESTATIO III.

Similiter protestor, ô Angele Sancte, petere me ex intimo corde, participem fieri misericordiæ Redemptoris, & Domini mei JESU, remissionemque omnium peccatorum meorum consequi: sciens, quod ipse eam

nulli peccatori quantumvis gravi & abominabili, neget, ritè contrito & confessò, idque per & propter merita amarissimæ suæ passionis, & mortis, & virtutem pretiosissimi Sanguinis sui pro me indignissimo in ligno Crucis copiosè effusi, per merita demum sanctissimæ Matris suæ, Virginisquæ MARIAE & omnium Sanctorum & Angelorum.

PROTESTATIO IV.

ITerum protector, Sanctissime misericordie supplicare me divinæ pietati ut dignetur me recipere in numerum eorum, quos ab æterno prædestinavit in suam gloriam etiamsi oportet me pati ob peccata mea in purgatorio ad novissimum usque iudicij diem, dummodo tandem per ipsius infinitam misericordiam consequar vitam æternam.

PROTESTATIO V.

Sanctissime & vigilantissime Custos, protestor demum constituere me re-

Pro-

Procuratorem Testamenti ultimæquè
voluntatis animæ meæ, ad impe-
trandum mihi à Domino meo I E-
S U tres gratias. Prima est, ut mihi
donet unum solum lachrymosum su-
spirium, ex infinitis illis, quæ habuit
ipse, dum per tres horas vivus fuit
in Cruce, quorum efficaciâ & virtute
mitigentur lachrymabiles illi singul-
tus cordisque pressuræ & angustiæ
quibus in hora mortis affligar, & ut
gloriosissima Mater Dei MARIA di-
gnetur me vel unico etiam aspectu,
ex ijs quos ipsa sub Cruce stans ha-
buit, desigendo in unicum Filium sui
um virgineos oculos; suscipiendo me
in eorum numerum, qui ejus preci-
bus & meritis in die Iudicij obtine-
bunt salutem & vitam sempiternam.
Altera gratia est, ut tu fidelissime Cu-
stos meus in illa potissimum hora mi-
hi succurras, quando anima mea se-
parabitur à corpore meo, ut inveni-
am benignum Iudicem, meritò fla-

gran-

grantissimæ illius charitatis quâ Paternum ipsius pectus in Cruce fuit inflammatum pro salute peccatorum. Ultima demum gratia est, ut tu idem piissime Custos meus animam meam tibi habas commendatam, eamquè de ergastulo corporis egressam dexteræ tuæ potentiam Redemptori meo offeras, ut Eum unâ tecum & Sanctis omnibus in cœli gaudijs videam. perfectè amem, eoquè aeternaliter fruar, cui sit laus, honor, & gloria in omnem aeternitatem. Amen.

ORATIONES

S. BIRGITTÆ.

De amarissima Passione Domini Iesu Christi, quas quicunque devotâ reflexione quotidie per annum dixerit, rata beneficia Dei & consolationes cœlestes,

PIETATIS

109

lestes, tam in anima, quam in corpore,
reportaturum se certò confidat.

ORATIO I.

O JESU Christe, æterna dulcedo
te amantium, iubilus excedens o-
mne gaudium, & omne desiderium,
salus & amator peccatorum, qui deli-
cias tuas testatus es esse cum filijs ho-
minum, homo factus in fine tempo-
rum: memento omnis præmeditatio-
nis & intimi mœroris, quem in huma-
no corpore sustinuisti, instantie salu-
berrimæ Passionis tuæ tempore in di-
vino corde præordinato.

Memento tristitiae & amaritudinis,
quam in anima, te ipso testante, ha-
buisti, quando in ultima Cœna Disci-
pulis tuis Corpus & Sanguinem mun-
tradisti, pedes eorum lavisti, & de-
ciper eos consolando immixtum
Passionem prædictisti.

Memento

no **MANUALE**

Memento omnis timoris, angustie
& doloris, quem in tuo Corpore deli-
cato, ante Passionem Crucis tuæ per-
tulisti, quando post trinam orationem
& Sanguineū sudorem à Iuda Discipu-
lo tuo tradebaris, ab electa gente capi-
ebaris, à falsis testibus accusabarais, à
tribus Iudieibus injustè judicabarais, in
electa civitate, in Paschalit tempore,
in florida corporis iuventute innocen-
ter damnabarais, veste propria exueba-
ris, & vestibus alienis in duebaris, co-
lephizabarais, oculis & facie velabarais,
alapis cædebaris, ad columnam ligaba-
ris, flagellabarais, spinis coronabarais,
argyndine in capite feriebaris, & innu-
merabilibus alijs calumnijs lacerabarais.

Da Domine Deus mihi quæso ob-
memoriam karissimorum & passio-
num, ante Crucis tuæ passionem, ve-
ram ante mortem meam contritionem,
puram confessionem, dignam satisfa-
ctionem, ac omnium peccatorum re-
missionem. Amen.

PIETATIS.

III

Pater noster. Ave Maria.

ORATIO II.

O JESU mundi fabricator, quem
nulla dimensio vero termino me-
ritur, qui terram palmo concludis, re-
cordare amarissimi doloris, quem fu-
stinebas, cum Iudei sanctissimas ma-
nus tuas ad Crucem obtusis clavis pri-
mò affixerunt, & ad perforandum de-
licatissimos pedes tuos, cum non esses
conveniens voluntati eorum dolorem
super dolorem vulneribus tuis addi-
derunt, & sic crudeliter te distracta-
runt, & extenderunt in longum &
latum crucis tuæ, ut dissolverentur
compages membrorum tuorum.

Depreco te per huiusmodi sacra-
ssimi, & amarissimi in Cruce doloris
memoriam, ut des mihi timorem, &
amorem tuum. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

ORATIO III.

O JESU coelestis medice, recordare
languoris, livoris & doloris quos
in alto

112 MANVALE

in alto crucis patibulo levatus, passus
es in omnibus dilacetatis membris tu-
is, quorum nullum in suo statu re Etè
permanerat, ita ut nullus dolor simi-
lis tuo dolori inveniretur quia à plan-
ta pedis, usque ad verticem capitis in-
te non fuit sanitas, & tamen, omni-
um dolorum immemor, Patrem pro-
inimicis p[re] exorasti, dicens: Pater,
ignosce illis, quia nesciunt quid faciūt.

Per hanc misericordiam, & ob me-
moriā illius doloris, concede ut hæc
memoria Passionis tuæ amarissimæ sic
omnium peccatorum meorum plena
remissio. Amen.

Pater noster Ave Maria.

ORATIO IV.

O JESU vera libertas Angelorum
Paradisi deliciarum, memento
mœroris, & horroris, quos sustine-
bas, cum omnes inimici tui quasi le-
ones serocissimi te circumsteterun-
& colo-

PIETATIS. 113

& colaphizationibus, conspirationibus, ungulationibus, ceterisq; pœnis inauditis te molestaverunt.

Per has pœnas, & per omnia contumeliosa verba, durissimaque tormenta, quibus te Domine JESU Christe omnes inimici affixerunt, deprecor te, ut liberes me ab omnibus inimicis meis visibilis, & invisibilis, & dones me sub umbra alarum tuarum ad perfectionem salutis æternæ pervenire. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

ORATIO V.

OJESU speculum claritatis æternae, memento illius moeroris, quem habuisti, quando in speculo serenissimæ Maiestatis tue conspexisti prædestinationem electorum, per merita tuarum Passionis salvandorum, & reprobationem malorum per sua demerita damnandorum, & per abyssum miseratus.

onis

onis, tuæ, qua nobis perditis peccato-
ribus & desperatis tunc condolasti :
& quam latroni in Cruce exhibuisti,
dicens: Hodie tecum eris in Paradi-
so. Rogo te IESU facias tecum mi-
sericordiam in hora mortis meæ. Am.

Pater noster. Ave Maria.

ORATIO VI.

O JESU Rex amabilis, & amice to-
tus desiderabilis, memento illius
mœroris, quem habuisti, quando nu-
dus & miserabilis in Cruce pependi-
sti, & omnes amici & noti tui adver-
sus te steterunt: & nullum consolato-
rem inveniebas, nisi solam dilectam
Genitricem tuam in amaritudine ani-
mæ suæ tibi fidelissimè adstantem quæ
Discipulo tuo commendasti, dicens:
Ecce Mater tua. deinde Discipulos
Mulier, ecce Filius tuus.

Rogo te piissime IESU per gla-
dium doloris, qui tunc eius animam
per-

PIETATIS. 115

pertransivit, ut compatiaris mihi in omnibus tribulationibus, & afflictionibus meis corporalibus, & spiritualibus, & da mihi consolationem in tempore tribulationis. & in hora mortis meæ. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

ORATIO VII.

OJESU Fons inexhaustæ pietatis, qui ex intimo affectu in Cruce dixisti: Sitio, scilicet salutem generis humani, accende quæso cordium nostrorum desideria ad omne opus perfectum, & sitim carnalis concupiscentiæ, æstum mundanæ delectationis in nobis poenitus refrigera & extingue. Amen. *Pater noster. Ave Maria.*

ORATIO VIII.

OJESU dulcedo cordium, ingentis suavitas mentium, per amaritudinem aceti, & felis, quam pro nobis sustinuisti in Cruce, & degustasti conce-

concede nobis miseris peccatoribus.
Corpus & Sanguinem tuum, omni te-
pore & precipue in hora mortis no-
stræ dignè percipere ad remedium &
consolationem animarum nostrarum.
Amen.

Pater noster. Ave Maria.

O R A T I O . IX.

O J E S U regalis virtus, jubilusque
mental is, memento angustie & do-
loris quem passus es, quando præ mor-
tis amaritudine & Judæorum insulta-
tione cum magna voce te à Deo Patre
derelictum clamasti, dicens: Deus me-
us, Deus meus, ut quid me dereliqui-
stis? Per hanc angustiam peto à te, ut
in angustiis nostris non derelinquas
nos Domine Deus noster. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

O R A T I O . X.

O J E S U, Alpha, & Omega, vita
& virtus omni tempore, recordare
quod à Iuano capite, usque ad plan-

tam

PIETATIS.

117

nam pedis te pro nobis in aqua passio-
nis tuæ demersisti.

Propter latitudinem, & longitudi-
nem Vulnerum tuorum, doce me, in
peccatis demersum, per veram chari-
tatem custodire latum mandatum tu-
um. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

O R A T I O XI.

OJESU, abyssus profundissima mi-
sericordia, rogo te propter pro-
funditatem vulnerum tuorum, quæ per-
transierunt medullam ossium, & vi-
scerum tuorum, ut me submersum in
peccatis emergas, abscondaque me
in foraminibus vulnerum tuorum, &
facie iræ tuæ, donec perirant furo-
ratus Domine. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

O R A T I O XII.

OJESU veritatis Speculum, signum
unitatis, charitatisque vinculum,
limento multitudinis innumerabilis
um vul-

um vulnerum tuorum, quibus à summo capitis usquè ad imum pedis vulneratus fuisti, & SS. Sanguine tuo rubricatus, quam magnitudinem doloris in virginē carne tua pertulisti pro nobis pie JESU! Quid ultra debuisti facere & non fecisti?

Scribe quælo, ô pie JESU, omnia vulnera tua in corde meo, preciosissimo Sanguine tuo, ut in illis legam dolorem tuum & mortem, ut in gratiarum actione usque in finem jugiter perseverem. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

ORATIO XIII.

O JESU Leo fortissime, Rex immortalis, & invictissime, momento doloris, quem passus es, cum omnibus cordis & corporis tui tibi pergit defecerunt, & inclinato capite dixisti: Consummatum est.

Per hanc angustiam, & dolorem miseris mei in ultima consummatione exi-

ne exitus mei, cum anima mea anxiata fuerit, & spiritus meus conturbatus. Amen.

Pater noster. Aye Maria.

ORATIO XIV.

O JESU unigenite altissimi Patris,
Splendor & figura substantiae ejus,
memento obnixae commendationis,
Quâ Patri Spiritum tuum commendasti
dicens: In manus tuas Domine, com-
mendo Spiritum meum. Et laceratō
Corpore, ruptō corde, cum valido
clamore patefactis visceribus miseri-
cordiæ tuae, expirasti.

Per hanc pretiosissimam mortem,
precer te Rex Sanctorum, conforta
me ad resistendum diabolo, mundo,
carni, & sanguini, ut mundo mortu-
us tibi vivam, & in novissima hora e-
xitus mei suscipe ad te revertētem spi-
ritum meum exulem, & peregrinum.
Amen.

Pater noster. Aye Maria.

ORATIO XV.

O JESU vita vera, & secunda

memento superfluentis & abundantis effusionis Sanguinis tui, quem tu de Corpore tuo sicut de botro expressum copiosissimè effudisti, quando in Cruce torcular solus calcasti, & lanceâ militari percosso latere nobis sanguinem & aquam propinasti, ita ut nec minima gutta in te remaneret: & demum quasi myrræ fasciculus in altum suspensus fuisti, & delicata caro tua evanuit, & liquor viscerum tuorum exaruit, & medulla ossium tuorum emarcuit.

Per hanc amarissimam Passionem,
& pretiosi Sanguinis effusionem: pie
JESU, precor te, suscipe animam
meam in agone mortis meæ. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

CONCLUSIO.

O Domine JESU Christe, Fili Dei
vivi, suscipe hanc orationem in
amore illo superexcellenti, in quo
omnia vulnera tui Sanctissimi Corporis
fuerint sanctificatae.

PIETATIS.

121

sustinuisti & miserere mei famuli tui,
& omnibus peccatoribus, cunctisque
fidelibus tam vivis, quam defunctis da
misericordiam, gratiam, remissionem,
& vitam æternam. Amen.

SALUTATIONES

*Ad omnia membra Christi. & sui ipsius,
omniumque amicorum ad eundem
commendatio.*

Alve tremendum cunctis potestati-
bus Caput Domini nostri J E S U
Christi, Salvatoris nostri, pro nobis
spinis coronatum, & arundine percus-
sum. Salve speciosissima Salvatoris no-
stri JESU Christi Facies, pro nobis
sputis illita, & alapis cæsa. Salvete
benignissimi Domini nostri J E S U
Christi Salvatoris Oculi, pro nobis
lachrymis perfusi. Salve mellifluum
Os, Gutturq; suavissimum Domini no-
stri JESU Christi, pro nobis fele &
acetu potatum. Salvete Aures nobis-
simæ Domini nostri JESU Christi,

Salvatoris, pro nobis contumeliis, &
opprobriis affectae. Salve Collum hu-
mili JESU Christi, pro nobis col-
phizatum, dorsumq; sanctissimum pro
nobis flagellatum. Salvete venerabi-
les Domini nostri JESU Christi, Ma-
nus & brachia, pro nobis in Cruce ex-
tensa. Salve Pectus mitissimum Do-
mini nostri JESU Christi, Salvatoris
nostris, pro nobis in passione contur-
batum. Salve Latus gloriosum, Do-
mini nostri JESU Christi, pro nobis
lancea militis perforatum Salvete Do-
mini nostri J E S U Christi Salvato-
ris nostri sacra misericordiae Genua,
pro nobis in orationibus flexa. Salve-
te Domini J E S U Christi Salvatoris
nostris. Pedes adorandi, pro nobis cla-
vis affixi. Salve totum Corpus J E-
S U Christi, pro nobis in Cruce su-
spensum, vulneratum, mortuum, & se-
pultum. Salve Sanguis pretiosissime de
Corpore Domini JESU Christi Salva-
toris nostri, pro nobis effusus. Salve
San-

PIETATIS.

163

Sanctissima Domini nostri IESU Christi Anima, in Cruce pro nobis in manus Patris commendata.

In eadem commendatione, tibi commendando hodie & quotidie animam, vitam meam, cor & corpus meum, omnes sensus & actus meos, omnes amicos, benefactores & consanguineos meos, animas Parentum, Fratrum, Sororum, & omnium amicorum & inimicorum meorum: ut nos protegere, liberare, & defendere digneris, ab omnibus insidiis inimicorum nostrorum, visibilium, & invisibilium, nunc & in perpetuum. Amen.

De eadem Passione Christi.

Precor te amantissime Domine IESU Christe, propter illam eximam charitatem, quam humanum genus dilexisti, quando tu caelestis Rex pendebas in ara Crucis, cum divina charitate, cum misissima anima, cum tristissimo gestu, cum conturbante sensu.

bus, cum transfixo corde, cum per-
strepentibus membris, cum verberato
corpo, cum sanguineis vulneribus,
cum defluentibus rivis, cum expensis
brachiis, cum confixis pedibus, cum
extensis venis, cum clamoroso ore,
cum rauca voce, cum pallida facie,
cum mortali colore, cum lachrymosis
oculis, cum vertigine capitis, cum ar-
denti amore, cum gemebundo guttu-
re, cum sitibundis desiderijs, cum as-
maro gustu aceti & felis, cum incli-
cato capite morti obviante, cum divi-
sione tenerrimi corporis, & deificæ a-
nimæ, cum aperto latere, cur origi-
ne viventis fontis In ea charitate pre-
cor te piissime Domine IESU Christe,
qua Cor tuum amosum scindebatur,
ut sis mihi placabilis, super multitu-
dine peccatorum meorum, ut com-
pleas in bonis desiderium meum, &
bonum ac sanctum finem vitæ meæ,
nec non gloriosam letamq; resurrec-
tionem mihi propter tuam largissimam
mis-.

P I E T A T I S.

125

misericordiam tribuere digneris. Qui
vivis, & regnas Deus per omnia sæ-
cula sæculorum. Amen.

- I.** Proprio Filio suo non pepercit Deus,
II. Sed pro nobis omnibus tradidit illum.

O R E M U S.

OMnipotens sempiterne Deus, qui
ex nimia charitate unicum Filium
tuum pro nobis incarnari, nasci, pati,
flagellari, crucifigi, & mori voluisti,
præsta nobis quæsumus, ut per ejus
sacratissima vulnera quæ pro nobis per-
tulit, eius pretiosissimo Sanguine pu-
rificati à peccatis, erroribus, & negli-
gentiis nostris, tibi Domino Deo no-
stro placiti Templum Spiritus S. & Pa-
triæ cælestis participes efficiamur. Per
Christum Dominum nostrum. Am.

Considerationes de Passione Christi,
Divi Gregorij Pape.

O Domine I E S U Christe, adora-
te in Cruce pendentem, & coro-
nam

nam spineam in capite portantem, deprecor te, ut me Crux tua liberet ab Angelo percutiente. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

O Domine J E S U Christe, adoro te in Cruce vulneratum, fele & acetato potatum, deprecor te, ut vulnera tua sint remedium animæ meæ. Am.

Pater noster. Ave Maria.

O Domine JESU Christe, propter illam amaritudinem, quam pro me miserrimo sustinuisti in cruce maxime in illa hora, quād nobilissima anima tua egressa est de benedicto Corpore tuo, deprecor te, miserere animæ meæ in egressu suo, & perduc eam in vitam æternā. Am. *Pater noster. Ave Maria.*

O Domine JESU Christe: adoro te descendente ad inferos, & liberantem captivos, deprecor te, ne permittas me illuc intrare. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

O Domine IESU Christe, adoro te in sepulchro positum, myrrha & aromas-

P I E T A T I S. 127

aromatibus conditum, deprecor te,
ut tua mors, sit vita mea. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

O Domine JESU Christe, adoro
te resurgentem à mortuis, ascenden-
tem ad cælos sedentemq; ad dexteram
Patris, deprecor te, ut illic te sequi,
& tibi præsentari merear. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

O Domine IESU Christe, Pastor
bone, Justos conserva, peccatores ju-
stifica, omnibus fidelibus miserere, &
propitius esto mihi peccatori. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

*** L I T A N I Æ

De SS. Nomine J E S U.

K Yrie eleison. Christe eleison.

Kyrie eleison.

Christe audi nos. Christe exaudi nos.

Pater de cœlis Deus, Miserere nobis.

F6

Filij

Fili Redemptor mundi Deus,
Spiritus Sancte Deus,
Sancta Trinitas unus Deus,
Jesu Fili Dei vivi,
Jesu potentissime,
Jesu fortissime,
Jesu perfectissime,
Jesu gloriofissime,
Jesu mirifice,
Jesu jucundissime,
Jesu charissime,
Jesu clarior Sole,
Jesu pulchrior Luna,
Jesu splendidior stellis,
Jesu admirabilis,
Jesu delectabilis,
Jesu honorabilis,
Jesu humillime,
Jesu paupertime,
Jesu mitissime,
Jesu patientissime,
Jesu obedientissime,
Jesu castissime,
Jesu amator castitatis,

Miserere nobis:

Miserere nobis.

Jesu

Jesu amator pacis,
Jesu amator noster,
Jesu speculum vitae,
Jesu exemplar virtutum,
Jesu decus morum,
Jesu zelator animarum,
Jesu refugium nostrum,
Jesu Pater Pauperum,
Jesu consolator afflictorum,
Jesu Thesaurus Fidelium,
Jesu Gemma pretiosa,
Jesu armarium perfectionis,
Jesu bone Pastor ovium,
Jesu stella maris,
Jesu lux vera,
Jesu sapientia æterna,
Jesu bonitas infinita,
Jesu gaudium Angelorum,
Jesu Rex Patriarcharum,
Jesu inspirator Prophetarum,
Jesu Magister Apostolorum,
Jesu Doctor Evangelistarum,
Jesu fortitudo Martyrum,
Jesu lumen Confessorum,

Miserere nobis.

Miserere nobis.

Jesu Sponse Virginum, Miserere n^o
Jesu Corona Sanctorum omniū, Mis-
Propitius esto, Parce nobis Jesu.
Propitius esto, Exaudi uos jesu.
Ab omni malo Libera nos Jesu.
Ab omni peccato, Libera nos Jesu.
Ab ira tua, Libera nos Jesu.
Ab execranda jurandi consuetudine,
Libera nos Jesu.
Ab omni perjurio & blasphemia. Lib-
Ab insidijs diaboli, Libera nos Jesu.
A peste fame & bello. Libera nos I.
A transgressione mandatorum tuorum
Libera nos Jesu.
Ab incursu omnium malorum. Lib-
Per Incarnationem tuam. Libera
Per Adventum tuum, Libera nos Jesu.
Per Nativitatem tuam, Libera nos
Per circumcisionem tuam, Libera
Per cœlestem Nominais JESU imposi-
tiorem, Libera nos Iesu.
Per Dolores tuos, Libera nos Iesu.
Per flagella tua, Libera nos Iesu.
Per mortem tuam, Libera nos Iesu.
Ber

Per Resurrectionem tuam, Libera.
Per Ascensionem tuam, Libera nos.
Per Gaudia tua, Libera nos IESU.
Per gloriam tuam, Libera nos Iesu.
Per dulcissimam Virginem Matrem tu-
am, Libera nos Iesu.
Per intercessionem Omnis Sancto-
rum tuorum. Libera nos Iesu.
Peccatores. Te rogamus audi nos.
Ut dulcem melliflui Nominis I E S U
memoriam in tabulis cordis nostri,
digito tuo inscribere digneris. Te
rogamus audi nos.
Ut Nomen hoc Sanctissimum, & vi-
ventes in opere, & morientes in
corde, & ore habere mereamur.
Te rogamus audi nos.
Ut benignissime JESU, nobis sis IE.
SUS: Te rogamus audi nos.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi.
Parce nobis Iesu.
Agnus Dei, &c. Exaudi nos Iesu.
Agnus Dei, &c. Miserere nobis.
Iesu Christe audi nos.
Jesu

Iesu Christe exaudi nos.

Kyrie eleison. Chtiste eleison. Kyrie
eleison. Pater noster, Ge.

¶. Et ne nos inducas in tentacionem.

¶. Sed libera nos a malo.

¶. Sit nomen Domini benedictum.

¶. Ex hoc nunc usque in seculum.

¶. Non nobis Domine non nobis.

¶. Sed Nomini tuo da gloriam.

¶. Exurge Christe adjuva nos.

¶. Et libera nos propter Nomen tuum.

¶. Domine exaudi orationem meam.

¶. Et clamor meus ad te veniat.

OREMUS.

DEUS, qui gloriofissimum Nomen
Domini nostri IESU Christi, feci-
sti fidelibus tuis summo suavitatis af-
fectu amabile, & malignis spiritibus
tremendum, atq; terribile; Concede
propitius, ut omnes qui hoc Nomen
IESU devotè venerantur in terris,
sanctæ consolationis dulcedinem in
præsenti percipiant, & in futuro gau-
dium exultationis, & interminabilis
beati-

beatitudinis obtineant in cælis. Per
eundem Christum Dominum nostrum
Amen.

ORATIO.

Divi Gregorij Papa Eccl. Doctoris.

BOne IESU Verbum Patris, splen-
dor paternæ gloriæ, in quem de-
siderant Angeli prospicere, doce me
facere voluntatem tuam, ut à spiritu
tuo bono deductus, ad beatam illam
perveniam civitatem, ubi est dies æ-
terna, & unus omnium spiritus, ubi
est certa securitas, & secura æterni-
tas, & æterna tranquillitas, & tran-
quilla felicitas, & felix suavitas: ubi
tu Deus cum Patre & Spiritu Sancto,
vivis, & regnas, per infinita sæcula
sæculorum. Amen.

Sanctus Bernardus ad Jesum.

OBone Iesu, ô pijssime Iesu, ô dul-
cissime Iesu, ô Iesu Fili Mariæ,
Virginis plene misericordia, & pietate.
O dulcis Iesu, secundum magnam
misericordiam.

misericordiam tuam, miserere mei. O clementissime IESU, te deprecor per illum Sanguinem pretiosum quem pro peccatoribus effundere voluisti, ut ablucas omnes iniquitates meas, & in me respicias miserum & indignum humiliter veniam petentem, & hoc Nomen Sanctum Iesu invocantem. O Nomen Iesu, Nomen dulce: Nomen Iesu, Nomen delectabile. Nomen Iesu, Nomen confortans. Quid est enim Iesu, nisi Salvator? Ergo Iesu, propter Nomen Sanctum tuum esto mihi Iesu, & salva me: ne permittas me damnari, quem tu de nihilo creasti. O bone Iesu, ne perdat me iniquitas mea quem fecit omnipotens bonitas tua. O dulcis Iesu, recognosce quod tuum est, & absterge quod alienum est. O benignissime Iesu, miserere mei, dum tempus est miserandi: ne damnes me in tempore judicandi. Quæ utilitas in Sanguine tuo, dum descendero in æternam corruptionem? non mortui laudabunt

dabunt te Domine Iesu, neq; omnes
qui descendunt in infernum! O aman-
tissime Iesu, ô desideratissime Iesu, ô
mitissime Iesu, ô Iesu, Iesu, Iesu, ad-
mitte me intrare in numerum electo-
rum tuorum: ô Iesu Salus in te cre-
dentiū: ô Iesu solatum ad te con-
fugientium: ô Iesu dulcis remissio o-
mnium peccatorum. O Iesu Fili Ma-
riae Virginis, infunde in me gratiam,
sapientiam, charitatem, castitatem, &
humilitatem, ut possim te perfectè di-
ligere, & laudare, te perfrui, tibi ser-
uire, & in te gloriari, & omnes qui
invocant Nomen tuum quod est Ie-
sus Amen

Ave Domine Iesu Christe, via dul-
cis, Veritas vera, gaudium nostrum,
charitas summa, fons amoris, pacis
dulcedo, vita perennis.

Amantissime Domine IESU Christe
obsecro te per amorem illum perfe-
ctissimum, quò salutem nostram zelā-
do, ubique tam fideliter, quam fei-
ven-

venter eam quæris, da mihi rectam,
puram, simplicem, ac Deiformem in
singulis intentionem, ut in quibuscūq;
agendis, & vivens, & moriens non
aliud quærām aut intendam, quām pu-
rē gloriam & beneplacitum tuum.
Hæc da mihi fidelissime amator, ut
te ex toto corde meo desiderem, di-
ligam, & quærām in tempore, in æ-
ternitate: extinctō per gratiam tuam
penitus omni amore proprio.

Obsequium Filiale, erga Beatisli-
mam Virginem MARIAM.

OFFICIUM

Immaculate Conceptionis.

B. MARIE VIRGINIS.

AD MATUTINUM.

Eja mea labia nunc anuntiate.

Laudes & præconia Virginis beatæ
Domina in adjutorium meum intende-

Me de

P I E T A T I S.

137

Me de manu hostium potenter dé-
fende.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui
Sancto.

Sicut erat in principio, & nunc, &
semper, & in sæcula sæculorum. Am.

H Y M N U S.

SAlve mundi Domina,
Cælorum Regina
Salve Virgo Virginum,
Stella Matutina:
Salve plena gratia,
Clara lux Divinitati
Mundi in auxilium,
Domina festina.
Ab æterno Dominus,
Te præordinavit,
Matrem Unigeniti,
Verbi, quo creavit.
Terram, pontum, æthera,
Te pulchram ornavit,
Sibi Sponsam, ut quæ in
Adam non peccavit.

¶. 116.

- ¶. Elegit enim Deus & praelegit eam.
- ¶. In tabernaculo suo habitare facit eam.
- ¶. Domina exaudi orationem meam.
- ¶. Et clamor meus ad te veniat.

OREMUS.

SANcta MARIA, Regina cælorum,
 Mater Domini nostri JESU Christi,
 & mundi Domina, quæ nullum dere-
 linquis; & nullum despicias: respice
 me Domina clementer oculo pietatis,
 & impetra mihi apud tuum dilectum
 Filium cunctorum veniam peccato-
 rum: ut qui nunc tuam Sanctam Con-
 ceptionem devoto affectu recolo, &
 terrena in futurum beatitudinis brayum
 capiam, ipso quem Virgo peperisti
 donante Domino nostro Iesu Christo,
 qui cum Patre & Spiritu Sancto vivit,
 & regnat, in Trinitate perfecta, Deus
 in sæcula sæculorum. Amen.

- L ¶. Domina exaudi orationem meam.
- ¶. Et clamor meus ad te veniat,
- L ¶. Benedicamus Domino. ¶. Deo gratias.
 Fidelis-

Fidelium anima per misericordiam Dæi re-
quiescant in pace. Amen.

AD PRIMAM.

Domina in adjutorium meum intende.
Me de manu hostium potenter de-
fende. Gloria Patri, &c.

H Y M N U S.

S Alve Virgo sapiens,

Domus Deo dicata,

Columna septemplici,

Mensa quæ exornata:

Ab omni contagio,

Mundi præservata,

Ante sancta in utero,

Parentis, quam nata.

Tu Mater viventium.

Et porta es Sanctorum,

Nova Stella Jacob,

Domina Angelorum,

Zabulo terribilis,

Acies castrorum,

Portus & refugium,

Sis Christianorum.

J. Ipse

- ¶. Ipse creavit eam in Spiritu Sancto.
 ¶. Et effudit illam super omnia opera sua.
 ¶. Domina exaudi orationem meam.
 ¶. Et clamor meus ad te venias.
 Oratio. Sancta Maria, &c. ut supra.

AD TERTIAM.

Domina in adjutorium meum intende,
 Me de manu hostium potenter de-
 fende. Gloria Patri. &c.

HYMNUS.

SAlve Arca foederis,
 Thronus Salomonis,
 Arcus pulcher ætheris,
 Rubus visionis:
 Virga frondens germinis,
 Vellus Gedeonis,
 Porta clausa Numinis,
 Favusque Samsonis.

Decebat tam nobilem,

Natum præcavere,

Ab originali,

Labe Matris Evæ.

Almam, quam elegerat,

Genit.

PIETATIS.

141

Genitricem verè,
Nulli prorsus sinens,
Culpæ subjacere.

- ¶. Ego in altissimis habito,
- ¶. Et Thronus meus in columna nubis.
- ¶. Domina exaudi orationem meam.
- ¶. Et clamor meus ad te veniat.

Oratio. Sancta Maria. ut supra.

AD SEXTAM.

Domina in adjutorium meum intende
Me de manu hostium potenter de-
fende, Gloria Patri, &c.

HYMNIUS.

S Alve Virgo puerpera,
Templum Trinitatis,
Angelorum gaudium,
Cella puritatis,
Solamen moerentium,
Hortus voluptatis,
Palma patientiæ,
Cedrus castitatis,
Terra es benedicta,
Et Sacerdotalis,

G

Sancta

Sancta, & immunis,
Culpæ originalis:
Civitas Altissimi,
Porta orientalis,
In te est omnis gratia,
Virgo singularis.

- ¶. Sicut lilyum inter spinas.
- ¶. Sic amica mea inter filias Adæ.
- ¶. Domina exaudi orationem meam.
- ¶. Et clamor meus ad te veniat.

Oratio. Sancta Maria, &c. ut supra

A D N O N A M.

Domina in adjutorium meum intende.
Me de manu hostium potenter de-
fende. Gloria Patri, &c.

H Y M N U S.

SAlve Urbs refugii,
Turrisque munita,
David, propugnaculis,
Armisque insignita.

In Conceptione,
Charitate ignita,
Draconis potestas,
Est à te contrita.

o Ma-

PIETATIS

443

¶ Mūlier fortis,
Et invicta Judith,
Pulchra Abisai Virgo,
Verum foyens David.

Rachel curatorem.

Ægypti gestavit,
Salvatorem mundi,
Maria portavit.

- ¶. Tota pulchra es amica mea.
- ¶. Et macula originalis nunquā fuit in te.
- ¶. Domina exaudi orationem meam.
- ¶. Et clamor meus ad te veniat.

Oratio Sancta Maria, &c. ut supra.

AD VESPERAS.

Domina in adjutorium meum intende
Me de manu hostium potenter de-
fende. Gloria Patri, &c.

HYMNU S.

¶ Alve Horologium,
Quo retrò graditatur,
Sol in decem lineis;
Verbum iocarnatur.
Homo ut ab inferis,

Ga

Ad

144 **MANVALE**

Ad summa attollatur,
 Immensus ab Angelis,
 Paulò minoratur,
Solis hujus radijs,
 Maria coruscans
 Consurgens aurora,
 In conceptu micans
Lilium inter spinas,
 Quæ serpentis conterat,
 Caput, pulchra ut luna.
 Errantes collustrat.

¶. Ego faci in calis ut oriretur lumen in
 deficiens.

¶. Et quasi nebula texi omnem terram.

¶. Domina exaudi orationem meam.

¶. Et clamor meus ad te veniat.

Oratio. Sancta Maria. &c. ut supra.

AD COMPLETORIUM.

Convertat nos Dñs tuis precibus,

Placatus Iesus Christus Filius tuus.

Et avertat iram suam à nobis.

Domina in adjutorium meum intende

Me de manu hostium potenter de

fendo. Gloria Patri, &c.

HY-

HYMNUS.

SAlve Virgo florens.

Mater illibata,

Regina clementiae,

Stellis coronata;

Super omnes Angelos,

Pura Immaculata,

Atque ad Regis dexteram,

Stans veste deaurata.

Per te Mater gratiae,

Dulcis spes reorum,

Fulgens stella maris,

Portus naufragorum.

Patens coeli janua,

Salus infirmorum,

Videamus Regem,

In aula Sanctorum. Amen.

¶. Oleum effusum Maria Nomini ruit,

¶. Servi tui dilexerunt te nimis.

¶. Domina exaudi orationem meam.

¶. Et clamor meus ad te veniat.

Oratio. Sancta Maria, &c. ut supra.

G3

COM.

146 MANUALE
COMMENDATORI

Supplices offerimus.

Tibi Virgo pia,

Has Horas canonicas,

Fac nos ut in via.

Ducas cursu prospero,

Et in agonia,

Tu nobis assiste,

O dulcis Maria. Am. Deo gratias.

Sequens Antiphona à Paulo V. Pontif. Marti approbata est, qui eandem unà cum oratione de Immaculata Virginis Concepcione recitantibus centum dierum Indulgencias concessit.

Antiph. Hæc est Virga, in qua nec nodus originalis, nec cortex actualis culpæ fuit.

P. In Concepcione tua Virgo Immaculata fuisti, (peperisti)

B. Ora pro nobis Patrem cuius. Filium.

OREMUS.

D EUS, qui per Immaculatam Virginis Conceptionem dignum Filio tuo,

tuo habitaculum præparasti, quæsumus; ut sicut ex morte ejusdem Filii tui prævisa, eam ab omni labore præservasti, ita nos quoque mundos ejus intercessione ad te pervenire concedas. Per eundem Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti DEUS, per omnia saecula saeculorum, Amen.

ORATIO ad B. V. M.

Pro conservanda castitate.

O! MARIA Virgo & Mater admirabilis castrarum mentium Custos & nutrix fidelissima, obsecro Te per gratiam, quam genuisti, lumbos meos baltheo castitatis praecirge, ut in numerum pugilum tuorum receptus, Two sub Virgineo Labaro adversus mundum, dæmonem & carnem strenue certans in terris, sponsum Tuum Cœlestem Agnum immaculatum Christum Iesum sequi ubiq; mercari in cœlis. Amen.

Alia pro cordis puritate.

PER sanctam Virginitatem, & immaculatam Conceptionem tuam, purissima Virgo, emunda cor & carnem meam. In Nominе Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Amen.

O Sanctissima Virgo, & Mater Maria, mundissimum pietatis speculum, & purissimum Virginitatis exemplar; Ego N. ex intimo te imitandi desiderio, & amore castitatis accensus, firmiter propono, me quoad vixero nullis nunquam in honestis cogitationibus, aut desiderijs scienter inhaesurum aut consensurum; neque unquam aliquid cogitatione, verbo, opere, vel quovis alio modo facturum, aut permisurum, quod castitati adversum intelligam; & haec omnia ad majorem Dei gloriam, animaque meae salutem.

Te igitur o castissima Virgo, ego indignissimus filius, per tuam Virginitatem rogo, ut mihi impetres a dile-

ctissimo

Etissimo Filio tuo gratiam & auxilium
ut quod verbis offero, opere præsté,
& sincerus semper castitatis, & con-
stans pietatis amator existam, donec
tandem ad cœlestes Filij tui nuptias
admittar, suavissimis Sanctorum epulis
reficiendus in celis. Amen.

*Protestatio & Propositum retinende
castitatis*

Ego N. coram castissima Virg. Ma-
ria, Angelo meo Custode, & teta
Cœlesti curiâ, Tibi Deus cordis mei,
Quem ubique præsentem agnosce, &
sanctè veneror, me sis. ac pretestor
me nolle unquam consentire, non mo-
dò facinori committendo: sed nè co-
gitando quidem, quantumvis adversa-
ti viam inferant. Detestor, execror,
omnes istas fœditates, ac spuretias.
Adeste ergo, ô Maria! ô Angele mi!
patronique Castitatis meæ, ruque vo-
luntatem meam confirma, ô bone Je-
su! quod per Sanguinem tuum sup-
plex precor. Amen.

**MANVALE
LITANIAE.**

LAVRETANÆ B. V. M.

Kyrie eleison. Christe eleison.
Kyrie eleison.

Christe audi nos. Christe exaudi nos.
Pater de coelis Deus, Miserere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus, Miserere nobis.
Spiritus Sancte Deus, Miserere nobis.
Sancta Trinitas unus Deus, Miserere nobis.
Sancta MARIA, Ora pro nobis.
Sancta Dei Genitrix,
Sancta Virgo Virginum,
Mater Christi,
Mater divinæ gratiæ,
Mater purissima,
Mater castissima,
Mater inviolata,
Mater intemerata,
Mater amabilis,
Mater admirabilis,
Mater Creatoris,
Mater Salvatoris,

Virgo

E

D

APPE

O
pro
nobis

PIETATIS

151

Virgo prudentissima,
Virgo Veneranda,
Virgo Prædicanda,
Virgo Potens,
Virgo Clemens,
Virgo Fidelis,
Speculum justitiae,
Sedes sapientiae,
Causa nostræ lœtitiae,
Vas spirituale,
Vas honorabile,
Vas insigne devotionis,
Rosa mystica,
Turris Davidica,
Turris eburnea,
Domus aurea,
Fœderis Arca,
Janua cœli,
Stella Matutina,
Salus infirmorum,
Refugium peccatorum,
Consolatrix afflictorum,
Auxilium Christianorum,
Regina Angelorum,

Ora pro nobis.

Ora pro nobis.

Ora pro nobis.

Ge

Regina

Regina Patriarcharum, Ora pro nobis.
 Regina Prophetarum, Ora pro nobis.
 Regina Apostolorum, Ora pro nobis.
 Regina Martyrum, Ora pro nobis.
 Regina Confessorum, Ora pro nobis.
 Regina Virginum, Ora pro nobis.
 Regina Sanctorum omnium. Ora.
 Agnus Dei, &c. Parce nobis Dñe.
 Agnus Dei, &c. Exaudi nos Domine.
 Agnus Dei, &c. Miserere nobis.
 Christe audi nos. Christe exaudi nos.
 Kyrie eleison. Christe eleison.
 Kyrie eleison. Ave Maria, U.

SUB tuum præsidium confugimus,
 Sancta Dei Genitrix, nostras depre-
 cationes nè despicias in necessitatibus
 nostris, sed à periculis cunctis, libet
 nos semper Virgo gloria & benedi-
 cia, Domina nostra, Mediatrix nostre
 Advocata nostra, tuo Filio nos recor-
 cilia, tuo Filio nos commenda, tuo
 Filio nos repræsenta.
 ¶ Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix.
 ¶ Ut digni efficiantur promissi tibus Christi
 ORA.

PIETATIS 153
ORATIO.

Gratiam tuam quæsumus Domine,
mentibus nostris infunde, ut qui
Angelo nuntiante Christi Filij tui In-
carnationem cognovimus, per Passio-
nem ejus, & Crucem ad resurrectio-
nis gloriam perducamur. Per eundem
Christum Dominum nostrum. Amen.

Nos cum prole pia, benedicat Vir-
go MARIA. Amen.

Oratio S. Chrysostomi ad B. V. M.

Ad sanctitatis tuæ pedes dulcissima
Virgo MARIA, corpore prostra-
tus & corde supplex oro, ut aliquid à
te rogare me doceas, quod te audire,
& Filium tuum exaudire delectet. In-
dignus sum gratiâ & cunctis miserati-
onibus minor, peccatis meis obstan-
tibus à te sanctissima audiri, & à Fili-
o tuo benignissimo exaudiri non mere-
or: Noli tamen ad te clamantem, &
vitam emendare cupientem, pia re-
pellere. Memorare piissima non esse
auditum à sæculo, ad tua quemquam

currentem præsidia, aut tua potentem
suffragia à te derelictum. Tali animatus
confidentiâ ad te Virgo Maria
confugio, ad te curro, ad te venio, co-
ram te gemens, & tremens assisto. Noli
Virgo Immaculata à me peccatore
faciem tuam abscondere, sed ad me
clementer attende. Noli Mater omnium,
ab omni benignitate tua me ex-
cludere: sed benignè fac mecum pro-
pter Nomen sanctum tuum. Noli Ma-
ter gratiæ Filij tui gratiam mihi denegare;
sed gratifica me illi gratiæ, quam
gratiâ plena genuisti. Noli Stella ma-
ris dū me aberrare è via lucis per-
mittere, sed splendoris tui directio-
ne erue me à peccatorum caligine.
Noli Porta cali ob scelerâ mea jugi-
ter obserari, sed reporta me ad per-
tam gratiæ, à qua ingratus exivi per
quam tu mundo vitam & salutem re-
portasti. Noli Regina gratiæ ob tu-
celsitudinis gloriam mei peccatoris
obliyisci, sed memor esto fragilitatis
meæ,

meæ, & adjuva me propter magnitudinem gloriæ tuæ. Imo noli Regina misericordiæ in me misero peccatore antiquæ misericordiæ tuæ Nomé amittere, sed de multitudine miserationum tuarum miserere mei. Noli quæso clementissimas aures tuæ pietatis, ob ingratitudinem meam, ad clamorem meum claudere. Noli misericordes oculos tuos, à me spes miserorum avertere. Noli solitam pietatis tuæ manum retrahere, sed tolle quod metuo, largire quô careo, indulge quod offendō. Salva me Salvatrix, redime Redemptrix. Peccata mea me gravant, mundus involvit, caro premit, hostis infidatur ut rapiat; hora mortis, & sententia justi Judicis terrent me. Peccata habeo, merita nescio; sed tu Adiutorix fortis in tribulationibus, adesto meis doloribus, tantis consule periculis: aliud enim refugium nescio post Filium tuum. O! benignissima, peccata mea dele, munda me, ablue me

cor.

cor liquefacito, spiritum humilia, car-
nem castiga, in bono propositum me-
um confirma, hostem remove, reddere
mihi innocentiam vitæ, reduc me in
finum gratiæ, rege me, ne ruam in
mortem animæ, vel opprobrium famæ
& si cecidero, erige me, mores, actus
& vitam meam corrige, in omni ad-
versitate mea adjuva me; in cunctis
agendis dirige me. Deo placita doce
me; obtine mihi spatum, & locum
pœnitentiae; in hora exitus mei, o
clemens, mihi digneris adesse, tremé-
dam Iudicis sententiam in mansuetu-
dinem converte, perduc me ad beatæ
visionis præmium, & regnum gloriæ,
almae Trinitatis faciem sine felicitati
sine perfruendum, mihi placabilem o-
stende, o pia, o clemens, o dulcis
Virgo MARIA.

D E V O T I O.

Ad S. PAULUM Primum Eremitam
Et annuente benignitate Divina, suauissi-
longevissim.

longevam, & absq; tatio placens Deo
vitam ducas, tandemq; post felicem &
geniam sine mortali culpa, per manus
Angelorum ad caelestia transporteris,
S. Paulum Primum Eremitam, singu-
lari devotione colas.

HYMNUS.

De S. PAVLO Primo Eremita.

TE PAULE, solitudinis,

Decus, Duce mque psallimus,

Qui primus antra, & abditas,

Sylvas replesti Numine,

Non horruisti dæmonum,

Portenta vel ludibria;

Nec rupis horror asperæ

Te flexit à sententia.

Coryus tibi cibaria,

Et font's unda poculum,

Vestesq; palma præbuit,

Ac dura tellus lectulum,

A sœculi contagio,

Mens ayolabat fervida,

Iuncta

Iuncta Angelorum cætui,
 Deoque soli cognita.
 Adesto votis supplicum,
 Pater beate, ut corporis,
 Pulsa procul caligine,
 Cœli imbuamur lumine,
 Summo Parenti cœlitum,
 Natoque, & almo Flamini,
 Sit sempiterna gloria,
 Nunc & per omne sæculum. Amen.

- ¶. Ora pro nobis Sancte & venerande so-
 nè Paule Prime Eremita.
 ¶. Ut digni efficiamur gratijs & promissio-
 nibus Christi.

OREMUS.

DEUS qui Beatum Paulum Primum
 Eremitam à mundi turbine segreg-
 atam Angelorum cætibus mirabilite-
 sociasti, ab omni nos quæsumus mun-
 di purga contagio, & cælestibus donis
 sanctifica.

Beati Pauli Primi Eremitæ, Confes-
 soris

foris tui Domine precibus confiden-
tes, quæsumus clementiam Tuam, ut
per eius, quam agimus memoriam, æ-
terna dona capiamus. Per Christum
Dominum nostrum. Amen.

Ad ipsum S. Paulum P. Eremitam.

C Andida solitudinis Columba, san-
ctorum gemituum secunde Parenz,
S. PAULE Prime Eremita; cui provi-
dentia Divina pro OEcono, Cor-
vus pro pistore, panis & aqua pro de-
licijs tot annis fuit; Palma vestitum,
austeritas vitæ jucundâ valetudinē præ-
buit, ac singularis divinus favor, absq;
aliorum exemplo ab omni mortali
macula incontaminatum usq; ad mor-
tem præservavit: accomoda mihi cli-
enti tuo partem meritorum tuorum, ut
te patrocinante inter huius mundi
varietates, & fallacias, in sæculi con-
versationibus Maiestati Divinæ sem-
per placeam, nec in quam optimum
Patrem meum cœlestem contristem;
sed

sed sive in secundis, sive in tristibus,
sive in gaudio, sive in iunctu eius divi-
næ voluntati firmiter adhæream; ac
tandem, post longævos dies, salutarem
mortem videam tecumq; Deum meum
laudem in æternum. Amen.

*Ad S. Antonium, in rebus perditis
efficacem Patronum.*

*Responsorium à S. Bonaventur-
ra conscriptum.*

SI quæris miracula, mors, error, ca-
lamitas, dæmon, lepra Ægri surgunt
sani. Cedunt mare, vincula, resq; per-
ditas petant & accipiunt Iuvenes &
Cani. Perenat pericula, cessat & ne-
cessitas. Narrent hi qui sentiant: di-
cant Paduani Cedunt mare, &c.

P. Ora pro nobis B. Antonii Predicatori
egregie.

M. Ut interventione tuâ gratiâ percip-
imus celestis vita gaudia.

ORA.

ORATIO.

Clementissime Domine IESU Christe, qui B. Antonium Confessorem Tuum perpetuis illustras miraculorum Splendoribus, concede propitius, ut per eius merita pacem Regni istius, & gratiam consequamur aeternam.

Sanctissime famule DEI Antoni, qui inter opera mirabilia, in quibus elucet, meritorum tuorum efficacia ad conquirendas res perditas accurris, assistis, & instruis. Quæsumus, nobis deperditam gratiam reperire certantibus benignè subveni, ut illam amissam, & gloriam promissam percipe mereamur. Per Christum Dominum.

DEVOTIO ad S. JUDAM.

THADÆUM APOSTOLUM.

Antiph. Qui timet DEUM, facies bone, & qui retinens est iustitia, apprehendet illum, & obvinabit illi, quasi mater bonisficta. Eccl. 15.

¶. Sancte Juda Patrone fidelissime.
¶. Placato nobis Deum clementie.

OREMUS.

DEUS, cuius bonitas, & clementia
exhauriri non potest; aures beni-
gnitatis tuæ, famulorum famularumque
tuarum precibus inclina, & præsta:
ut omne, qui te in Apostolo tuo Juda
Thaddæo devotè recolunt, meritis e-
jus efficacibus petitionis suæ effectum
consequantur, Amen.

Oratio ad S. Judam.

¶. Sancte Juda ora pro me,
¶. Et omnibus, qui colunt te.

OREMUS.

GLoriose Christi cognate, Aposto-
le, & Martyr S. Juda, qui vastis-
simis in regionibus fidem efferatis gen-
tibus disseminasti: virtutibus, ac mira-
culis claris, innumerabiles filios JE-
SU Christo peperisti, per illum, qui
te sibi

PIETATIS 16;

Te sibi Apostolum adscivit, precor,
ut me miserum à consuetudine pecca-
torum meorum abstrahas, à cogita-
tionibus immundis me tuis meritis
Præserves, & in rebus desperatis tuo
mihi ad sis patrocinio; ac tandem ad
invisibilem gloriam tuis precibus eve-
has, ubi Sancta Trinitas adoratur, in
Patre, Filio, & Spiritu Sancto, Am.

DEVOTIO AD S. DISMAM PE- NITENTEM LATRONEM, MA- GNUM agonizantium Patronorum.

Antiph. Beati mortui, qui in Domo
moriuntur amodò jam dicit Spiritus, ut re-
quiescant à laberibus suis Apoc. 14.

O Disma Latro pœnitens,
Lectissime Patrone !
Sis mihi Tutor, moriens,
Dum luctor in agone.

SAncte Disma, qui mira Dei Provi-
dentiâ ex nefario Latrone in eximi-
um pœnitentia speculum evanisti, &
paucas

paucas intrà horas æterna tibi gaudia
 comparasti, aspice de sublimi gloriæ
 tuæ throno in hanc vallem misericordiæ.
 Recordare, ô Sancte mirabilis! mentis
 humanæ fragilitatis, ad malum semper,
 quād ad bonum, magis proclivis: re-
 cordare, & pro nobis ad Deum ap-
 pella, ut sicut per gratiam suam effica-
 cem ad pœnitentiam, & paradisi coe-
 lestis gloriam te perduxit, ita nos fa-
 mulos suos, & famulas, eadem efficaci
 gratiâ ad dignos pœnitentiæ fructus
 impellat: ut peccata tecum-abolentes,
 piè tibi commoriamur, ac unâ tandem
 in Deo Salutari nostro perenniter ex-
 ultemus. Amen.

Oratio S. Brigitte

Benedictio æterna sit tibi Domine
 mi IESU Christe, qui existens in
 mortis agonia, omnibus peccatoribus
 spem de venia tribuisti, quando La-
 troni ad te converso paradisi gloriam
 misericorditer promisisti, Amen.

INVO-

(+)(250)
**INVOCATIO
S JOANNIS.
NEPOMUCENI.**

Canonici Pragensis, Patroni per-
ticlitantium in fama.

Quanta per hunc Sanctum Patronum
 Bonitas Divina afflictis ac contrista-
 tis cordibus distribuit solamina, non tan-
 tum quotidiana ad Sepulchrum eius te-
 stantur miraculissima portenta, sed etiam
 idipsum manifestissimis experientiis uni-
 versus clamat Orbis. Hinc supervaca-
 neum esset tutelam erga suos clientes hu-
 ius Divi Protectoris periclitantium com-
 mendare verbis, qui experiri in omnibus
 calumniarum periculis, à cunctis potest.

Commendatio sui.

AD S. JOANNEM NEPOMU-
CENUM.

O Sancte Joannes Nepomucene Pa-
 trone

trone mi, yeneror te in gloria cœlesti
aureâ coronâ immortalitatis amictum;
& inter filios Dei computatum; simul
etiam ad te configio, orans supplex;
ut me tibi à diyina bonitate commis-
sum hodie, & totâ vita mea tuo pa-
trocino protegas; & à pudore mune-
dano custodias, Amen.

Alia Oratio.

DEUS cordis mei, sine cuius nutu
ne capillus quidem de capite no-
stro perit; te per gloriosa merita fide-
lis tui servi Joannis Nepomuceni (qui
de Ponte Pragensi in Moldavam deile-
ci, & mergi maluit, quam Sacrosan-
ctum Confessionis sigillum Regi rever-
lare) suppliciter oro, ut in hoc tibi
noto honoris mei manifesto periculis
mihi pro beaignitate tua subvenire,
meque ab omni cōfusione ac infamia
eruere digneris, nè gaudeant super me
inimici mei. Amen.

OFFI.

PIETATIS. 16,

OFFICIUM.

De D. JOANNE.
NEPOMUCENO.

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus
Deus Sabaoth, pleni sunt cœli &
terra gloria tua.

AD MATUTINUM.

- ¶. Domine labia mea &c.
- ¶. Deus in adjutorium, &c.
- ¶. Domine ad adjuvandum, &c.
Gloria Patri, &c.

HYMNUS.

Orbi Nepomucum dedit;
Te Joannes suum credit,
Patronum Bohemia.
In qua tuæ pietatis,
Admirandæ sanctitatis,
Coruscant insignia.
¶. Domine ne elongaveris auxilium
tuum à me.

H₂

¶. Ad

S. Ad defensionem meam conspice,

M O R E M U S.

DEUS, cui soli debetur omnis honor & gloria, per glorioſa merita **S.** Martyris tui Joannis Nepomuceni, te suppliciter exoro, ut omnem infamiam & confusionem publicam unde cunque mihi impenitentem misericorditer avertere digneris, & concedes ſic uti honore temporali, ut æternam confusionem evadere, & in cœleſti gloria merear collocari. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui ab æterna confuſione, ignoratioſam morte Crucis nos redemit, & nunc tecum vivit & regnat. Deus in ſecula ſeculorum. Amen.

A D P R I M A M.

S. Deus in adiutorium, &c.

S. Domine ad adiuvandum &c,

H Y M N U S.

Dei Mater impetravit,

Quod sis mirè procuravit,

Natus

PIETATIS.

169

Natus thoro sterili.
Flammæ Cœli confirmarunt,
Prolem Sanctam te monstrarunt,
Signo non fallibili.

- ¶. Ad te Domine levavi animam
meam,
¶. Deus meus in te confido non
erubescam.

Oratio ut supradicta.

AD TERTIAM.

Deus in adjutorium, &c.
Domine ad adjuvandum, &c.

HYMNUS.

Vix Sacerdos ordinatus,
Es ferventer mox zelatus,
Solam Dei gloriam.
Divinum semen sparsisti,
Populos post te traxisti,
Per miram facundiam.

- ¶. Custodi animam meam & erue me
¶. Non erubescā quoniā speravi in te.

H3

Oratio

MANVALE*Oratio ut supra.***AD SEXTAM.**

- ¶. Deus in adjutorium, &c.
¶. Domine ad adjuvandum, &c.

HYMNUS.

TE Reginæ Confessorem,
Virtus fecit & Cenforem,
Mirandæ Prudentiæ.
Ab hac Pater vocatus,
Unus suæ declaratus,
Testis conscientiæ.

- ¶. Suscipe me Domine secundum
loquutum tuum.
¶. Et non confundas me ab expecta-
tione mea.

*Oratio ut supra.***AD NONAM.**

- ¶. Deus in adjutorium, &c.
¶. Domine ad adjuvandum, &c.

HYMNUS.

Sævus piger Imperator,
Malorum clarus patrator,

Polli-

P I E T A T I S.

171

Pollicetur pessima.
Ni quæ dixit Sacramento,
Tu propales in momento,
Uxor is peccamina.

- ¶. In te Domine speravi non confundar in æternum.
¶. In justitia tua libera me.

Oratio ut supra.

A D V E S P E R A S.

- ¶. Deus in adjutorium, &c.
¶. Domine ad adjuvandum, &c.

H Y M N U S.

A Rcanum custodivisti,
Ob quod latus subivisti,
Tormentorum genera.
Aquis tandem suffocatus,
Effectus quod sis Beatus,
Prodiderunt fidera.
¶. Intende anima mea & libera eam.
¶. Propter inimicos meos eripe me.

Oratio ut supra.

H4

AD

**MANVALE
AD COMPLETORIUM.**

- ¶. Converte nos Deus salutaris noster
 ¶. Et averte iram tuam à nobis,
 ¶. Deus in adiutorium, &c.

HYMNUS.

Tumulatus nunc quiescis,
 Et in dies illucelcis,
 Praeclaris miraculis.

Es certus Famæ Patronus,
 Nos à malæ famæ pronus,
 Defendas periculis.

- ¶. Domine non confundar.
 ¶. Quoniam invocavite. H

Oratio ut supra.

COMMENDATIO.

Suscipe quas dedimus Joannes Be-
 ate,
 Tibi preces supplices noster advo-
 cate.
 Fieri, dum vivimus, ne sinas infames,
 Et nostros post obitum cœlis infer-
 manes.

ORA-

PIETATIS. 173
ORATIO.

Sicut Joannes Martyr, ac Patronus
Nepomuci in Bohemia oriunde,
Templi S. Viti, in Arce Pragensi Ca-
nonice, (eo quod ad instantiam
Venceslai IV. Regis uelisei se de con-
juge, saepe illum de vita corrigenda
monente volentis) ante & post Tor-
turam, Confessionem Augustae propa-
lare recusasti, in flumen Moldavam ex-
ponte precipitatus, à luminibus no-
ctu, supra flumen, ubi corpus tuum
iacuit, apparentibus certissimis tuæ
innocentia & sanctitatis testibus os-
tentus, solenniter ab uniuerso Clero
ac populo, ad Cathedrale Templo
deportatus fuisti, ubi usque hodie, qui
tuum Sepulchrum dehonorant, vulgi
infamiam effugere non solent. Tu
ergo admirandam, inauditam, ac semi-
piternam memoriam secreti Exomolo-
geseos, post te reliquisti, per haec tua
merita & dona divinitus tibi conces-
sa, precamur suppliciter ac fiduciali-

Hs

ter,

174 **MANVALE**

ter, ut ira eius conquiescat, peccatorum poenas, uti pestem, bellum, famam, aliasque tam corporis quam animae plagas, clementer avertat, & ut nos ante obitum confiteri, pro peccatis satisfacere, omne periculum & saeculi dedecus, hominum scandalum effugere, Deo placere, adhærere, vitam laudabiliter concludere, & ad vitam æternam pervenire possimus. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

LITANIÆ.**DE S. JOANNE NEPO.
MUCENO.**

Cujus memoria 16. May colitur.

Kyrie eleison. Christe eleison.

Kyrie eleison.

Christe audi nos, Christe exaudi nos.

Pater de celis Deus. Miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, Misere-

Spiritus Sancte Dens, Miserere nobis.

Sancta

P I E T A T I S.

175

- Sancta Trinitas unus Deus, Miserere. Ora pro nobis.
Sancta Maria, Ora pro nobis.
Sancta Dei Genitrix, Ora pro nobis.
Sancta Virgo Virginum,
Sancte Joannes Nepomucene,
Lachrymis & precibus fenum tuo
rum parentum ad B. V. M. fusis
nate,
Visibili coruscâ luce in natali tuo
à cœlo honorate,
Unigenite, solatium & gaudium
tuorum Parentum,
In piger minister S. Altaris,
Vir Apostolice,
Lumen Ecclesiae Pragensis,
Speculum & Norma Confessio-
rum,
Eleemosinarie liberalissime,
Refugium pauperum,
Conscator afflictorum,
Expurgator hæresum,
Tuba legis Evangelicæ,
Dignitatum & honorum, cōtempor,
At teneris unguiculis ardentissime
H6 Mario-

Mariophile,
 Orator eloquentissime,
 Prædicator zelo sissime,
 Salutis animarum cupidissime,
 Multos ad poenitentiam convertens
 Sanctimoniae prototypon,
 Vas puritatis mundissimum,
 Rosa patientiae,
 Spiritu Prophetico imbute,
 Sigilli Confessionis Sacramentalis
 Custos invictissime,
 Ad frangendum hoc sacrum Sigillum
 frustra blanditiis & minis solicitate.
 Ante & post torturam confessio-
 nem Angustæ propalare recusans,
 Eligens potius mori, quam minima
 confessionis Secreta prodere,
 In tormentis perferendis patientissime
 & constantissime
 Ad mortem te Sancte semper di-
 sponens.
 Illatas tibi injurias patienter ferens,
 Martyrii cupidissime,
 Ob sigillum S. confessionis integrè
 serva-

Ora pro nobis.

Ora pro nobis.

servatum in Moldavam flumen præ-
cipitate,

Martyr Dei inclyte,

Post mortem luminibus noctu supra
aquam iuxta corpus tuum coruscantibus
à Deo manifestate,

Cuius sepulchrum miraculis gloriosum
Bohemorum Taumaturge & Patrone,
Nobile depositum Urbis Pragenæ,
Patrone singularis famâ pericitantium,
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi.

Parce nobis Domine.

Agnus Dei qui tollis peccata mundi.

Exaudi nos Domine.

Agnus Dei qui tollis peccata mundi.
Miserere nobis.

Christe audi nos. Christe exaudi nos.

Kyrie eleis. Christe eleis. Kyrie eleis.

Pater noster. Gc. Ave Maria. Gc.

R. Ora pro nobis B. Joannes Nepo-
mucene. (Christi.

R. Ut digni efficiamur promissionibus

O R E M U S.

A Desto Domine precibus nostris;
Hic quas

178 **MANUALE**

quas in memoriam Beati Joannis Confessoris fundimus, ut eius intercessione, & meritis ab infamia & temporali derisu liberati, ante obitum confessi, & poenitentes ad aeternae beatitudinis portum venire mereamur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

ORATIO.

OMnipotens & misericors Deus, concede propitijs, ut qui in meritis Divi Joannis Nepomuceni confidimus, eius potenti intercessione ex omni infamia, & confusione publica, tam temporali quam aeternâ, huius & alterius vitae, & vel maximè ex imminenti, tali N. N. periculo, per plissimam misericordiam eruamur. Per Iesum Christum, &c.

PIVS AFFECTVS

Ad Incorruptam. LINGVAM.

D. IOANNIS NEPOMVCENI.

B. Lingua D. IOANNIS NEPOMVCENI.

Nostra semper sta pro fama,
Pro delendis culpis clamans

Tacit.

PIETATIS.

179

Taciturnitatis amantissima,

Nostra &c.

Dignitate, & meritô Apostolica,
Ineffabili benedictione donata,
Confessariorum speculû & norma,
Salutis animarum cupidissima,
D E O deditissima,
In tormentis IESVM, & MA-

RIAM inclamans,
Propheticō spiritu imbuta,
Sigilli Sacramentalis Confessionis
custos,

Tuba Legis Evangelicæ,
Loquens ad ædificationem,
Loquens admonitionem,
Loquens ad consolationem,
Vates futurorum,
Ærarium Divini amoris,
Gloria Capituli Pragensis,
Per trecentos annos, & ultrà in-
corrupta,
Solatium afflictorum,
Asylum opressorum,
Refugium desolatorum,

Notum

B. Lingva Novum Bohemiæ subsidium,
Proteœtrix te colentium,
Gloriosa,
Omnibus solatiosa,

ORATIO.

DEUS, sinceritatis amator, & simplicitatis, qui jussisti Discipulos tuos esse instar columbae simplices, & prudentes sicut serpentes, te suppliciter rogo per intercessionem Beati Martyris, & Confessoris JOANNIS gratiam mihi conferre digneris; ut non sim duplicitate corde, nec laudem, quæ vituperanda sunt, sed sincero corde, & alios ædificem, & te in omnibus honorem

Tu vero, sancte Patrone! intercedere pro me dignare, ut tuò exemplò nullius malefacta laudem, nec in malo proximum confirmem, nec blandiar cum dæmone, ut noceam, sed, quantum in me est, cum modestia loquar, quod sentio, & si ita fuit, corrigam, ut profici. Amen. Pater

PIETATIS.

191

Pater noster, Ave Maria,

ORATIO II.

O Sapientia æterna cujus oraculo Ia-
bia stulti miscent se rixis, & os ejus
jurgia provocat, pone Domine, per
merita, & intercessionem B. JOAN-
NIS Martyris tui custodiam ori meo,
& ostium circumstantiæ labiis meis, ut,
quæ viderunt oculi mei, aut audiit auris
mea, non proferam temerè in jurgio,
nè postea emendare non possim, cùm
amicum dehonestavero. Averte à me
Domine, contentiones, & jurgia, nè,
quod minaris contentiosis, mihi eve-
niat: Semper jurgia quærit malus an-
gelus autem crudelis mittetur contra
eum. Da, ut omnem ostendam erga o-
mnes mansuetudinem, tanquam tuus
discipulus, qui mitis es, & humilis
corde.

Tu verò, sancte Patrono? qui ab o-
mni contentione, atque convictiō Lin-
guam tuam custodisti, doce me frænare
linguam, & remotum esse ab omni
jurgio,

jurgio, ac convitio, ut malim exemplo tuō honestē vinci, quam periculose, atque nefariè vincere.

Pater noster, Ave Maria,

ORATIO. III.

Domine JESU Christe ad cuius sacratissimum Nomen genu flectunt & qui in cælis, & qui in terra, atque infra eam sunt. Per merita B. JOAN-
NIS Confessarii, & Martyris gratiam mihi concede, ut sacratissimum Nomen tuum, quod à Judæis infidelibus, atque hæreticis jugiter blasphematur, à me nè in minimo quidem dehonoretur. Da pretiosum Sanguinem, & mortem, sanctissimaque Sacra menta, intra quæ merita tua conclusisti, non temere effutiam, nè iis indignus in extremo vitæ Sacramentis, & meritô tuō destitutus, infaustè moriar.

Tu verò, sancte Patrone! cuius Lingua DEUM semper laudavit, & alios ad laudandum efficaciter induxit, docce me exemplō tuō omnem vel à longe
vitare

Vitare blasphemiam, eamq; quantum
in me erit, in aliis prohibere, Amen.

Pater noster, Ave Maria,

ORATIO IV.

Domine DEUS! qui deludis deluso-
res, & manuetis das gratiam, nè
unquam permittas, ut aliorum opera,
aut dicta, maximè quæ ad pietatem
& cultum tuum spectant, irrideamus, &
traducamus; sed per intercessionem B.
JOANNIS Martyris tui discam aliorū
irrisiones patienter ferre, atque illusio-
res fugere, nè experiar, quæ parata
sunt derisoribus judicia,

Tu vero sancte JOANNES! qui
magisterium Linguæ obtinuisti, ac
Linguam tuam arcta in custodia con-
clusisti, precibus tuis gloriosis fac me
fugere omnem irrisiōnem, & sannas
omnes, ut nulli molestus, cum omni-
bus pacem custodiens, aeternam re-
quiem merear obtinere, Amen.

Pater noster, Ave Maria.

ORA-

MANVALE
ORATIO V.

DEUS, cui odibiles sunt detractores,
qui que monuisti, non commisceri
cum illis, nè repente consurgens per-
ditio eorum utrumque involvat. Rogo
te per B. Martyris tui JOANNIS, me-
rita, & sanctum ejus Linguae usum, li-
bera me à veneno detractionis, non
sint dentes mei arma, & sagittæ, aut
lingua mea gladius acutus, quibus læ-
dam, & occidam famam proximi, sed
sit sermo meus ad ædificationem com-
positus. & ab omni vituperio, aut cri-
mine alteri impingendo alienus.

B. JOANNES Nepomucene ! u-
stos linguae Exacte, doce me, Magne
linguae Magister ! linguam meam Cu-
stodire contra detractionis vitium, &
secretò detrahentem proximo fugere,
ac declinare, Amen.

Pater noster, Ave Maria,

ORATIO VI.

O Bone JESU! qui es via, veritas, &
vita, da mihi per merita B. Marty-
ris

PIETATIS.

195

ris tui JOANNIS, ut procul sit à me
omne verbum mendax, atque ante o-
mnia opera mea verbum verax præce-
dat me, ut in veritate ambulans pro-
cul semper à viis ejus recedam, qui
est ab initio mendax.

Beate Patrone fac me altè in ani-
mo retinere Apostoli monitum, ut de-
ponam mendacium, atque loquar ve-
ritatem cum proximo meo, Amen.

Pater noster, Ave Maria,

ORATIO VII.

Domine, qui dedisti lingvam homi-
ni bonum, ut in ea tibi DEO suo
benediceret, & nulli malum impreca-
retur; concede propitius, animam sem-
per ita præparare, ac in officio conti-
nere, ut tu, sicut promisisti, lingvam
gubernare non desinas.

B. Martyr JOANNES! cuius vene-
tor, atque exoscular sacratissimam lin-
gvam, qua Dominum semper benedi-
xisti, aliosque benedicere docuisti, o-
mnibus bene semper, nemini male un-
quam

quam es precatus; impetra mihi lingu^z
ab omni imprecatione liberam, ac im-
munem, A. Pater noster, Ave Maria

ORATIO VIII.

D^Om^Ine JESU Christe, qui dixisti,
sit sermo vester: est, est, non, non,
quod his abundantius est, à malo est.
Tribue per merita B. JOANNIS Ne-
pomuceni Authoritatē tui sancti No-
minis ità venerari, ut nec temerè, nec
falsò, aut injustè eā abutamur: sed ju-
remus in veritate, & in judicio, & in
justitia.

Sancte JOANNES Nepomucene
fac nos magnū Divino Numinī habe-
bere honorē, quia non erit impunitus,
qui super re vana nomen ejus assu-
pserit. Pater noster, Ave Maria,

ORATIO IX.

D^Om^Ine JESU, Rex pacifice, vera
pax nostra; Domine, in quo velut
in centro, ac summo bono suo mens
nostra invenit pacē, & quietē: cohibe,
queso, querulæ mētis meæ inquietudi-
nem,

nē, & tumultuantis animi affectū, &
per intercessionē mitissimi famuli tui
JOANNIS Nepomuceni fac me o-
mnē mei ipsius, & aliorū turbationis
occasionē fugere, & tibi tranquillo
corde servire.

Gloriose DEI Martyr B. JOAN-
NES Nepomucene! impetra mihi ab
eo, cujus vox foris non audiebatur,
qui calamū quassatū non contrivit, qui
non erat tristis, neque turbulentus,
sed mitis, & humiliis corde, ut nove-
rim molestas rerum quarumcunque
importunitates, & asperiora hominum
ingenia, æquanimiter ferre, nec ani-
mæ meæ pax ab illis sed à me ipso de-
pendeat, A. Pater noster, Ave Maria.

ORATIO X.

Domine JESU Christe, Domine sa-
pientissime, qui nec falli potes, &
quia justissimus es, corrumpi non su-
stines: miserere, quæso, per interces-
sionem B. JOANNIS Nepomuceni fa-
muli tui, mihi misero homini peccato-
ri,

ri, gratiamque concede potentem, ut non solum à lascivis, atque scurrilibus sermonibus absistam, verum etiam otiosa verba devitem, nè de illis me porteat in die judicii reddere rationem, ubi de omnibus malis, & otiosis verbis est reddenda.

B. JOANNES, gloriose Patrone, hanc mihi à DEO gratiam specialem exora, ut non solum ab illicitis, & inutilibus verbis abstineam; sed licitis etiam, & utilibus utar moderate, ac ita, ut verba mea DEO, tibique placeant, nec lèdant animam meam aut proximum scandalizent, Amen.

Pater noster, Ave Maria.

Ad M. D. G. B. V. M. H.
ac

OO. SS. Venerationem.

*** X*** (*)

BREVE COMPENDIVM CONTROVERSIARVM.

Pro eruditione discussum, contra re-
centes Lutheri, & Calvini sectari-
os, iussu ejusdem Serenissimi Prin-
cipis Coloniensis editum.

CONTROVERSIA I.

De vera Dei Ecclesia, & Fide.

QVÆSTIO I. Quid est vera Ecclesia.

A. Est omnium Christi fidem atque do-
ctrinam proficiuntum congregatio,
que suo uno & summo post Christum visibili
Capite & Pastore in terris gubernatur. quem
summum Pastorem Christus constituit.
Io: 21. Pasce agnos meos, pasce agnos meos,
pasce oves meas: sicut promiserat Matth:
16. Tu es Petrus, & super hanc Petram Ec-

QVÆSTIO II. Quae sunt nota vera Ecclesia?

A. Vera Ecclesia 1. debet esse visibi-
lis.

sis. Matt. 18. jubet Christus: ut si
peccaverit frater, post correctionem
privatum, & coram testibus factam
dicatur Ecclesia, quod si Ecclesiam non audi-
erit, inquit, sit tibi sicut Ebnicus, & Pa-
blicanus. Quomodo vero dicetur Ec-
clesiae: quomodo audietur, nisi sit vi-
sibilis? Porro in Scriptura comparatur
Ecclesia, rebus visibilibus, ut Montes
magni, qui implevit quiescam terram,
Dan: 8. 33. Regno a mari usque ad ma-
re diffuso. Is: 7. 8. Soli & Luna pleni:
Ps: 88. 38 &c. Præterea S. Chriſt: ho-
4. in c. 6. Is: Facilius, inquit, est solen-
extiugui, quam Ecclesiam obſcurari. Simili-
ter loquitur S. Aug: in Epist: 2. Ioan-
2. Vera Ecclesia non potest errare
in suis dogmatibus. Dicitur enim I.
Tim: 3. 15. Columna & firmamentum ve-
ritatis Matt: 28. 20. Christus ait. Eccle-
sia vobiscum sum omnibus diebus, &c. Lu-
ce 22. Ego oravi pro te (Petre) ut non
deficiat fides tua.

3. Ecclesiæ notæ sunt 1. Unitas &
Uniformitas in doctrina fidei 2. Sancti-
tas

tas vitae & morum. 3. Universalitas sive
ut sit Catholica. 4. Apostolica I. c. ab
Apostolis derivata. 5. Conversio genti-
um. 6. Miracula, &c.

QVÆSTIO III. Quid est Fides.

R. *E*st donum Dei ac lumen, quo illustra-
tus homo firmiter assentitur omnibus,
quaे Deus revelavit, & nobis per Ecclesi-
am credenda proposuit sive scripta illa sint.
sive non.

QVÆSTIO IV. Quæ nam de hac re- ra fide tenenda sunt?

R. *U*na est fides, in qua salvari possu-
mus. Eph. 4. 5. Unum corpus, &
unus spiritus, unus Dominus, una Fides,
unum Baptisma, unus D E U S, & Pater
omnium.

2. Necessaria est ad salutem. Mar: 16.
Qui vero non crediderit, condemnabitur.
Ioan: 3. Qui non credit, jam judicatus est.
Hebr: II. Sine fide impossibile est placere
Deo. Nec satis credere in Deum &
Iesum Christum, nam hoc etiam dæ-
mones

pones faciunt. *Luc. 2.*

3. Non sufficit sola ad salutem, sed
præterea requiruntur bona opera. *Iac:*

I. 4. *Videtis quoniam ex operibus justifi-
catur homo, & non ex fide tantum. Et mox*

v. 26. *Fides sine operibus mortua est.*

N.B. Quia vero textus hic Sole clari-
rior Lutheru non placet tanquam no-
va & suæ doctrinæ manifestè contrarius,
hinc Epist: S. Iacobi vocat stramine-
am to: 2 Ioleb fol. 19. p. 1. Non con-
siderans omnia, quæ in Sacra Scriptu-
ra sunt à Spir. S. esse. Accedit illud S.
Pauli ad Gal: 5. *Nam in Christo Iesu
neque circumcisio aliquid valet, neque præ-
putium, sed fides quæ per charitatem operat-
tur. Et i. Io: 2. Hæc est enim charitas
Dei, ut mandata ejus custodiamus Matt: 7.
21. Non omnis qui dicit mihi Domine, Do-
mine, intrabit in regnum calorum, sed qui
facit voluntatem Patris mei, &c. Matt: 19.
27. *Si vis ad vitam ingredi, serva mandata.**

OBJECTION. Rom: 3. 28. dicitur?
*Arbitramur enim justificari hominem per fa-
dem (solam) sine operibus legis.*

Fatetur

Fatetur Lutherus ipse tom: 4 Vit.
temb. f. 476. à se verbum illud (ſol-
lam) textui insertum esse, quod nun-
quam fecisset; si absque eo sectione ſu-
am tueri potuiffet. ¶ 2. Ab Apoſto-
lo illic per opera legis intelligi mora-
lia, & mere politica opera, quæ viri-
bus naturæ, & ante ſuceptam fidem
fiant, ut ostendat, neque Iudeos
ex nuda Mofaicæ legis obſervatione,
neque gentiles propriæ bona op̄ri
ante fidem Christi ſuceptam patrata
iustificari posſe.

4. Non omnia ſunt Scripta ad fidem
hanc pertinentia, ſed etiam multa ver-
bo tradita. Unde præter Scripturam
admittendæ ſunt traditiones 2. Thes.
2. 14. Itaque fratres ſtate & tenete tradi-
tiones quas didicistis ſive per sermonē, ſive
per Epifolam noſtram Ioan: 21. 25. Sunt
& alia multa, que fecit Ieſus quæ ſi ſcriban-
tur per ſingula, nec iſipm arbitrio mundum
capere poſſe eos, qui ſcribendi ſunt libros.
Tertul. de corona mil: c. 4 Ubi ho-
rum inquit, & hujusmodi disciplinarum p

legem expositiles: Scripturarum, nullam in-
venies. Traditioni tibi pretenditur autrix,
consuetudo confirmatrix, Fides observatrix,
G. Duplices verò sunt in Ecclesia
Romana traditiones: aliæ Apostolicæ,
aliæ Ecclesiasticæ, illæ solæ sunt, quæ
partem habent cum Scriptura Sacra
auctoritatem, licet & posteriores ma-
gno in pretio sunt habendæ.

QVÆSTIO V. An scriptura clara sit?
an obscura?

R. Obscura est in multis locis & dif-
ficilis intellectu, ut fatetur S.
Petrus 2. Petr. 3. In quibus (Epistolis S.
Pauli) sunt quadam difficultas intellectu, que
indocili & instabiles depravant, sicut & ce-
teras Scripturas ad suam ipsorum perditio-
nem. Act: 8. 33. Cum Philippus ex
Eunucho Candacis Reginæ Æthyo-
pum quesiisset: Putasne intelligis que le-
gis: ille respondit: & quomodo possum, si
non aliquis ostenderit mibi? Nihil in Scri-
ptura vel obscurum, vel dubium es-
se, ipsi Scripturæ, ut ex Ep: Petri p^a-
ter,

ter, & communi sensui & experientiae repugnat: alioqui enim non ita assidue desudarent in multis ejus locis erudiendis illustrandis, confirmandis, omnes scholæ, & Doctores utriusque Religionis.

Obijciunt: hoc loco nobis hæretici, quod prohibeamus legere Scripturam contra Christi præceptum, Io. 5. 39. Serutænini Scripturas, quid vos putatis in ipsis vitam eternam habere. Et 17. II. dicitur de Berœensibus, quod quotidie scrutati fuerint Scripturas, si hec ita se baberent: &c. Ecclesia Catholica nullibi prohibet legere Scripturam, imò potius svadet & hortatur. Sed merito ante aliquot annos Laicis prohibuit, & adhuc prohibet, legere ex biblia, que passim tam diverso idiomate, juxta tam diversorum capitum & phantasiarum interpretationes sunt edita, nè quis forte eorum lectione & perversa ac subdolâ interpretatione in errorem inducatur. Et certè fas est Ecclesiæ prohibere lectionem Scripturæ

tarum ijs, qui eas pro suo arbitratu &phantalia volunt interpretari. Nemini cæteroqui est prohibitum bene veria & approbata Biblia legere.

QVÆSTIO VI. *Quis Iudex sit dubiorum circa Scripturam occurrentium?*

A. Judex horum dubiorum & controversiæ nec ipsa Scriptura, nec privatius cuiusque spiritus (ut volunt Adversarij) esse potest. Sed ab Ecclesia, vel per Pontificem, vel per legitima Concilia ferenda est sententia, juxta verbum, tum scriptum, tum traditum. Dicit id ratio, & praxis ab Apollinarum tempore.

QVÆSTIO VII. *An sit aliquod visibile caput Ecclesiæ in terris præter Christianos?*

A. Affirmative & primum quidem ut sup: diximus, fuit S. Petrus, Matth: 16. Tu es Petrus, Ge. & Ioann. 21. Pasci agnos & oves meas. Haic successerunt in eodem officio legitimè ele-
cti

Eti Romani Pontifices circiter 241. ad
hæc usque tempora.

Dices. S. Petrus nunquam Romæ fu-
it, quomodo ergo Romanus est Pontif: & quomodo Romani Pont: eius legi-
timi Successores? *¶* Primam Epist: à S. Petro datam & scriptam esse Ro-
mæ, quæ in ea Epist: nomine Babilo-
nis insignitur, propterea, quod Chri-
sti fides nondum in ea florefet, testa-
tur id S. Hier. de Viris illustr: in Mar-
co, qui ulterius l. cit. in Petro diser.
tè asserit S. Petrum 25. annis Romæ
resedisse, & Simonem Magnum profi-
gasse. Huic consentit S. Ambr. l. 3. de
Sacram: c. 1. S. August. l. 2. contra
lit: Petil: c. 5.

CONTROVERSIA II.

De observatione mandatorum Dei,
& bonis operibus.

*QVÆSTIO I. An homo ea possit
observare?*

*H*omo divina gratia adiutus auxilijs
potest observare mandata Dei Matt:

II. Iugum meum suave est, & opus meum leve. **Io.** 5. 5. Et mandata eius gravia non sunt. **Phil.** 1. Omnia possum in eo, qui me confortat. Confirmatur exemplo eorum qui Dei legem perfectè servaverunt. **Gen:** 6. Noe vir justus & perfectus fuit in generationibus suis, cum Deo ambulavit. Idem dicitur de Davide, Iosia, Zacharia, & Elisabeth, &c.

QVÆSTIO II. An bona opera sint
necessaria ad salutem?

¶ **I** Am supra controv: 1. q. 4. probavi, præter fidem ad salutem requiri bona opera, & ex operibus justificari hominem, non ex fide tantum.

Conclades. Opera bona esse meritoria vitæ æternæ. **Eccl:** 16. 15. **Omnis misericordia faciet locum unicuique secundum meritum operum suorum.** **Rom:** 2. 6. Qui (Deus) reddet unicuique secundum opera ejus **Matth:** 16. 27. Tunc reddet (illis hominis) unicuique secundum opera sua. **Apoc:** 22. 13. Ecce venio citio, & merces mea mecum est, reddere unicuique secundum

secundum opera sua. I. Cor: 2. 3. 8. Unis-
quisque autem propriam mercedem accipiet,
secundum suum iaborem. I. Tim: 4. Repre-
sita est mihi corona justitiae, &c.

Dices. Præmium seu vitam æternam
non dari nobis ex merito aut dignita-
te operum nostrorum, sed ex mera
gratia & liberalitate Dei iuxta illud
Rom: 6. 23 Gratia autem Dei vita æter-
na. &c. Hoc loco nihil aliud velle
Apostolum (ubi ait contra eos, qui ni-
mum fidebant operibus legis & na-
turæ) quam quod omne meritum no-
strum, cui redditur à Deo præmium,
oriatur & promanet ex gratia gratis &
indignis data, tanquam ex semine &
radice quod non obstat, quo minus in-
terveniente divinâ acceptatione, &
promissione homo justus, & amicus
Dei verè ac digne per sua opera me-
reatur vitam æternam. Hinc pulchre
S. Aug: Ep: 103. ad Sextum post init.
Nullae igitur sunt merita justorum? sunt
plane, quia justi sunt, sed ut justi fierent,
merita non fuerunt. Sicut dicit Apost: Rom:

) a 6 (

3. Inſtit.

3. Iustificati gratis per gratiam ipsius. Id est
ib: ante med: Cum Deus coronat merita
nostra, nihil aliud coronat, quam munera
sua. quia in operibus nostris, quæ cum
divina gratia facimus, nihil est no-
strum, quod non sit Dei, nihil vicil-
sim est Dei, quod non sit nostrum,
qui illa libere agimus.

CONTROVERSIA III.

DE SACRA MENTIS.

QVÆSTIO unica; Quot sunt
Sacramenta?

¶ Septem sc: 1. Baptismus. 2. Con-
firmatio. 3. Eucharistia. 4. Penite-
tia. 5. Extrema uincio. 6. Ordo. 7. Ma-
trimonium. Quæ omnia sunt signa visi-
bilia invisibilis gratiæ ad nostram san-
ctificationem divinitùs instituta, quod
nomine Sacramenti novæ legis intel-
ligitur. De Baptismo & Eucharistia o-
mnes convenient esse Sacra menta, de
reliquis probatur.

1. De Confirmatione, ex Act: g. 15.

Oruaderunt

Omnis erunt (Petrus & Ioannes) pro ipsis
qui Samariæ receperunt verbum Dei
ut acciperent Spiritum Sanctum: nondum
enim in quenquam illorum venerat, sed
baptizati tantum erant in nomine Domini
Iesu. Tunc imponebant manus super illos,
et accipiebant Spiritum S. Act: 19. Et cum
imposuisset illis manus Paulus, venit Spir-
itus S. super eos. 2. Cor: 1. 21 Qui au-
tem confirmat nos vobis est in Christo, et
qui unxit nos Deus; qui et signavit nos, et
dedit pignus Spiritus in cordibus nostris.

II. De Pœnitentia ex Ioh: 20. 22. Acci-
pite Spiritum S. quorum remiseritis peccata
remittuntur eis, et quorum retinueritis, re-
tentur sunt. Matth: 18. 8. Quocunque alli-
gueritis super terram, erunt ligata et in
celo, et quocunque solveritis super terram,
erunt soluta in celo. Ubi observa, quod
idem ipse, qui dixit Matth: 28. 19 Entri-
tes docete omnes gentes, baptizantes eos in
nomine Patris et filii et spiritus sancti: accipipite
spiritum S. quorum remiseritis, et cur
itaque potestas baptizandi hucusque
in Ecclesia permanuit, et non per-
manerit

manserit potestas remittendi peccata? Certè Lutherus de cap: Babyl: admittit poenitentiam tanquam tertium Sacramentum. Praxis Confessionis confirmator ex Act: 19. 18. Multi credentium veniebant confiteentes & annutiantes a Elia suos. Multi autem ex eis, qui fuerant curiosi seclati, contulerunt libros & combusserunt coram omnibus, &c.

Dices Quis potest dimittere peccata, nisi filius Deus Marc. 2. 7. Luc. 21. Ber Deus auctoritate propriâ remittit peccata, eamque potestatem Christus homini concessit, uti fatetur Matt: 28. 18. Data est mihi omnis potestas in cœlo, & in terra. Ipse denique eandem potestatem delegavit suis Apostolis, & in ipiis ac per ipsos eorundem legitimis successoribus. Ioan: 20.

III. De extrema Unctione. ex Iac: 5. 14. Infirmatur quis ex vobis inducat Presbyteros Ecclesia, & orent super eum, ungentes eum óleo in nomine Domini, & oratio fidei salvabit infirmum, & alleviabit eum Dominus: & si in peccatis sit, remittentur
oīr.

ei. Certè Calvinus tr. de modo re-
form, Eccl. fatetur, Extremam unctio-
nem tempore Apostolorum habitam
pro Sacramento.

IV. De Ordine. ex 1. Tim: 4. 14.

Noli negligere gratiam, qua est in te, qua
data est tibi per Prophetam, cum impositi-
one manuum Presbyterij Ibr: c. 5. 22. Ma-
nus cito nemini imposueris. Et 2. Tim: 1.
6. Propter quam causam admoneo te, ut
resuscites gratiam Dei, qua est in te per im-
positionem manuum mearum. Act. 6. De-
scribitur, quomodo septem Diaconi
electi & ordinati, hos statuerunt ante
conspicuum Apostolorum, & oran-
tes imposuerunt eis manus. Calvinus hb:
4. inst. 24. ss: 20. aliquo modo fate-
tur, ordinem esse Sacramentum; id ta-
men admittere nolunt eiusdem asse-
clæ, qui à sœculari Magistratu præten-
sum suum presbyterium, quod exer-
cent accipiunt contra doctrinam A.
Postoli. Heb. 5. 4. Nec quisquam sumit
sibi honorem, sed qui vocatur à Deo tan-
quam Aaron.

V. De

V. De Matrimonio. ex Eph. 5. 31:
Propter hoc relinquet homo Patrem, & Ma-
ternem suam, & adhaerabit uxori sua: & es-
sunt duo in carne una, Sacramentum hoc ma-
gnum est, ego autem dico in Christo & in
Ecclesia. Ubi contra SS. Hier: Aug: &
Chrys: interpretationem pro voce Sa-
cramentum substituunt Reformati. My-
sterium.

CONTROVERSIA IV.

De S. Eucharistia.

QVÆSTIO I. An Christus sit veré in eadē?

Pars affirmativa luculenter pro-
bata est alibi, & confirmatur
hic Matt: 20. 26. Accipite & comedite,
hoc est Corpus meum. Marci. 14. 12. Si-
mitem, hoc est Corpus meum. Luc: 22. Hoc
est Corpus meum quod pro vobis datur.
Matt: 26. 28. Hic est enim Sanguis meus
novi testamenti, qui pro multis effundetur
in remissionem peccatorum.

Quæ verba ita clara sunt, ut nullus
illis tropus aut figura sine violentia &
sine

sine iniuria Christi affigli possit, ut
potè quæ legem & testamentum con-
tingant, in quibus legislator & testa-
tor, quantum fieri potest, omnem im-
proprium loquendi modum cavere
debet, ne det ansam litium. Cum er-
go Christus tam expresse dicat, id,
quod tradit Apostolis ad manducan-
dum & bibendum, esse Corpus suum quod
pro nobis datur, sc: ad illudendum &
flagellandum, & crucifigendum, &c.
Sanguinem, qui effundetur in remissionem
peccatorum, certum quoque sit, non es-
se datum panem ad illudendum, &c.
nec effusum vinum in remissionem
peccatorum. Sequitur certum esse,
hoc quod Christus dedit Apost. suis
in ultima cœna, non fuiss' panem nec
vinum, sed verissimè, propriissimè ac
realissimè Corpus & Sanguinem suum.
Accedit, quia iden proposita loquendi
modus est, Hoc est Corpus meum, Ec. Qui
est Matt: 26. 27. Hoc est Filius meus dilectus,
quæ verba nemo nisi propriissimè in-
telligit. Nec dixeris cum N. cōdemō.

Quo

Quomodo possunt haec fieri? Io. 3. 9. Aut
cum Iudeis: Quomodo potest hic nobis car-
nem suā dare ad mēnducandum? Io. 6. 53.
Quia apud ipsum non est impossibile omne
verbū Luc: 1. 37. & rectè S. Aug: E-
pist: 2. ad Volusianum. Denuo Deū ali-
quid posse quod nos fateamur investigare non
posse; in talibus enim omnis ratio facti, o-
mnipotentia facientis est. Hinc etiā reiici-
tur duplex error Lutheranorum, alter
eorum, qui dicunt simul cum Corpore
& Sangvinae Christi manere panem &
vinum, quia hoc est impossibile, si ve-
ra sunt Christi verba: *Hoc est Corpus me-*
um: est Sangvis meus, ideo Eccles: Cath:
semper credidit in Eucharistia Tran-
substantiationem, sive veram & realem
conversionē totius substantiæ panis in
substantiam Corporis Christi & sub-
stantiæ vini, in substantiam Sanguinis
ejusdem. Alter error est eorum, qui
volunt non esse Corpus Christi, in
Eucharistia, nisi dum sumitur: quod
si ita esset, falsa fuissent Christi ver-
ba, dum ea protulit tenens in mani-
bus Sacram Eucharistiam. Dicor

Dices. Christus dicitur Matth: 26.
Marc: 14. accepisse panem, & dedisse discipulis. Et S. Paulus 1. Cor. 10.
16. Panis quem frangimus, nonne participatio Corporis Domini est? **E**. Sicut aqua,
quam Christus in Cana Galileæ mutavit in vinum, adhuc post conversionem dicitur aqua. Et Luc. 7. 22. dicit Christus *Caci vident, claudi ambulant,*
G. Ita & Corpus Christi etiam post consecrationem adhuc dicitur panis.
Adde quod Hebræi quidquid comedibile est, vocare soleant panem. Nec inviti nominamus S. Eucharistiam panem cum addito videlicet. *Panem cœlestem,*
Panem Angelorum, *Panem vivum,* qui de celo descendit, **G**. Ut saepius nominantur Io. 6. ubi etiam disertè ait Christus v. 56. *Caro mea verè est cibus, & sanguis meus verè est potus.* Frustra autem conatur Calvinus evincerè contra omnes SS. PP. & DD. capite illo 6. Ioan: non agi de Eucharistia.

Dices. 2. Io. 6. 64 dicitur: *Spiritus est, qui vivificat: caro non prodest quidquam:*

quæm. verbæ, quæ ego locutus sum vobis;
Spiritus & vita sunt. **¶** Christus hæc
dixit ad eos, qui in verbis eius scan-
dalizati sunt, dum apprehendebant,
quasi carnem eius instar carnis bovinæ
devoraturi essent, & nimis carnaliter
omnia intelligebant, hos instruit &
docet, carnem suam non esse cibum
corporis, sed animæ; quod nihil im-
pediat, quod minus verè sit præsens.
Nomine itaque carnis illo loco non
intelligitur Caro Christi, nam hæc
immolata pro nobis profuit toti mun-
do, sed intelligitur carnalis intelligen-
tia & affectus; sicut in simili Matt: 16:
17. Christus dicit Petro: Caro & sa-
gvis ~~non~~ revelavit tibi. Hinc S. Chrys.
hom. 46. in Ioan. Quid est: Caro non
prodest quidquam! Nun de ipsa carne
dixit? abit, sed de his, qui carnaliter acci-
piunt, quæ dicuntur, & de carnali auditu.

Dices. 3. Mie. 16. dicitur Christus
sedere à dextris Dei, ergo non potest
esse in Sacramento. **¶** Nego conse-
quentiam, quia divinæ virtuti nullo
modo

modo repugnat, idem Corpus esse si-
mul in diversis locis; non e Christus
simul erat in cælis, quando adfuit Sau-
lo à quo yesus & auditus est in terris,
Act: 9 & Act: 23 11. Sequenti autem
nocte assistens ei (Paulo) Dominus Ec.

Dices. 4. Verbum Est, sum, apud
Hebræos idem valet, quod significat,
ut videre est, Io. 10. 7 Ego sum ostium
ovium Ioan. 15. 1 Ego sum vitis, Ec.

R. Cum S. Aug. l. 3. de doctr.
Christ, c. 9. &c. 10 & alijs passim SS.
PP. in explicandis & intelligendis
Scripturis Sac: sequendum esse sen-
sum literalem & proprium, earumque
significationem planam & obviam,
quotiescumque id non repugnat mani-
festè alicui veritati ex certiore reve-
latione aut traditione divina, vel de-
finitione Ecclesiæ, vel lumine natu-
rali: nihil autem huiusmodi sequitur;
si in verbis Christi: *Hoc est Corpus me-
um*, li, Est, sumatur propriè planè &
obviè, ergo sic sumendum est; repu-
gnat autem in alijs adductis locis, (li
Est)

Ist⁹ sumere propriè, planè, & obviè
Dices. 5. Christus *Luc. 22 19.* di-
xit *Hoc facite in meam commemorationem.*
Uti etiam S. Paulus testatur *1. Cor. 11-*
14. Ergo non est præsens Christi Cor-
pus. **¶** Nego conseq. quia Christus
hoc loco non præcipit, ut solūm Cor-
poris eius meminerimus, sed ut su-
mendo simili modo, ut in Cœna sum-
pserunt Apostoli, Christi verum &
realiter præsens Corpus & Sangvi-
nem, recolamus simul memoriam Pa-
ssionis & mortis eius, ut distingui-
tus indicat Apost. loc. cit. v. 26. Quoties-
cunque enim manducabitis panem hunc (vi-
del. vivam qui de cælo descendit, *Io. 6.*)
G calicem bibetis, mortem Domini annun-
tiabitis, donec veniat. In hunc finem in-
stitutæ sunt omnes illæ Ceremonæ,
quibus in Sacrific. Missæ utitur Ec-
clesia, in hunc item finem serviunt
collectæ illæ preces à fidelibus devo-
tis adhibendæ ante & post commu-
nionem.

Dices. 6. Nonnulli SS. Patres faten-
tur

etur in hoc Sacramento esse signum & figuram Corporis Christi. **N.** *Esse signum* alicuius rei, non excludit rem ipsam aut præsentiam eius, possunt enim esse simul res & signum eius. Sic Matt. 3. 16. Columba visá super Christum, signum fuit Spiritus S. qui tamen ipse revera ibidem fuit præsens. Et passim in Officinis mercatorum expositæ in valvis merces signa sunt mer- cium ejusmodi venalium, quæ simul tamen re ipsa ibidem in valvis sunt.

Dices. 7. Repugnat cultui & reverentiæ, quam Christo debemus, ut Corpus eius dentibus conteratur, aut à muribus corrodatur, &c. **N.** Hic crassus & carnalis error est Capharnaïtarum, quasi Corpus glorificatum æquè sit passibile & ijsdem affectionibus obnoxium, quibus Corpus nostrum mortale. Sicut enim clausis januis ingressum est Christi Corpus contra ullam læsionem, ita in hoc Sacramento semper manet illæsum. Sola peccata sunt, quibus cultus hic debitus imminuitur.

Dices,

Dices. 8. S. Aug. ait tract. 26. in Io.
Qui credit in eum, manducat. Ergò sola
fide & non realiter est in Eucharistia
piæiens Corpus Christi. ¶ Qui lo-
cum istum S. Doctoris obijcit, aut tra-
ctatum totum non legit, aut non in-
lelligit; clarum enim est, velle eum
solum indicare, nos tunc cum fructu man-
ducare, quando cum viva fide manducamus;
sine hac, manducationem quasi nul-
lam censeri. Declarat hanc suam men-
tem eodem loco per exempl. He-
merroissæ; quæ tetigit simbriam Chri-
sti: interrogavit tunc Christus, quis me
tetigit, indicans, quasi ab illa sola fuisset
tactus, cum tamen à turba com-
primeretur. Sed illa muliercula, cum
fide viva illum tetigit, quod quia re-
liqui non fecerunt, habiti sunt tan-
quam si non tetigissent. Ita & nos
censemur non manducare, dum sine
fide manducamus.

QVÆSTIO II. An liceat sub una

specie communicare?

P. Licit, prob. I. Quia sub una spe-

cie

cie æquè totus Christus accipitur, atque sub utraque; nam licet vi verborum solùm sit præsens Christi Corpus sub speciebus Panis, & Sangvis sub speciebus vini: per concomitantiam tamen propter unionem hypostaticam & Corpus, & Sangvis, & totus Christus sub utraque specie continetur. 2. Quia quod de hoc Sacramento dicitur: sub utraque specie, dicitur de eodem sub una. Io. 6 33. Hic est enim panis, qui de celo descendit, & dat vitam mundo. Et v. 40. Hic est panis, de celo descendens, ut si quis ex ipso manducaverit, non moriatur, v. 52. Si quis manducaverit ex hoc Pane, vivet in eternum. 3. Christus ipse hoc Sacramentum dedidit sub sola specie panis euntibus in Emmaus Luc. 24. Ut volunt SS. Hieronim. Aug. Chrys. & alij 4. Primi Christiani sub una specie communicarunt, ut legitur Act. 2. Erant autem perseverantes in communicatione fractionis Panis. Deinde constat ex Historia Eccl. quod in primitiva Ecclesia Eucharistia

b (

stiam

stiam sub una specie secum tulerint
domum, è collo gestari, lincto
involutam custodierint, ut in necel-
sitate seipso munirent, &c. 5. Venia-
que ex nullo loco Scripturæ probari
potest à Christo præceptam esse Com-
munionem sub utraq; specie.

Quod autem Sacerdotes in Sacrifi-
cio Missæ utramq; speciem sumant,
idcirco sit, quia Sacrific: est secun-
dum ordinem Melchisedech, qui pa-
nem & viuum obtulit. Gen. 14. 4. Quia
nomine totius Ecclesiæ præsentim
præsentium Deo offertur. Cæteroqui
etiam Sacerdotes, quando ipsi non sa-
crificant, ut Die Iovis sancto, sub u-
na specie videlicet Panis hoc Sacra-
mentum accipiunt. Nec per hoc, qui
sub una solùm specie communicant
quoquam spolianiur, quod ijs ex Chri-
sti institutione aut præcepto debetur,
quia & manducant eius Carnem, &
bibunt eius Sangvinem, cùm Corpus
Christi, quod accipiunt, non mortu-
um, sed viuum sit, hoc autem sine

San-

Sanguine esse non potest. Ac proinde
jure potuit Ecclesia præcipere, uti
præcepit, ad maiorem unitatem & u-
niformitatem, ut Sacra Eucharistia
non nisi sub una specie distribueretur,
præcipue ad evitanda varia incom-
moda & irreverentias, quæ accidere
possunt, si sub specie vini distribue-
retur.

Dices: Aliqui Pontifices agnoverunt
præceptum de utraque specie, ut *Leo*
& *Gelasius*, &c. ~~p.~~ Iili quidem suo tem-
pore præceperunt Communionem
sub utraque specie, non idcirco, quod
agnoscerent ea de re præceptum Chri-
sti, sed ut se opponerent Manichæis,
qui volebant vinum non esse à Deo,
sed à Diabolo, adeoque sub specie vi-
ni, non contineri Christi Sanguinem,
proinde à sumendo Calice abstine-
bant. Cæterum Ecclesiæ Christus li-
berum reliquit vel unam, vel utram-
que speciem percipere.

De Sacrificio Missæ Quod prædixit
Malachias c. i. II. ab Ortu Solis, usque
ad occasum

ad occasum, magnum est nomen meum in ges-
tibus, in omni loco sacrificatur, & offerunt
nominis meo oblatione munda. Et Daniel. c.
xi. v. 31. prædictit, quâ ratione Anti-
christus sublaturus sit juge Sacrifici-
um. Ergo eiusmodi sacrificium in Ec-
clesia in illum usque diem esse debuit.
Sacrificium hoc à Christo institutum
est. Luc. 22. 19. quando dixit. Hoc
facite in meam commemorationem. Et ho-
die dum in Ecclesia asservantur Li-
turgie Apostolicæ, Romana à D. Pe-
tro. Hierosolymitana à D. Iacobo. A-
lexandrina, à D. Marco. Æthiopica. à
Mathæo tradita, & conscripta, &c.

CONTROVERSIA V.

De veneratione & invocatione
Sanctorum.

QVÆSTIO unica. Quid de hac sen-
tiendum?

¶. Veneratio, & invocatio Sancto-
rum licet necessaria non sit ad
salutem (nec enim hoc docent Catho-
lici)

licet) est tamen utilis, & licita, & pia.
Utilis, quia multa possumus per eorum
intercessionem impetrare: Licita, quia
conformis Scripturæ & praxi antiquæ
Ecclesiæ & SS. Patrum: Pia, quia San-
cti eam ob dignitatem & sanctitatem
suam merentur. Ultima pars constat.
Prima manifesta est ex Historijs San-
ctorum, quibus nolle credere, est fi-
dem omnem è mundo tollere. Et se-
quitur ex 2 parte, si enim scriptura
confirmat invocationem Sanctorum,
confirmat etiam eius utilitatem fru-
stra enim invocatur, a quo nihil spera-
tur auxiliij. Confirmatur ex eo, quia
Angeli & Sancti orant pro nobis. Nam
Zach. 1. 12. Respondit Angelus Domini &
dixit: Domine exercituum usquequo tu non
misereberis Ierusalem, & urbium Iuda, qui-
bus iratus es, iste iam Septuagesimus annus
est. Tob. 12. 1. 2. dixit Raphael: quan-
do orabas cum lachrynis & sepeliebas mor-
tuos, & derelinquebas prandium tuum, ego
obtuli orationem tuam Domino: Apoc. 5.
8. Viginti quatuor seniores ceciderunt coram

Agno, habentes singuli citharas & phialas
aureas plenas odoramentorum, qua sunt e-
retiones Sanctorum Confirm. 2. quia in
Scriptura legimus, à viventibus San-
ctorum merita interposita esse ad im-
petranda quædam à Deo. Sic Dan.
3. 35. In fornace Babylonica orabant
tres illi Iuvenes. Neque auferas miseri-
cordiam tuam à nobis propter Abraham dile-
ctum tuum, & Isaac servum tuum, & Israel
Sanctum tuum. Ex his etiam probatur
tertia pars, & confir. primo ex Gen.
48. ubi Jacob scribitur Angelum Do-
mini invocasse. & v. 16. Angelus. in-
quit, qui eruit me de cunctis malis, bene-
dicat pueris istis: & invocetur super eos no-
men meum, nomina quoque Patrum meorum
Abraham, & Isaac, &c. Praxis vero Ec-
clesiae constat ex Liturgijs primævæ
Ecclesiae. Ex PP. sufficiat Origenes,
qui in Lament. Incipiam, inquit, me
genibus prosternere & deprecari universos
Sanctos, ut mibi non audenti petere Deum
propter vicinitatem peccati, succurrant.
Aliorum testimonia passim extant.
Confir.

Confir. 2. ex eo quia licet invocare.
Sanctos in hac vita, ut constat ex 1.
Reg. 7. 8. Dixerunt que ad Samuelem, ne
cesses clamare pro nobis ad Dominum Deum
nostrum, ut salvet nos. Job. 42. 8. ait De-
us Job autem servus meus orabat pro vobis:
faciem eius suscipiam. Qc. Cur ergo non
liceat invocare beatos.

Dices 1. Nesciunt SS. quid agatur
nobiscum, ut prob. ex Isa 63. Abraham
nescivit nos, & Israel ignoravit nos. Eccl.
9. 3. Mortui verè nihil neverunt amplius.
¶ Nego assumptum, nam Luc: 15. di-
cuntur. Angeli gaudere super peccatore
pœnitentiam agente; ergo debent scire.
Ad prob. 1. ¶ Ille modus loquendi
(Nescio vos) usitatus est, si quando ira-
ti, nolumus succurrere, ut sœpè mere-
tur (inquit S. Hier.) humana malitia.
Cæteroquin Abraham satis scivit, quid
dives Epulo fecisset in vita sua, &
quid passus erat Lazarus, ut patet ex
Luc. 16. Et demus, Abraham, &
Isaac tunc ignorasse, cum nondum
essent in gloria, inde non sequitur

jam beatos similiter ignorare. Quo-
modo enim potest Deus amicis suis,
quibus seipsum & Verbum suum, &
in Verbo facta per Verbum velut in
speculo clarè videnda præbet, non
etiam communicare scientiam eorum
quæ ad ipsos spætant. Ad 2. **v.** il-
lud Salomonis vel intelligi de mortuis
morte æterna. h. e. damnatis, vel
quod ex se & naturali modo sine Dñi
revelatione nihil noverint, vel quod
amplius. h. e. nihil novi addiscant;
vel loquitur ibi (uti freqventer solet)
in persona insipientium.

Dices 2. Apost. ait 1. Tim. 2. Unus
est mediator Dei & hominum, homo Iesu
Christus. **v.** Subdolè hoc loco agunt
hæretici, quia omittunt. quod imme-
diatè sequitur; Qui dedit redemtionem
semetipsum pro omnibus. Qualem media-
torem certum est non esse nisi unicum
Christum, quod non obstat, quod mi-
nus Sancti sint Mediatores secundarij,
scut ipse Apostolus Moysen Media-
torem vocat Gal. 3.

Dices

Dices 3. Apoc. 22. 9. Angelus Ioannem cum ipsum adorare vellat, prohibuit. & Recte prohibuit quia Iohannes putavit, apparere sibi Christum, quem tanquam Deum adorare volebat, ut docet S. Aug. q. 16. in Gen. Sed nec Angelos, nec uilos Sanctos Ecclesia colit, aut adorandos docet cultu latriæ soli Deo debito.

Dices 4. Ecclesia Romana non tantum ait. S. Maria ora pro nobis: sed etiam: Miserere mei; Spes mea, Refugium meum, Vita mea, & quæ soli Deo debentur. & Illi loquendi modi nihil derogant Deo, cum solam petamus, ut misereantur nostri, & juvent intercedendo apud Deum, sicut etiam Job clamat: Miseremini mei, saltem vos amici mei, nec per hoc amicis suis aliquid tribut soli Deo debitum:

CONTROVERSIA VI. De cultu & veneratione Sacrarum Reliquiarum, & Imaginum Sanctorum.

QUESTIO I. An Reliquias Sancto-
rum venerari liceat:

Affirmative. Quia iustorum cor-
pora Spiritus S. habitacula fu-
erunt, & electaque instrumenta, per quæ
Deus mira operatus est, & quæ ipse
honorat, per ea beneficia præstando
hominibus: sic attractis ossibus Elisei
mortuus resurrexit: 4. Reg. 13. Per
semicinctia & sudaria S. Pauli infirmi
multi sanati sunt. 47. 10. Mulier He-
morrhossa tangens Christi fimbriam,
curata est. Matt. 9. Custodit Dominus o-
mnia ossa eorum. Ps. 33. Hinc Deus ipse
sepelivit corpus Moysis Deus. 4. 6.

Dices. Matt. 23. 20. Væ dicitur Scri-
bis & Phariseis, quod ædificant se-
pulchra Prophetarum, & ornent mo-
numenta iustorum. **N**. Christus hoc
loco solum reprehendit hypocrisim
& speciem sanctitatis, quam simula-
bant Pharisei, ut patet ex Luc. c. 21.
ubi dicit: seftificamini, quia consentitis o-
peribus Patrum vestrorum, qui illi Proph-
etas occisi.

tas occiderunt, vos autem adificatis eorum
sepulchra.

QVÆSTIO II. Quid de Imaginibus
tenendum?

A. 1. Deus non omnino prohibuit
fabricam & usum imagi-
num, sed tantum nè adorentur tan-
quam idola. Nam Deus ipse Exod.
25. jussit fieri duos Cherubim aureos,
& productiles ex utraque parte ora-
culi. Salomon curavit in Templo fieri
Cherubinos, & Leones, & Palmas,
quasi similitudinem hominis stantis,
&c. 3. Reg. 7. 36. Itaque finis, qui in-
tenditur per imagines, facit opus il-
lud bonum, aut malum. Proinde Sa-
lonon bene fecit construendo illas
imagines; Ieroboam male, fabricando
vituos aureos in Bethel. 3. Reg. 12.

A. 2. Etiam honorati possunt ima-
gines, quia honor ille non tribuitur
lapidi, ligno, coloribus, alijsque ma-
terialibus, sed illi, qui per imaginem
repræsentatur Sanctus, & qui ob vir-

gares & sanctitatem honore dignus
est, immo in Sanctis honoratur Deus,
cuius virtus & potentia in Sanctis re-
lucet.

Dices. 1. Ioannes Ep. 1. c. 5. 21. Fi-
lioli, ait. custodite vos a simulacris. &
Monet conversos a te Ethnicos, ne
redeant ad idolatriam.

Dices. 2. Saltem in hoc delinquit Ec-
clesia Romana, quod etiam Dei &
Sanctissimae Trinitatis Imagines pro-
ponat, quia hoc penitus prohibetur,
Isai 40. 13. Cui ergo similem fecistis De-
um? aut quam Imaginem ponetis ei, Ge-
r. Hoc loco Deus non prohibet ima-
gines sui; sed solum ostendit, non
posse Dei naturam aut essentiam per
ullam imaginem, ut in se est repræsen-
tari, quod etiam credit Ecclesia Ro-
mana, nec enim illa intendit, per Dei
& SS. Trinitatis propositas imagines
eius naturam explicare, sed memo-
riam tantum eiusdem & cultum ac ve-
nerationem excitare. Accedit, quod
ipsa SS. Trinitas in Scriptura se ali-
quando

quando in imagine & similitudine exhibuerit. Sic Deus Pater in specie senis apparuit Danieli. c. 3. Filius in similitudinem hominum factus & habitu inventus, ut homo. Phil. 2. 7. spiritus S. in specie columbe. Matth. 2.

Dices. 3. Malè item fit, quod ante imagines provolvamus in genua easque adoremus, cum solus Deus adorandus sit. &c. Per illam genuflexionem non adoramus lignum & lapides &c. ut falso nobis imputant adversarij, apud rudes insimulando nos idcirco Idololatriæ; sed cultus noster dirigitur immediate quidem ad Sanctos, quorum imagines repræsentantur, & quorum patrocinium imploramus; mediately autem & ultimata tendit in Deum, à quo solo velut largitore bonorum omnium id, quod petimus, consequi speramus intercedentibus & patrocinantibus Sanctis. Deinde an non Deus ipse jussit in veteri lege adorare scabellum pedum suorum, arcam

) b7{ & propri-

& propitiatorium? Ps. 98. 3. Adorare
scabellum pedum eius.

CONTROVERSIA VII.

De oratione pro mortuis & purgatorio.

QUÆSTIO I. An liceat orare pro Defunctis.

M. Icet, Prov: 1. & 2. Matt: 12.
ubi Iudas Machabæus orari, &
Sacrificium offerri curavit pro defun-
ctis, ac denique concluditur v. 46.
*Sancta ergo & salubris est cogitatio pro de-
functis exorare, ut à peccatis solvantur.*
Nec dicas, libros illos non esse ca-
nonicos, cùm ab Ecclesia sint, uti alij
acceptati, & S. Aug: 1. 18. de Civ: c.
36 eos pro canoniciis agnoscit, & suo
tempore ab Ecclesia (quæ tunc etiam
Calvinistis, & Lutheranis fatentibus
integra & incorrupta fuit) pro cano-
nicis habitos testatur, & a solis Iudæis
reiectos ut apocryphos. Sed demus,
non

non esse Canonicos, mereatur minimum fidem quam alij passim recepti historici: ergo saltem fide historicâ constat, jam ante Christum natum apud supremos Hebræorum, & totum populum Iudaicum pro comperto habitum fuisse, sanctè & salubriter pro defunctis, orari. Et I. Cor: 15. dicuntur aliqui fideles se baptizare pro mortuis, h. e. ut passim SS. PP. interpretantur, orationibus, jeunijs, & his similibus operibus poenalibus se affigere. Porro S. Aug. l. 9 Conf: c. 11. testatur, hoc unum in extremis Matrem suam S. Monicam a se & socio suo Evodio petijisse, ut post mortem, ipsius ad altare vellent esse memores. Et frustra Calvinus l. 3. institut. c. 5. II. 10. conatur illud eludere dicendo: fuisse anile votum, quia per hoc non solam Matrem, sed ipsum etiam S. Aug: arguit, quasi ipse in matre laudasset aliquid, veræ fidei, & Sacrae Scripturæ contrarium. Deniq; prob. ex Liturgijs antiquis SS. Petri,

Iaco-

Iacobi, Matthæi, Andree, in quibus
leguntur orationes pro defunctis.

QUÆSTIO II. Quid de Purgato-
rio tenendum?

Per Redendum est, esse aliquem lo-
cum (quem Catholicæ purgato-
rium vocant, appellant alij ut volunt
de nomine non curamus) in quo post
mortem satisfaciendum est pro poenit
peccatorum in hac vita non solatis,
antequam ad nitti quis possit ad cla-
ram Dei visionem Prob. ex Matt: 5.
25. Amen dico tibi. non exies inde, donec
reddas novissimum quadrantem. Et Matt:
12. 23. Qui autem dixerit contra spiritum
sanctum, non renitetur ei, neque in hoc
seculo, neque in futuro, ergo supponitur,
remitti aliqua in futuro, saltem quoad
poenam temporalem. Hoc non sit in
celo quia eò nibil coquinatum intrare
potest. Apoc: 21. 17 nec in inferno,
quia ibi nulla est Redemptio. Matt 25.
40. Dari ergo debet locus tertius, qui
est Purgatorium. Vide S. Aug: tom: 5.
lib:

lib: 10. de civit. c. 2. & tom: in Ps:
56. v. 11. Confir. ex q: præc: Si e-
num utile est orare pro mortuis, ut à
peccatis solvantur, ergo debent pos-
se solvi ab illis, non alibi, quām in lo-
co purgatorij: ergo is datur.

Dices. Scriptura solūm meminit du-
orum locorum, quōd deveniant animæ
post mortem, cali & inferni, ergo non
datur tertius &c. Meminit solūm duo-
rum locorum, in quibus animæ per-
petuo mansuræ sunt, alioqui plurium
meminit, ut Luc. 16. Sinus Abrahæ,
&c.

CONTROVERSIA VIII.

De Indulgentijs.

Exstat in Ecclesia thesaurus satisfa-
ctionum ex Christi passionibus in-
finitus, qui nunquam exhaustiri pote-
rit. Cum enim Christus nullā satisfa-
ctione indigerit (ut pote, qui pecca-
tum non fecit, nec facere potuit Cor:
5 & Hebr. 7.) nobis illa applicare
potest, per eu:n, cui Dominus dixit:

Mattæ-

Matt: 16 Quodcumq; solveris super terram,
erit solutum & in cælo, quæ promissio
generalis est, omniaque vincula com-
pletebuntur, quæ impedit possunt ho-
mines à consecutione salutis æternæ.
Ac proindè ad sola peccata restringi
non potest, qualis illa Io: 20. Quorum
remiseritis peccata, &c. Et cur Christus
illi negasset potestatem remittendi pœ-
nam temporalem, cui potestatem de-
dit remittendi quælibet gravissima
peccata, ijsque annexam pœnam æ-
ternam? Potestatem hanc exercuit S.
Paulus remittendo pœnam tempora-
lem incæstuoso illi, 2. Cor: 2 &c.
Ad hunc thesaurū satisfactionum spe-
stant passiones B. V. & SS.

BREVIS INSTRUCTIO

Pro infirmis & moribundis, auctoritate Se-
renis: Archi Episcop: Colonen, S. R. I. E-
lect: Maximiliani Henrici: A. D 1667.
Colonia edita. circa Sacramen. Pœnitentia.

D'Anda est absolutio illi infirmo,
qui

qui (cum loqui non possit) eam nutu aut signo petit. Ita Canones & Rituale Romanum editum jussu Pauli V. 1615. cuius verba sunt: si confitendi desiderium sive per se, sive per alios ostenderit infirmus: absolvendus est. Si ergo praesente Sacerdote neque confiteri, neque absolutionem nutu petere, aut poenitentis signa edere infirmus possit, idque Sacerdote absente fecerit juxta unius, aut alterius, fide dignam relationem, absolvi poterit a praesente Sacerdote. Censetur enim talis aeger quasi confessus absenti Sacerdoti per nuntium, quod sufficit, dummodo absolutio detur in praesentia poenitentis. Ita Valentia I. 4 dist: 7 4. II. p. 1. Filiut. c. 1. tr: 7 c. 5. n: 122. Henriq: l. 5. c. 2. n. 7. Plurimos alios pro hac sententia citat Diana: ipsum quoque D. Thomam. Favent eidem Concilia Arausicanum VII. c. 12. & Carthaginense IV. c. 70. quibus decernitur ad absolvendum Sacramentaliter infirmum sufficere Confessario, si ab

Si ab alijs detur testimonium de voluntate ipsius. Cavendum proinde ne hoc solatio ac praesidio ægrotus privetur. Addit Bonacina to: 1. diff: 2.
¶ 3. 33. 11. 4. Posse absolvi poenitentem, qui per nuntium accertivit Confessarium, hoc verò adveniente, loquela & sensu ita destitutus est, ut nullum signum doloris exhibere possit, nullusq. tunc adsit, qui petitionis faciendæ confessioñis fidem faciat Clemens. VIII. Pont. Max. fertur illi etiam quem vidit labentem ex fabrica S. Petri sub conditione absolutionem dedisse hoc modo Si es capax Absolvo te à peccatis tuis, Ge.

2. Potest & debet Confessarius infirmum aut graviter vulneratum, quem credit statim mortitum, auditó uno tantum peccati absolvere. Nec requiritur integra Confessio juxta sententiam Bonacinæ, quando infirmus nimis fatigatur explicandis peccatis (cavet tamen poenitens, nè sibi nimium blandiens plura peccata reticeat quam julta

Justa causa autem imminens periculum postulat quantum enim moraliter fieri potest, integra facienda est Confessio; qui autem convalescit, tenetur ad integrum Confessionem, si illam in morbo non fecerit. Similiter tempore pestis, siquidem Confessario ex mora diuturniore apud ægrum evidens immineret periculum infectionis dicto unde alterove peccato, dari potest absolutio, juxta AA. citat.

3. In naufragio, prælio autem simili casu, in quo nè unum quidem in particulari posset à singulis declarari peccatum datò aliquò signo pœnitudinis, quale esset genuflexio vel peccoris percussio, absolvi simul omnes præsentes possent hac formulâ: *Ego vos absolvô à peccatis vestris.* Ita Hurtado de Sacr: Pœnit: disp: 8. diffic: 2. & disp: 9. diffic: 10. Nemo tamen hac fiducia fatus libere peccare præsumat. *Deus non irridetur.* Gal. 6.

4. Quilibet Sacerdos malus & bonus etiam suspensus Schismaticus, Aposta

postata, excommunicatus in articulo mortis ab omnibus peccatis & censuris quemvis verè pœnitentem validè potest absolvere. Etiam potest licitè si aut prius confiteatur, aut conteratur. Ita Trident: Sess: 14. c. 7. Nulla sit reservatio in articulo mortis.

N.B. Pro usu hujusmodi absolutiōnum non est expectandus ultimus articulus mortis; sed sufficit infirmum verè versari in periculo mortis. Ita Præpos: in 2. p. q. 7. de Sacram: Pœnit: d. 6. n. 43. Afficiendi supplicio (lata seriò sententia à judice) vel maximè gaudent his privilegijs, sunt enim in præsenti certæ mortis articulo.

Porro advertendum est solos Sacerdotes, & non alios Laicos huius Sacramenti esse ministros. Proinde irrita prorsus est Confessio, quæ interduum à moribundis, defficiente Sacerdote, fit Laico. Eliciatur in eiusmodi casu, quām perfectissimè fieri potest, contritio, (juxta dicta alibi) Et in hac, non in tali confessione Laico facta
mori-

moriens omnem consequendæ salutis
fiduciam ponat.

Resolutiones circa S. Eucharistiam.

I. **D**atur S. Eucharistia moribundis, per modum Viatici tunc, quando probabile est illam esse ultimam. Et hæc sola est differentia Communionis ordinariæ, & illius quæ non men habet viatici, quod per illam ordinariè petatur gratia bene vivendi, per hanc benè moriendi. Est ergo Viaticum hoc, annona & commissarius animæ pro imminente itinere ad æternitatem.

2. Forma dandi Viaticum hæc est:
Recipe Frater (vel Soror) Viaticum Corporis Domini nostri Iesu Christi, qui te castigat ab hoste maligno, & perducat ad Vitam æternam. Amen.

3. Si quis ante prandium communicasset, aut Missam legisset, & circa meridiem, aut sub vesperam incideret in morbum, ex quo eodem die putaretur discessurus, posset eodem quoque

que die non jejunus iterum s. Eucharistiam per modum Viatici sumere. Hurt: de Euchar: disp: 10. diffic: 2. Turrianus in Summa p. 2. c. 56. d. 2. &c.

4. Et cum infirmus indigeat ad occurrentes tentationes vincendas tanti Sacramenti subsidio, potest vel post sex circiter dierum spatium, ut Filiuc: vel si ad frequentem Communionem assueverat, ita ut propter devotionem ac desiderium aegre abstineat, altera statim die communicare etiam non jejunus ut Laym: in Theol: moral: l. 3. tr: 4. c. 6. n. 20. Pia enim Mater Ecclesia non vult suam sobolem privare subsidio, quo semper indiget, quodque semper prodesse potest.

5. Sacerdos deliranti, qui propter febrim in amentiam incidit, potest praebere Viaticum, maximè si ante delirium illud desideravit, aut contradictionis signa ediderit, nullumque irreverentiae periculum sit timendum.

6. Etiam Reo, qui statim ducendus est ad

est ad supplicium, si hoc differri non
potest, & is cæteroquin dispositus est,
potest dari Communio etiam non je-
luno. Violenta enim mors non tollit
obligationem, quam habent omnes ex
præcepto divino communicandi in
articulo mortis. Vide Sancium in Se-
lect: disp. 40. Zambr: de Euchar: c.
3. n. 8. qui citat Navarrum, Suar:
Henriq: &c.

7. A quolibet Sacerdote in articulo
mortis in defectu Parochi ordinarij
potest dari Eucharistia, sicuti absolu-
tio, ut supra dictum est. Potest præ-
terea in casu necessitatis à Sacerdote
sacrificante (si videlicet minor hostia
non suffpetat) pars hostiæ dari mori-
bundo, quod integrati sacrificij non
obstat, ad quam solum requiritur, ut
consumptio fiat utriusque speciei; si-
ne causa autem gravi, & rationabili
fine male hoc fieret.

8. Non solum Sacerdos, verum eti-
am Laicus in absentia idonei Ministri
posset seipsum communicare in arti-
culo

culo mortis exemplo Mariæ Reginæ
Scotiaæ: ita Reinaldus to: I. l. 29. c. 3.
q. 5. n. 39. Mercerus de Sacr: q. 83.
c. 2. II. 3. Granado in 3. p. contr. 6.
tr: 12. disp: 2. n. 4. &c.

9. Illi qui difficulter posset trans-
mittere S. Hostiam, posset huius par-
ticula dari intincta vino. Ita Suar: in
3. p. disp: 67. seCt: 6. paragr: 2. Præ-
pos: in 3. p. q. 80. d. 2. &c.

Resolutiones circa Extremam Unctionem.

I. **U**nctio præcipue debent quinque
corporis partes, Oculi, Aures, Na-
res, Os & Manus: Pedum & Renum
unctio pro loci consuetudine adhi-
benda est, vel omitenda. In fæminis
renum unctio omitti debet.

2. In morbo contagioso, vel dum
moribundus tanto tempore non puta-
tur supervicturus, ut omnium sensuum
unctio absolvatur, sufficit inungiri u-
nam aliquam partem, v. g: Manum
vel oculum, hâc adhibitâ formula ge-
nerali. *Per istam sanctam Unctionem;* *U-*
nam

suam piissimam misericordiam indulgeat tibi
Dominus, quidquid deliquisti per visum,
auatum, odoratum, gustum, & tactum
Laym. in Theol: Moral: l. 5. tr: 8.
c. 2. n. 3 Kon: d. 19. dub: 3. Sylvi-
us. Peste laborantes etiam licet vir-
gula aliquâ sive argenteâ, sive ligneâ
inungere. Præpos: in 3 p. q. un: du-
6. Barbosa de offic: Parochi c. 22.
II. 16. &c.

3. Amentibus quoque ministranda
est extrema Unctio, etsi valentes eam
non expetierint, qui enim cum vale-
rent, debitè Sacramentalia percepe-
runt, censentur habere virtualem, &
interpretativam intentionem etiam
hoc Sacramentum percipiendi. Ma-
rac: to: 3. de Extr: Unct.

4. Et pueris post septennium (nisi
constet eos carere usu rationis) dan-
da est extrema Unctio licet nunquam
communicarint. Laym: Theol: Mo-
ral: l. 6. tr: 7 c. 4. n. 2.

5. Neque cum extrema Unctione
expectandum est, donec rationis &

Omnium sensuum usu destitutus sit æger, animamque jam jam exhalaturus: usus enim rationis, & devotio infirmi plurimum conferunt ad effectum huius Sacramenti. Et vires hoc Sacramentum confert contra tentationes, quæ privationem usus rationis solent præcedere, nam ratione destitutus non est capax temptationum. Belarmini sententia est, lib: 2. de arte benemorandi c. 8. Causam (cur multi agri non convalescant,) esse, quod tam tardè petant Extremam Unctionem. Hæc ergo conserenda est quando periculosè quis incipit morbo laborare.

6. Si quis in morbo diurno v. g. Hydropisi, vel Phytysi semel accipisset Extremam Unctionem, & de hisset periculum mortis: posset recrudescente morbo, iterum eandem accipere, Trident: Sess: 14. c. 3.

7. Non sunt intermittendæ orationes pro extrema Unctione præscriptæ: differri tamen in proximo mortis articulo possunt: usque dum essentia-

lia

lia Sacramenti peracta sint, conti-
nuari deinde debent. &c.

Additamentum perutile.

Pro Sacerdotibus, sive ex Iustitia Tive ex
charitate curam animarum gerentibus,
quomodo se gerere debeant grasse
peste. Authore R. P. Tobia Labner. S. I.

NO verit Parochus obligatum le esse
ex justitia manere apud suos Pa-
rochianos, nisi alium sibi substituat:
imò etiam teneri loca infecta adire,
ad Sacraenta administranda ijs in
casibus, in quibus periculum animæ
incurrunt Parochiani curæ illius com-
missi: quales casus ferè sunt sequen-
tes, *Primus*. Si infans natus esset, qui
neminem haberet, à quo baptizari
posset, si enim aliis. (etiam Laicus
tantum) adesset, non deberet se Sa-
cerdos cum damno totius Communi-
tatis in apertum periculum coniçere,
sed plurium auxilio reservare. *Secundus*

est. Si peste infectus ita ruditis sit, ut
merito dubitari possit, num contrito-
nem de peccatis perfectam elicitu-
rus sit; tunc enim tenetur ad confes-
sionem ægri audiendam nisi probabi-
le sit, illum (sive quia paulò antè, seu
ante paucos dies confessus est, sive,
quia aliâs timoratæ conscientiæ fuit)
nulli peccato mortali obnoxium esse.
Potest tamen in tali casu, si vel plu-
res essent in eodem cubiculo, ut com-
modè unus sine altero audiri non pos-
set, vel certè periculum contagionis
immineret, ægrum absolvere, si uni-
cum peccatum, vel mortale, vel ve-
niale expressisset. Tertius est. Si æger
facultate loquendi destitutus, & de
quo dubium esse potest, num in sta-
tu gratiæ sit, confiteri non posset, sed
communicare tamen; tum enim tene-
tur Sacerdos ei SS. Eucharistiam por-
rigere, tanquam probabile medium
gratiæ in tali casu obtainenda. In qua
administratione non potest SS. Eucha-
ristiam in mensa ponere, ut ipse æger
eam

eam assumat, vel in orbe, aut patina
illam offerre, sed ordinario modo
porrigere debet. *Quartas est.* Si æger
ratione destitutus, & neque confessus,
neque SS. Eucharistiæ resectus,
probabiliter tamen in statu ~~g~~etiæ es-
se crederetur; tum enim juxta Tanne-
rum. Filiutium, Granadum, Dianam,
Præpositum teneretur etiam cum vi-
tæ periculo Sacramentum hoc illi ad-
ministrare (licet Hurtado apud Dia-
nam contrarium sentiat) nisi ex mor-
te Sacerdotis certum & grave peri-
culum toti communitati immineret;
tunc enim privatum huius ægri com-
modum communi bono Communita-
tis postponendum esset.

2. Noverit suas partes etiam esse,
pro Concione populum de sequenti-
bus admonere. *Primò.* Ut quilibet sibi
persuadeat, se esse in manifesto peri-
culo mortis, atque adeò per Sacra-
menta piè suscepta mature sibi pro-
spiciat. *Secundi.* Ut cùm pestis com-
muniter à Deo propter peccata im-

mittatur, quisque tum pro se, tum pro
tota Communitate Deum placare stu-
deat, & convenientibus medijs justi-
simam hanc Dei iram avertere. *Tertio.*
Ut ij, qui peste correpti sunt, intra-
domos iwas sese contineant nè alios
etiam inficiant, sed, & ij, qui sani
sunt, non temerè cum infectis agant,
& in periculum se conijciant. *Quarto.*
Ut omnes qui in templo confitentur,
os non versùs Sacerdotem, sed versùs
tabulam convertant, aut imaginem
confessionali appensam: neque tuoc
alii pœnitentes propriùs accedant, ut
liberiùs Sacerdos & pœnitens caveret
possint mutuum anhelitum, & respi-
rationem, neque ab adstantibus audi-
antur. *Quinto.* Ut si vocaverint Sacer-
dotem ad ægrum, prius aperiant fe-
nestras (nisi frigoris asperitas, aut ne-
bulosus aer id impedit) deinde igne
exodoriferis lignis, aut ramusculis ex-
citato, aerem prius purgent. *Sexto.* Ut
si ex una parte nullius peccati gra-
vioris sibi conscij sint, ex altera verò
parte

parte cogitare possint. Sacerdotem
contagione corripiendum si Sacra-
menta illis distribuat, siveque subsidi-
um necessarium Communitati subtra-
hendum, abstineant amore proximi &
petitione talium Sacramentorum, cer-
toque sibi persuadeant per hunc a-
ctum charitatis recepturos eos id,
quod ex Sacramentorum susceptio-
ne alioqui obtinuissent. *Septimō.* Ut,
dum sani sunt maturè se spiritualibus
remedijs contra pestem muniant. *Præ-*
cæteris efficaciora videntur ista: dolor
sincerus de peccatis; opera pœnitentia-
tæ; certæ preces ad B. Virginem. S.
Sebastianum, S Carolum Boromeum,
Lc. Maximè verò Litaniæ Laureta-
næ, Rosarium, vel ipsa etiam Saluta-
tio Angelica recitata multis profuit
ad pestem avertendam. *Ottavō.* Juve-
rit etiam ostendere, quam cautelam in
cura ægrorum suscipiendam adhibe-
re, & quæ ordinariè media corpora-
lia ab ipsis etiam plebeis & pauperi-
bus hominibus adhiberi possiat.

3. Præter industrias spirituales supra recensitas, quibus utique Sacerdos se ante omnes alios munire debet, alia etiam media & industriae sedulò ab ipso sunt adhibendæ, quæ quidem à prudentibus viris sequentes plerumque habentur.

Prima est. Ut summâ diligentia curet, ne unquam ad infectos jejonus accedit: itaque convenit, ut maturè celebret, dein jusculum, vel vinum medicatum sumat ex herba absynthij, scorodij, cardui benedicti, dictamni Cretici, corticibus citri exsiccati, radicibus pimpinellæ; ex quibus sacculus vino impositus conficitur.

Secunda. Ut infectos aditurus habeat vestem attritam; laneæ enim novæ vel villosæ pelles, plus periculi habent, interiores magis convenient esse ex corio, quam laneas: omnes vero vestes postquam redierit, igne purgentur.

Tertia. Ut mane aliquis partes corporis oleo Scorpionum, vel alio alexiphar-

pharmaco illiniat, v. g. circa cor, sub
axilis retro auriculas, ac denique ipsos
pulsus. In ipso accessu ad ægrotum
extrema labia, nares, tempora, balsa-
mo vel acetō ad hunc usum confe-
cto, inungi debent.

Quarto est. Ut antequā ad ægrū vo-
catur, manus & facies aquā laventur,
cui permixtum sit acetum vel vinum,
in quo aliquæ herbæ odoriferæ mace-
ratæ fuerint, quales sunt absynthium,
salvia, rutha, melissa, maiorum Hys-
sopus, arthemisia, spicanardus, &c.
eadem herbæ si circa locum ægri
sparsæ sint, & subinde moveantur, &
confricentur, mirè aerem infectum
temperant. Idem præstat acetum, a-
spersum subinde lecto ægri.

Quinta. Ut si infectus ad eð æger
non sit, & regionis ac locorum con-
fuetudo permittat, ad januam domūs
vel aliquem locum patentiorem cum
deferrī jubrat.

Sexta. Curet, ut ante ingressum su-
um æger in lecto ita componatur, ut

commodè consiteri possit. Attēndat
īnsuper, nē æger multum se moveat
in præsentia sua aut lectum aperiat,
aut in lecto hinc inde se moveat. Non
minus iose. etiam Sacerdos ab omni
contactu ægri abstineat, ideoque nec
mānum salutandi gratiā porrigit, ne-
que pulsum ægri explores, neque lo-
ca infecta & carbunculos contrectet,
nec etiam curiosē cupiat aspicere, nē
fortè inde horrorem concipiat.

Septimo. Sollicité curandum est, nē
Sacerdos ægri anhelitum excipiat, ex
hoc enim facillimè hauriri potest ve-
nenum. Itaque sequentes cauteles ad-
hibeat. 1. Supra ægrum se non incli-
net, si proinde lectus sit humilis, po-
terit, vel supra ligneum scabellum se-
dere vel flexis genibus audire; sella
autem ex panno viloso omnino non
est admittenda, propter pilos in ipsa
īclusos: 2. Aurem ei non admoveat,
sed potius ad vocem elatiorem ægrum
hortetur. 3. Non ex adverso ægri, sed
potius ad latus vel à tergo consistat.

4. In-

4. Inter ipsum & confitentem non
procūl ab ore candelā accensa inter-
cedat. Probantur maximē illæ cande-
læ quæ maiorem ignem fovent: aliqui
Medici ad hunc usum speciales confe-
terunt ex rebus odoriferis, quæ scili-
cet ignem foveant, & suffitum præ-
stent. Apud ditiores proderit plures
candelas circa lectum accensas habe-
re. §. Os & nares vel obvolvantur,
vel saepius tingantur strophiolo intia-
cto in aceto Bozoatrico, vel alio Ale-
xipharmaco.

Octaua. Confessionem ita audiat, ut
essentialiter quidem nihil intermittat;
a supervacaneis tamen abstineat, nē
longior mora sit necessaria. Quam ad
rem juverint, efficacia quædam dicta
vel facta Sanctorum in promptu ha-
bere, quibus breviter & Contritio-
nem in ægris, & patientiam ad tolle-
randum malum possit excitare: quod
si necessitas Confessionis exigat lon-
giorem moram, omnino juverit, subin-
de aeris putoris recipiendi gratiâ fe-

nestram, vel alium patentiore m¹⁰
cum adire.

Nona. Quām primū aliquā pesti-
lentiore aurā sē inflatum senserit; ita-
tim sudorifero aliquo haustu, vel bo-
lo, quāles sunt ex theriaca, ovo aureo,
vel Bezoare, sudorem eliciet; & cum
sudore venenum propellet: quod e-
tiam cum nondum infectus est, qua-
vis minimum hebdomadā est facien-
dum.

Decima. Cūm nonnunquam contin-
gat, ut infestū etiam ad templum con-
fessionis gratiā penetrrent, pro majori
securitate semper studeat Sacerdos pe-
nes se habere Amuleta. & aliis præ-
servativis se munire; ad minimum ve-
rō tempora, os, nares inungat balsā-
mo vel aceto, & odoratos nodulos
penes se habeat, in quibus spongia
aceto vel ex Rutha, vel oleo juniperi
intincta sit ut eorum odore spiritus
subinde reprecentur.

Undecima. Juverit, si Sacerdos ani-
mum prius corroboret, nē si forsan
præ-

præter ipsius expectationem veniat
infensus, subito & nimio terrore affi-
ciatur & periculum indè sibi creet.
Ut verò tanto minus periculum mor-
tis timeat, sæpè ob oculos sibi ponat
præstantiam huius charitatis, quam ex
eò satis colligere potest, quod talis
mors ordinariè à Doctoribus, Marty-
rio comparetur.

Duodecima. Postquam infestū aliquem
audivit, consultū videtur, aliud quasi
agendo à Confessionali domū secede-
re, & se ad ignem ramusculis juniperi
excitatū purgare, faciē aceto aquā mi-
mixto lavare, auram liberam cōptare:
quare & sibi & alijs consulēt. Si ne-
cessitas non urgeat, expedit idē Con-
fessionale non repetere, donec popu-
lo dilapo sedes per ignē, vel aspersio-
nē, aut lotionē aquæ ex rutha purgetur.

Tertiadecim. Persona, quam constat
esse infestam, moneatur, ut vel do-
mum suam Confessarium vocet, vel
eo tempore veniat, quo homines non
sunt in templo: tunc enim extra Con-
fessiona.

fessionale eam audire posset in tanta
distantia, quæ moraliter careret peri-
culo.

Quartadecima. Denique peste cessan-
te, & se per divinam gratiam servato
gratias Deo debitas habeat, eique hu-
mili animo omnia quæ egit, accepta
referat, seque ad ulteriores casus præ-
paret, offeratque.

¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶

A C T U S

De votissimi, qui cum moribundis lentâ vo-
ce, nè molestentur possunt dici, quibus
actibus, **S** ipse Sacerdos uti poterit.

Pater cælestis, dulcedine omnium
misericordiarum plene, ecce nunc
angustiatus spiritus meus disponit se
in viam longissimæ æternitatis: susci-
pe tu illum in benignas manus tuas:
ad imaginē tuā tuo beneplacito crea-
tus es, noli reprobare imaginem hanc,
nè opus tuum irrideant inimici tui, si
illud perire permitteres.

Recor-

Recordare of amantissime æterne
Pater illius amoris tui, quō mihi do-
nasti Filium tuum, & illum tantis in
sanguinea Passione cruciatibus & tor-
mentis, ut me salvares, tradidisti.

JESU suavissime, & unica cordis
mei consolatio, commendo tibi indi-
gnam licet animam meam, nè in hæc
periculosisima lucta pereat: nimis ca-
rò me redemisti de captivitate inimi-
corum meorum, ostende nunc misé-
ricordiam tuam ut experiar, quam
pretiosa fit Cruoris tui divini merces,
& fructus meritorum tuorum.

Spiritus Sanctissime, fovisti me sem-
per, sed nunc maximè necessaria mi-
hi est miseratio tua, amore tuo non
sum dignus, sed tamen in infinita bo-
nitate tua confidentem protege me à
periculo damnationis, custodi à da-
mno æternæ mortis.

Dulcissime Redemptor (*aspiciat infir-*
mus imaginem Crucifixi) in brachia hæc
Cruci affixa, & in Sacratissima Vul-
nera tua commendo ex hoc corpore
abeun-

abeuntem spiritum meum.

O JESU pro me crucifice, si quando certè, nunc ostende mihi, quod sis meus Iesus, id est Salvator, in his tuis pretiosissimis Vulneribus confido quia non peribo.

Sed & tu misericordissima Redemptoris mei Mater, benedicta MARIA, adesto mihi in hac ultima agonia mea, nè prevaleat adversum me inimicus meus, lachrymæ tuæ quas fudisti sub Cruce, amaram videns Filij tui mortem, sint mihi solatium, lacuum, quòd Iesum potasti, confortet me, nè deficiam in via æternitatis.

Post Filium tuum ô! Superbenedicta Mater ianititur spes mea maternæ tuæ pietati, respice me, & tuta ac salva erit anima mea.

Joseph Sanctissime qui inter brachia IESU & MARIE suavissimè expirasti, adiuva me in hac hora, & impetra ultimum felicem halitum.

Felix Virgo Barbara benedicta, tuæ curæ commendavi me semper, adesto

adesto mihi, & ostende, quantum
potes apud Deum meum.

Archangele Michael Patrone mis-
telissime, tuam nunc iuvoco poten-
tiam, defende me, à Principe gene-
brarum, nè noceant mihi terrores il-
lius, quia & si peccata mea sentio,
amen, in misericordia Dei plurimum
confido.

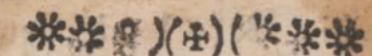
Tibi quoq; gratias reddo Sancte
Angele Custos, pro omnibus labori-
bus tuis, quos per totam vitam
suscepisti pro me, portasti me
hactenus in manibus tuis,
nunc rogo te igitur, nè etiam
deponas me de his mani-
bus; ut non offendam pe-
des meos, & cadam
turpiter in hora
mortis meæ.

A

M

E

N.

AKT SKRVCHY.

PAnie Iezu Chryste, Zdawiciela
moy, iedyne dobro moie, ktoryś
dla mnie grzesznego okrutnie na
krzyżu zamordowany jest: Miłuię cię
nade wszystko stworzenie, dla ciebie
tylko samego. Zaluię ze wszystkiego
serca żem cię kiedy Bogą y Stwórcę
mego obrązili. Brzydzę się dla miłości
twoiej, wszystkimi grzechami mo-
imi, mając stateczną wolą, zą po-
mocą twoią, więcey nigdy nie grze-
szyć. Mam wielką nadzieję w miłości
sierdziu twoim, w niewinnej Męce
twoiej, w przyczynie Naszych
Panny Matki twoiej, y Wszystkich
Świętych, że mi wszyskie grzechy
moie odpuścić będziesz raczył, iako
y ia odpuszczam dla miłości twoiej,
wszystkim, którzy mię kiedykolwiek
y iakokolwiek obrązili. Dopomoż mi
o Boże moy łaską twoią, abyem wię-
cey nie grzeszył.

Krot-

Krótkie Wyznanie Táiemnic Przednich-
szych do Wiary Świętey Kátholickicy
osobliwie nalezytych.

1. Wierzę, że Święta Troyca, iest
Bog Ociec, Syn Boży, ~~Duch~~ Świę-
ty, trzy osoby, á ieden tylko Bog. Y
choć Bog Ociec, iest Bog, y Syn Bo-
ży iest Bog, y Duch Święty iest Bog,
przećie iednak nie trzey Bogowie są,
ále tylko ieden we trzech Osobach
iest Bog.

2. Wierzę że Bog, który iest we
trzech Osobach ieden, zlych o-
gniem wiecznym w piekle karze, á
dobrym w Królestwie Niebieskim
życot wieczny dáie.

3. Wierzę, że Iezus Chrystus, iest
Syn Boży, który sstawsy się Czło-
wiekiem, nie przestał bydz Bogiem,
narodził się z Panny Maryi, umarł
na Krzyżu, żeby nas zbawił, to iest,
żeby nam Niebo, przez grzech Adá-
mow zamknięte otworzył. Tenze Ie-
zus Chrystus Bog y Czlowiek, sądzić
będzie

będzie żywych y umarłych.

4. Wierzę, że Duch Święty, jest Trzecią Osobą Troyce Świętej: który pochodzi od Boga Ojca, y Syna Bożego, y jest równy Bog Bogu Ojcu, y synowi Bożemu. Tenże Duch Święty w Dzień Świąteczny, zstąpił na Apostoły w językach ognistych.

5. Wierzę, że w Najswiętszym Sakramencie, jest Ciało y Krew Pana JESUSA Chrystusa Syna Bożego.

6. Wierzę, że w Kościele S. Katolickim, jest Siedm Sakramentów, to jest, Siedm znaków, abo sposobów widomych, od Chrystusa postanowionych, którymi ludzie laści Bożey dostępują. A te Sakramenta są Chrzest, Bierzmowanie, Spowiedź, Najswiętszy Sakrament, Ciało y Krwie Chrystusowej, Kapłaństwo, Małżeństwo, Ostatnie Olejem Świętym pomazanie.

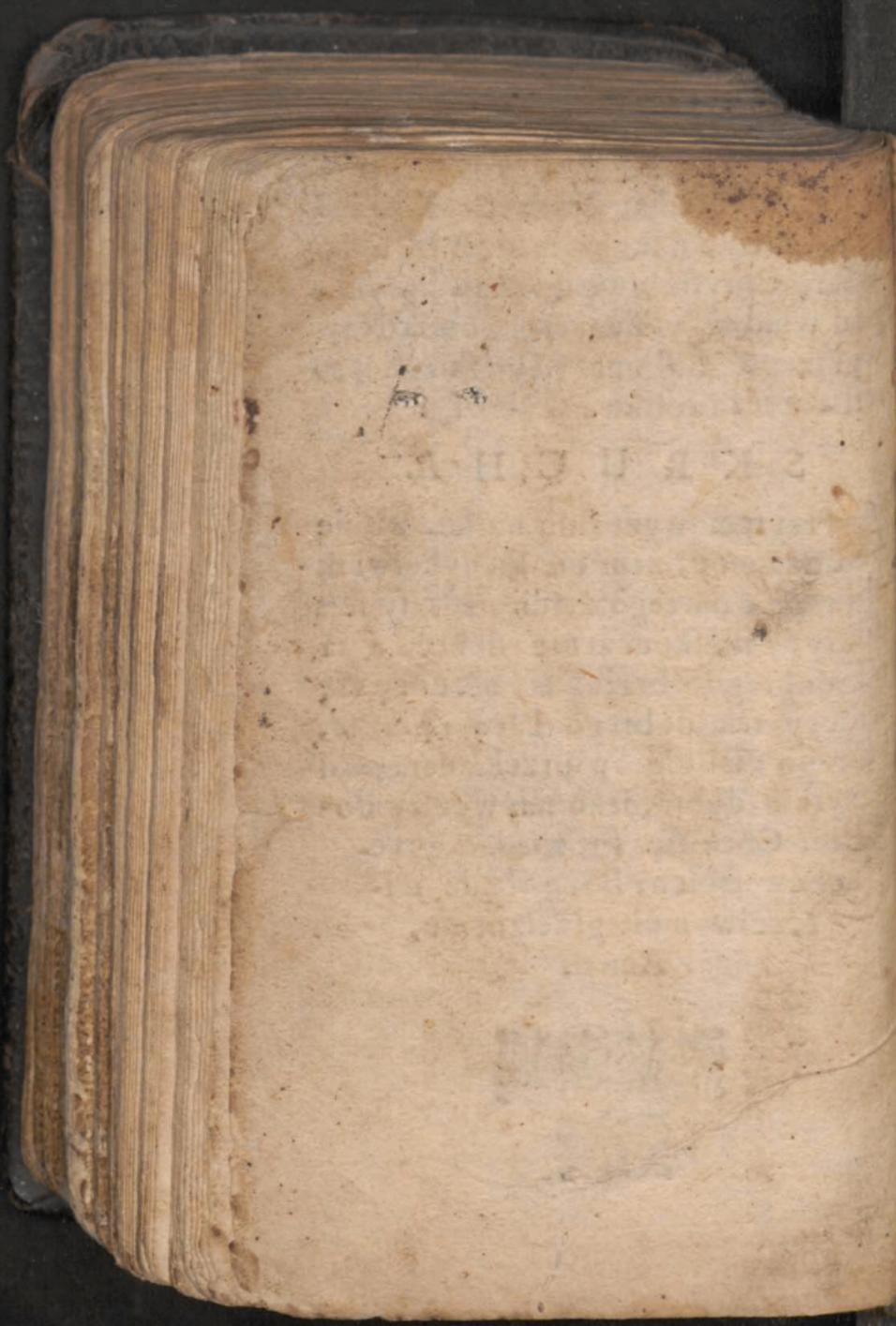
7. Naczelek Wierzę, y wyznawam wszysko cokolwiek Kościoła Świętego Katolickiego roszkazuje, y podaje do

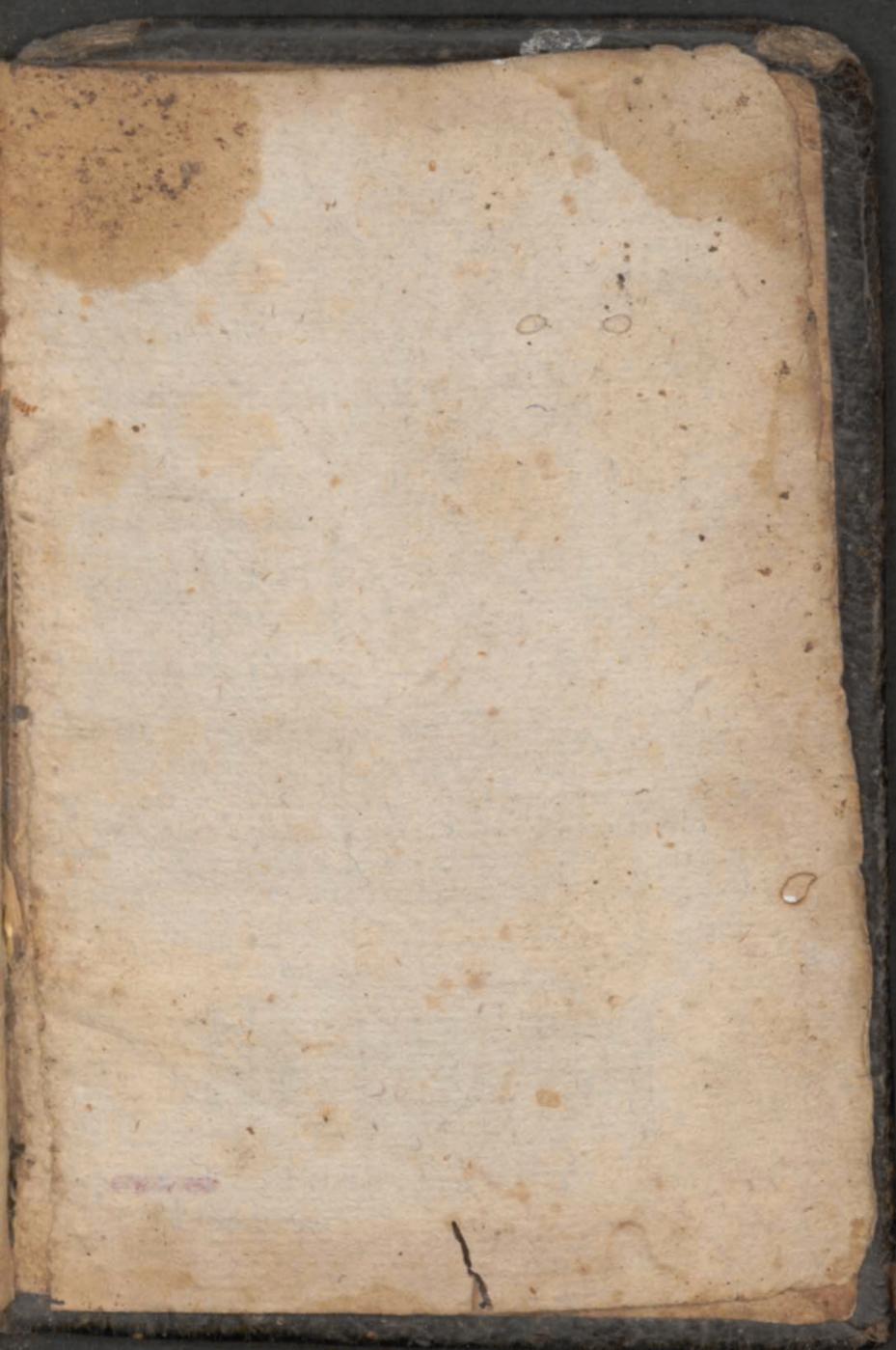
ie do wierzenia, który to Kościół
prawdziwy, jest zgromadzenie ludzi
Wiarę Chrystusową wyznawających,
pod władzą, y zwierzchnością Nay-
wyższego Biskupa Rzymskiego, to
jest Papieża zostawiających.

S K R U C H A.

A Przytym wyznaniu moim, żałuję
Boże moy, żem cię kiedykolwiek
obrazał, a dla tego żałuję, żeś ty jest
dobry, y nieskończanie dobry, a ja
tak dobrego obrazałem, niechcę cię
więcej tak dobrego Pana obrazać,
którego miuję y przekładam nad
wszystkie dobrą, iako nawyższe do-
bro. Chcę się spowiadać grze-
chów moich, Boże bądź mi-
łościw mnie grzesznemu,
Amen.

Frigga Fringilla

Digitalized by

Biblioteka Jagiellońska

stdr0001603

